DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranitey.org

İÇİNDEKİLER

ÇIKMIŞ SORULAR

İslamiyet Öncesi Türk Devletleri 1
İlk Türk-İslam Devletleri 7
Türkiye Tarihi 13
Osmanlı Devleti Kuruluş ve Yükselme Dönemi 17
Osmanlı Devleti Duraklama ve Gerileme Dönemi 24
Osmanlı Devleti Dağılma Dönemi 31
Osmanlı Devleti Kültür ve Medeniyeti 45
XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti 60
Kurtuluş Savaşı Hazırlık Dönemi 69
Kurtuluş Savaşı 82
Atatürk İnkılapları 97
Atatürk İlkeleri 109
Atatürk Dönemi İç ve Dış Politika 114
Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi 123

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

1. Orta Asya'da kurulan ilk Türk devletleriyle ilgili olarak,

I. Ülke; töre adı verilen, yazılı olmayan hukuk kurallarına göre yönetilmiştir.

II. Toprak, yurt olarak adlandırılmıştır.

III. Hükümdara devlet yönetimiyle ilgili konularda yardımcı olmak üzere danışma meclisleri kurulmuştur.

yargılarından hangileri doğrudur? (2013)

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi Uygurların, kağanlarının gücünü Ay'dan aldıklarına inanmalarından dolayı unvanlarının başına "Ay" kelimesini eklemelerinde etkili olan dindir? (2014)

A) Manihaizm
B) Budizm
C) İslamiyet
D) Hristiyanlık
E) Şamanizm

3. Türklerin demir madeninin bulunduğu dağı eriterek yaşadıkları yerden çıkışını anlatan destan aşağıdakilerden hangisidir? (2015)

A) Ergenekon
B) Yaradılış
C) Bozkurt
D) Türeyiş
E) Alp Er Tunga

4. Birinci Göktürk Devleti'ne en parlak dönemini yaşatan, Avarların Orta Asya'daki siyasi varlığını sonlandıran ve ülke sınırlarının batıda Hazar Denizi'ne kadar genişlemesini sağlayan hükümdar, aşağıdakilerden hangisidir? (2016)

A) Mukan Kağan
B) Bögü Kağan
C) Tapo Han
D) Bilge Kağan
E) İlteriş Kağan

/yediiklimyayincilik

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

5. Türk töresinde devleti kuran hanedanın erkek üyeleri devlet yönetiminde ortak hak sahibiydi.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine yol açtığı savunulamaz? (2017)

A) Hatunların ülke idaresine karışmasına
B) Dinî ayaklanmaların çıkmasına
C) Ülkenin parçalanmasına
D) Taht kavgalarının yaşanmasına
E) Üst düzey yöneticilerin, devlet yönetimine müdahalede bulunmasına

6. İslamiyet öncesi Türk devletlerinin yönetim anlayışıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (2018)

A) Hükümdar olma hakkı, hanedanın erkek üyelerine aittir.
B) Hükümdar olma yetkisinin tanrısal olduğu inancı vardır.
C) Ülke, ikili teşkilatla yönetilmiştir.
D) Ülke yönetimi ile ilgili kararlar, kurultayda alınır.
E) Hanedanın hükümdar olacak üyesi önceden belirlenir.

7. Aşağıdakilerden hangisi Türk tarihinde önemli bir yeri olan Uygurlarla ilgili değildir? (2019)

A) Yerleşik hayat tarzını yaygınlaştırmışlardır.
B) Maniheizm dinini benimsemişlerdir.
C) Yazılı hukuk belgeleri düzenlemişlerdir.
D) Kalıp baskı yöntemiyle kitap çoğaltmışlardır.
E) Tarihlerini Manas Destanı'yla anlatmışlardır.

8. Eski Türklerin "Güneş bayrağımız, gökyüzü çadırımız." **sözüyle aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır? (2019)**

A) Kut
B) İkili yönetim
C) Ordu-millet
D) Töre
E) Cihan hâkimiyeti

/yediiklimyayincilik

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

9. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde kullanılan bazı terimler ile bunların günümüzdeki karşılıkları arasında yapılan aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır? (2020)

A) İlig - Hükümdar
B) Kün - Halk
C) Oguş - Aile
D) Ayukı - Yargıç
E) Örgin - Taht

10. Türk tarihinde önemli bir yere sahip olan Orhun Kitabeleri;

I. Kül Tigin,
II. Bilge Kağan,
III. Yuluğ Tigin

adlı devlet adamlarından hangileri adına dikilmiştir? (2021)

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

11. İslamiyet öncesi Türk devlet anlayışında "oksızlık" olarak ifade edilen kavramın günümüzdeki karşılığı aşağıdakilerden hangisidir? (2022 İPTAL)

A) Bağımsızlık B) Töre
C) Dayanışma D) Eşitlik
E) Adalet

12. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde kullanılan aşağıdaki tabirlerden hangisi devlet teşkilatı ve yönetim anlayışından ziyade toplumsal yaşam ve inanışla ilgilidir? (2022)

A) Yabgu B) Kurgan C) İlteber
D) Aygucı E) Tarhan

/yediiklimyayincilik

13. Aşağıda Göktürk Devleti'ne ait bir para örneği verilmiştir.

Bu paraya bakarak Göktürklerde,

I. kadınların yönetimde söz sahibi olduğu,
II. madencilik alanında gelişme yaşandığı,
III. ticaretin takas usulüyle yapıldığı

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir? (2023)

A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

1. İslamiyet öncesi Orta Asya'da kurulan ilk Türk devletleri ülkeyi töre adı verilen yazılı olmayan hukuk kurallarına göre yönetmişlerdir. Devlet yönetiminde hükümdara yardımcı olmak üzere kurultay (Toy, Kengeş) adı verilen danışma meclisleri kurmuşlardır. Ayrıca toprağa yurt adını vermişlerdir.

Cevap E

2. Bögü Kağan zamanında Manihaizm'i benimseyen Uygurlar pek çok alanda bu dinin etkisinde kalmıştır. Kağanlarının, gücünü Ay'dan aldıklarına inanan Uygurlar, kağanların unvanlarının başına "Ay" kelimesini eklemişlerdir.

Cevap A

3. Türklerin demir madeninin bulunduğu dağı eriterek yaşadıkları yerden çıkışını anlatan destan Göktürklere ait olan Ergenekon Destanı'dır.

Bozkurt → Göktürkler

Yaradılış → Sümerler

Türeyiş → Uygurlar

Alp Er Tunga → İskitler

Cevap A

4. Birinci Göktürk Devleti'ne en parlak dönemini yaşatan ve ülke sınırlarını batıda Hazar Denizi'ne kadar genişleten hükümdar Mukan Kağan'dır. Devletin en güçlü dönemi Mukan Kağan döneminde yaşanmıştır. Avarlar siyasi olarak etkisiz hâle getirilmiş, Kitanlar ve Kırgızlar egemenlik altına alınmış, Çin'e Göktürklerin üstünlüğü kabul ettirilmiştir.

Cevap A

5. Türk töresine göre ülke hanedanın erkek üyelerinin ortak malı sayılmıştır. Bu durum taht kavgalarına, hükümdarın zayıf olduğu zamanlarda hatunlar ve üst düzey düzey yöneticilerin yönetime karışmasına ve ülkenin parçalanmasına neden olmuştur. Veraset sisteminin belirsiz olması merkezî otoriteyi olumsuz etkilemiştir. Ancak ülkenin hanedanın erkek üyelerinin ortak malı sayılması durumu dinî ayaklanmaların çıkmasına neden olmaz çünkü İslam öncesinde dinî konular devlet yönetimine karıştırılmaz ve din konusunda baskı uygulanmazdı.

Cevap B

/yediiklimyayıncılık

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

6. İslam öncesinde veraset sistemine göre devlet hanedanın erkek üyelerinin ortak malı sayılmıştır; buna göre sadece hanedanın erkek üyeleri tahtta hak sahibi olmuşlardır. Kut anlayışına göre hanedanın erkek üyelerine yönetme yetkisi Tanrı tarafından verilmiştir. Ülke sınırları çok genişlediği zaman ise yönetimde kolaylık sağlamak için ülke doğu ve batı olarak ikiye bölünmüştür. Bu duruma federal yapı da denilmiştir. İslam öncesinde ülke yönetimi ile ilgili kararlar hükümdar başkanlığında toplanan kurultayda alınmıştır. Ancak hanedanın hükümdar olacak üyesi önceden belirlenmemiştir. Türklerdeki veraset sistemine göre hanedanın bütün erkek üyeleri tahtta hak iddia edebilmişlerdir. Veraset sistemindeki bu belirsizlik sık sık taht kavgalarına neden olmuştur. Bu sebeple Türk devletlerinde merkezî otorite genelde zayıf olmuştur.

Cevap E

7. Türk tarihinde bir dönüm noktası olan Uygurlar; Manihaizm dinini benimseyerek yerleşik hayata geçmişler, kalıp baskı yöntemiyle matbaayı kullanmışlar ve yazılı hukuk belgeleri düzenlemişlerdir. Manas Destanı ise Kırgızlara ait olup bilinen en uzun destandır.

Cevap E

/yediiklimyayıncılık

8. Türklerde Hunlardan itibaren bir cihan imparatorluğu olma arzusu ve dünyaya düzen verme ülküsünün var olduğu görülür. Türk hakanları; "Güneş bayrağımız, gökyüzü çadırımız." sözüyle bu ülküyü dile getirmişlerdir. Türk cihan hâkimiyeti, Güneş'in doğduğu yerden battığı yere kadar olan coğrafyanın Türk hükümdarı tarafından idare edilmesi ülküsüdür. Türk cihan hâkimiyeti anlayışı, İslami dönemde cihat ve İlayı Kelimetullah anlayışına (Allah'ın adını yüceltme) dönüşmüştür.

Cevap E

9. İslam öncesi Türk devletlerini içeren soruda,

İlig : Hükümdar

Kün : Halk

Oguş : Aile

Örgin : Taht

seçenekleri doğru olarak verilmiştir. D seçeneğindeki ayukı, yargıç anlamında değil hükûmetin karşılığı olarak kullanılmaktadır.

Cevap D

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

10. Kutluk Devleti'ne ait Orhun Kitabeleri üç kişi adına diktirilmiştir. Bunlar Vezir Bilge Tonyukuk Kitabesi, Kül Tigin Kitabesi ve Bilge Kağan Kitabesi'dir.

Vezir Bilge Tonyukuk Kitabesi bizzat kitabeye isim veren Vezir Bilge Tonyukuk tarafından diktirilmiştir.

Kül Tigin ve Bilge Kağan Kitabeleri ise Yulluğ Tigin tarafından diktirilmiştir.

Cevap C

11. Değerli öğrencimiz soruda istenen "oksızlık" kavramının karşılığı bağımsızlıktır. Töre ve dayanışma kelimeleri zaten kendi anlamında kullanılmıştır.

Soruda eşitlik anlayışı "tüz", adalet anlayışı ise "könilik" kavramı ile ifade edilir.

Cevap A

12. Değerli öğrencimiz;

Yabgu → Batıyı yöneten görevli

İlteber → İtil Bulgarlarında üst düzey yönetici unvanı - hükümdarlık unvanı

Aygucı → Hükûmet başkanı - vezir

Tarhan → Üst düzey görevlilerin taşıdığı unvan (Tarkan)

anlamına gelmekte olup bu terimler yönetim ve devlet hayatı ile ilgilidir. Soruda toplumsal ve inanışla ilgili seçenek istenildiği için doğru yanıt mezar anlamına gelen "kurgan"dır.

Cevap B

13. ÖSYM'nin görsel olarak sorduğu bu soruda hatunun resminin parada olması kadınların yönetimde etkin olduklarını gösterir. Parada görülen motifler, kabartmalar, madencilik sanatında ileri gidildiğinin göstergesidir.

Takas ile ilgili bir duruma yer verilmemiştir.

Cevap C

/yediiklimyayincilik

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

1. Firdevsî'nin *Şehname* adlı eserinde adı geçen efsanevi Türk hakanı aşağıdakilerden hangisidir? (2014)

A) Kül Tigin
B) Bilge Kağan
C) Afrasyab
D) Mukan Kağan
E) Teoman

2. 963-1187 yılları arasında Afganistan, Özbekistan, İran, Horasan, Pakistan ve Kuzey Hindistan'a kadar uzanan geniş bir coğrafyaya hâkim olan devlet aşağıdakilerden hangisidir? (2014)

A) Karahanlı
B) Akkoyunlu
C) Gazneli
D) Büyük Selçuklu
E) Karakoyunlu

3. Türk-İslam devletlerinin ilk dönemlerinde başkent olan ve Timur Dönemi'nde "şehirlerin şahı" unvanıyla bilinen stratejik öneme sahip şehir aşağıdakilerden hangisidir? (2015)

A) İsfahan B) Semerkant
C) Taşkent D) Buhara
E) Kaşgar

4. Kaşgarlı Mahmut'un "Türk'ün kanadıdır." diye nitelendirdiği savaş aracı aşağıdakilerden hangisidir? (2015)

A) At B) Ok
C) Yay D) Mızrak
E) Kalkan

5. İslam dünyasındaki fütüvvet anlayışı, Anadolu Selçuklu Devleti'nde ve Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında, aşağıdakilerden hangisinin ahlak ve davranış kurallarının şekillenmesinde önemli rol oynamıştır? (2016)

A) Ahilik Teşkilatı
B) Tımar Sistemi
C) İltizam Sistemi
D) Devşirme Usulü
E) Enderun Mektebi

6. Büyük Selçuklu Dönemi'nde, Hasan Sabbah tarafından kurulan ve önemli devlet adamlarına suikastler düzenleyen Batınî anlayıştaki gizli örgütün mensupları için kullanılan yaygın ifade aşağıdakilerden hangisidir? (2017)

A) Haşhaşiler
B) Babaîler
C) Kalenderîler
D) Selefîler
E) Hâricîler

/yediiklimyayıncılık

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

7. Gazneliler Devleti, bir başka İslam devletinin (Samanîler) hizmetindeki Türk komutanlar tarafından kurulmuştur.

Aşağıdaki Türk-İslam devletlerinden hangisi kuruluş şekli açısından bu durumla benzerlik gösterir? (2017)

A) Büyük Selçuklu Devleti
B) Karahanlı Devleti
C) Altınordu Devleti
D) Tolunoğlu Devleti
E) Babürlüler Devleti

8. Selçukluların, Türk-İslam mimarisine kazandırdığı yapı aşağıdakilerden hangisidir? (2018)

A) Otağ B) Ribat
C) Şadırvan D) Cami
E) Kümbet

9. Türk-İslam devletlerinde gelirleri; bilim, eğitim, sağlık gibi alanlardaki kurumların yapım ve onarımı ile görevlilerinin maaşlarının ödenmesi için ayrılan arazilere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir? (2018)

A) Has arazi
B) İkta arazi
C) Mülk arazi
D) Vakıf arazi
E) Mirî arazi

/yediiklimyayıncılık

10. Türk-İslam devletlerinde ülke ve devlet yönetimi hakkında yöneticilere bilgi ve öğüt veren eserler aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılır? (2020)

A) Mülkname
B) Siyasetname
C) Seyahatname
D) İcazetname
E) Menakıbname

11. Karahanlılar Dönemi'nde kaleme alınmış olup, dört karakter üzerinden adalet, iktidar, akıl ve akıbet olmak üzere başlıca dört insani yetenek ile devlet yönetimine ilişkin ilkelerin anlatıldığı eser aşağıdakilerden hangisidir? (2021)

A) *Kutadgu Bilig*
B) *Atabetü'l Hakayık*
C) *Divanü Lügati't-Türk*
D) *Divan-ı Hikmet*
E) *Muhakemetü'l- Lügateyn*

12. Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti'nin dağılması ve yıkılmasına neden olarak gösterilemez? (2022 İPTAL)

A) Bizans ordusunun seferleri
B) Karahitayların saldırıları
C) Göçebe Oğuzların isyanları
D) Melikler arası hâkimiyet kavgaları
E) Batınîlerin eylemleri

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

13. Türk-İslam devletlerinde, fethedilen topraklar öncelikle Müslüman gaziler arasında paylaştırılırdı. Kalan topraklar ise üzerinde oturan Müslüman olmayan eski sakinlerine bırakılırdı.

Müslüman olmayanların tasarrufundaki bu arazilere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir? (2022)

A) Haracî arazi
B) Has arazi
C) Askerî ikta
D) Mevat arazi
E) Metruk arazi

14. Ermeni ve Gürcü yazarlar Sultan Melikşah hakkında "Kalbi Hristiyanlara karşı şefkatle doluydu. Geçtiği ülkelerin halkına, kendi halkı gibi davranırdı. Bu sebeple birçok il, 1086 yılında isteyerek onun yönetimine girdi." ifadelerini kullanmıştır.

Bu bilgiden hareketle Melikşah ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir? (2022)

A) Selçuklu Devleti'ni en geniş sınırlara ulaştırdığı
B) Fetihlerinin gayrimüslim ülkelerle sınırlı kaldığı
C) Yönetim anlayışının sınırların genişlemesinde etkili olduğu
D) Her dinden bilim insanını sarayda görevlendirdiği
E) Dinler arasında herhangi bir fark görmediği

15. Selçuklu Devleti ile Bizans arasında 1050 yılında yapılan antlaşmaya göre Emeviler Devri'nde İstanbul'da yaptırılan cami ve medrese tamir edilecek, Fatimi Halifeliği adına okutulan hutbe Abbasi Halifesi ve Selçuklu Sultanı adına değiştirilerek okunacak, caminin mihrabına eski Türk hâkimiyet sembollerinden olan ve Tuğrul Bey tarafından da kullanılan "ok ve yay" işaretleri işlenecektir.

Bu antlaşmayla Tuğrul Bey'in aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez? (2023)

A) İstanbul'daki Müslümanları korumak
B) Şii sünni birliğini sağlamak
C) Kendi liderliğini güçlendirmek
D) İslam dünyasındaki Selçuklu nüfuzunu artırmak
E) Fatimilerin nüfuzunu kırmak

/yediiklimyayıncılık

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

1. Firdevsi'nin Gazneli Mahmut'a sunduğu "Şehname" adlı eserinde geçen Türk hakanı Afrasyab yani Alp Er Tunga'dır. Firdevsi, eserinin değişik yerlerinde İskit Hükümdarı Alp Er Tunga'nın Pers hükümdarlarıyla yaptığı savaşlar hakkında bilgi vermiştir.

Cevap C

2. 963-1187 yılları arasında Afganistan, Özbekistan, İran, Horasan, Pakistan ve Kuzey Hindistan'a kadar uzanan coğrafyada hâkimiyet kuran Türk devleti Gaznelilerdir. Adını Afganistan'ın Gazne şehrinden alan Gazneliler Sultan Mahmut zamanında yapılan Hindistan seferleriyle İslamiyet'i Hindistan'a yaymışlardır.

Cevap C

3. Semerkant Türk-İslam devletlerinin ilk dönemlerinde başkentlik yapmış, Timur Dönemi'nde "Şehirlerin Şahı" unvanıyla anılmış şehirdir.

Cevap B

4. Kaşgarlı Mahmut "Divanü Lügati't-Türk" adlı eserinde atı, Türk'ün Kanadı olarak nitelendirir.

Cevap A

5. İslam dünyasında esnaf teşkilatına fütüvvet denilmiştir. Bu esnaf teşkilatı Anadolu Selçuklu ve Osmanlı'da gelişerek ahilik (lonca) teşkilatı adını almıştır. Ahilik teşkilatı, Selçuklular Dönemi'nde ekonomik ve ticari faaliyetlerinin yanı sıra, askerî ve siyasi faaliyetlerde de bulunmuştur. Osmanlı Beyliği'nin kuruluşunda ve güçlenmesinde etkin rol oynamışlardır. Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında ve daha sonrasında devam etmiş ticari ve sosyal bir kurumdur. Ahiliğin kurucusu olarak Ahi Evran bilinmektedir. Kırşehir'de kabri bulunan Ahi Evran'ın kurduğu bu teşkilatla ilgili Ahilik geleneğinin unutulmaması için Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Odaları tarafından bazı şehirlerde her yıl Ahilik Haftası ve kutlamaları yapılmaktadır.

Cevap A

/yediiklimyayincilik

6. Büyük Selçuklu Devleti zamanında Hasan Sabbah tarafından kurulan ve önemli devlet adamlarına suikastlar düzenleyen gizli örgüt Haşhaşilerdir (Bâtınilik tarikatı). Selçuklu Türklerine karşı savaş veren Hasan Sabbah'ın kurduğu tarikat, rakiplerine suikast düzenlemek için fedailerine esrar ya da afyon veriyordu. Tarikat mensuplarının soğukkanlılıkla öldürülmeye razı olmaları, o çağ insanlarının, onların genelde Hint kenevirinden elde edilen haşiş ile uyuşturulduklarına inanmalarına ve "Haşşâşin" / "Haşîşiyyûn" diye adlandırılmalarına yol açmıştır.

Cevap A

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

7. Gazneliler Devleti bir İslam devleti olan Samaniler Devleti içindeki Türk komutanlar tarafından kurulmuştur. Tolunoğulları Devleti de Abbasi Devleti zayıflayınca bu devlet içindeki Türk komutan Tolunoğlu Ahmet tarafından Mısır'da kurulmuştur. Tolunoğulları, Mısır'da kurulan ilk Türk-İslam devletidir.

Cevap D

8. Selçukluların Türk-İslam mimarisine kazandırdıkları yapı kümbet olmuştur. Kümbetler, Anadolu'nun Türklüğünü belgeleyen anıt mezarlardır. Türk çadır sanatının taşa ve mermere yansıyan örnekleridir. Anadolu'da Selçuklu Türklerine ait kümbetler Türk mimarisinin en orijinal örnekleridir. Kümbetlere, Doğu Türkistan'dan Anadolu'ya kadar Türklerin geçtiği ve oturduğu her yerde rastlanır.

Büyük Seçuklulara ait bazı kümbetler

- Tuğrul Bey Kümbeti
- Kümbeti Surkh
- Sultan Sencer Kümbeti
- Harekan Kümbetleri

Anadolu Selçuklularına ait bazı kümbetler

- Döner Kümbet
- Hunad Hatun Türbesi

Saltuklulara ait bazı kümbetler

- Üç Kümbetler
- Emir Saltuk Kümbeti

Otağ: Hükümdarların kaldığı çadırlardır.

Ribat: Karahanlılardaki kervansaraylardır.

Şadırvan: Camilerde abdest alma ihtiyacını sağlamak amaçlı yapılmış çok sayıda oturağı ve çeşmesi bulunan yapıdır.

Cevap E

/yediiklimyayincilik

9. Türk-İslam devletlerinde; bilim, eğitim, sağlık, sosyal ve dinsel kurumların giderleri ve buralarda çalışan görevlilerin maaşları vakıf arazilerinin gelirleri ile karşılanmıştır.

Has arazi: Geliri hükümdar ve ailesine ayrılan arazilerdir.

İkta arazisi: Seçuklularda ve Osmanlılarda toprakların büyük kısmı devlete aitti ve tarım yapılan topraklar ikta denilen bölümlere ayrılırdı. İktalar hizmet veya maaş karşılığı belirli süreler için askerlere, komutanlara ve devlet adamlarına verilirdi. İkta sahipleri ise toprakları işleme karşılığında belli sayıda askerin ihtiyacını karşılar ve savaş zamanlarında askerlerle birlikte orduya katılırdı. Bunun yanında bazı vergileri toplayan ikta sahipleri bulundukları yerin de güvenliğini sağlardı. Böylece devlet hem ikta sahiplerine maaş vermek zorunda kalmaz hem de ordunun ihtiyacı olan askeri yetiştirmiş olurdu. Türk ve İslam devletlerinin birçoğunda toprak yönetimi bu şekildeydi. Selçuklular gibi bu sistemi geliştirerek uygulayan devletlerden biri de Osmanlı Devleti'ydi.

Mülk arazi: Kişilere ait hususi topraklardır.

Mirî arazi: Mülkiyeti devlete ait hazine arazileridir.

Cevap D

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

10. Hükümdarlara öğüt niteliğinde yazılan eserlere siyasetname adı verilir.

Seyahatname; gezi, gözlem türündeki eserlerdir.

Menakıbname, din büyüklerinin hayatını anlatan eserlerdir.

Mülkname, devlet tarafından kişilere tahsis edilen taşınmaz arazileri gösteren belgedir.

İcazetname, okullardan mezun olanlara verilen, mesleğini icra edebilir anlamı taşıyan diplomadır.

Cevap B

11. Yusuf Has Hacip'e ait Kutadgu Bilig adlı eser Türk-İslam tarihinin siyasetname tarzında yazılan ilk eseridir. Eserde dört karakter üzerinden adalet, iktidar, akıl ve akıbet anlatılmıştır.

Cevap A

12. Büyük Selçuklu'nun yıkılış nedenleri arasında Bizans ordusunun seferleri yer almamaktadır. Çünkü Bizans devletinin Malazgirt Savaşı ile gücü kırılmıştır. Soruda verilen Karahitay saldırıları Katvan Savaşı ile ilişkilendirilmelidir. Atabeylerin zararlı faaliyetleri, Bâtıniler ve yaşanan taht kavgaları da Büyük Selçuklu'nun yıkılışında etkili olmuştur.

Cevap A

13. Türk-İslam devletlerinde

Has arazi → Sultanın kontrolündeki arazi

Mevat arazi → Bataklık tarzı ekilip biçilemeyen arazi türü

Askerî ikta → Başarılı komutanlara tahsis edilen, asker yetiştirilen arazi türü

Metruk arazi → Terk edilmiş ekilmeyen arazi türü

anlanıma gelmektedir. Soruda bahsedilen arazi birimi "haricî arazi"dir.

Cevap A

14. Değerli öğrencimiz sorunun paragrafında Hristiyanlara karşı hoşgörülü olma durumundan dolayı birçok ilin isteyerek onun yönetimine girmesi (Melikşah'ın) durumu vurgulanmıştır. Bundan dolayı yönetim anlayışı sınırların genişlemesinde etkili olmuştur.

Cevap C

15. Soruda verilen durumlarda Fatimilerin adına hutbe okutulmayıp kendi ve Abbasiler adına okutulması C, D ve E seçenekleri ile ilgilidir.

İstanbul'daki cami ve medreselerin tamiri ise A seçeneği ile ilişkilendirilmelidir.

Cevap B

/yediiklimyayıncılık

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

1. Kayseri'deki Gevher Nesibe Hatun, Aksaray'daki Alaeddin Keykubat ve Divriği'deki Turan Melek adlı Türkiye Selçukluları Dönemi'ne ait eserler aşağıdaki yapı türlerinden hangisine girer? (2013)

A) Kervansaray B) İmarethane
C) Darüşşifa D) Medrese
E) Külliye

2. Anadolu'da kurulan ilk beyliklerden biri olan ve 1072-1202 yılları arasında Erzurum ve çevresinde hüküm süren; Üç Kümbetler ve Mama Hatun Türbesi gibi eserleri günümüze ulaşan beylik aşağıdakilerden hangisidir? (2013)

A) Danişmentliler
B) Saltuklular
C) Artuklular
D) Mengücekler
E) Sökmenliler

3. Anadolu'daki Türk beylikleri ve kuruldukları yerler arasında yapılan aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır? (2016)

A) Candaroğulları - Kastamonu yöresi
B) Germiyanoğulları - Kütahya yöresi
C) Saruhanoğulları - Manisa yöresi
D) Menteşeoğulları - Muğla yöresi
E) Taceddinoğulları - Balıkesir yöresi

4. Anadolu Selçuklu Devleti'yle ilgili,

I. Nizamiye medreseleri adı altında ilk medreseleri kurmuşlardır.
II. Haçlı seferlerine karşı mücadele etmişlerdir.
III. Kervansaraylar yaparak ticari hayatın canlanmasına yardımcı olmuşlardır.

yargılarından hangileri söylenebilir? (2019)

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. Türkiye Selçuklu Devleti'nin başkenti İznik'in Haçlı Ordusu tarafından ele geçirilmesi üzerine başkentin Konya'ya taşınması, aşağıdaki hükümdarların hangisi döneminde gerçekleşmiştir? (2020)

A) I. Kılıç Arslan
B) I. Mesut
C) I. Alâeddin Keykubat
D) I. Gıyaseddin Keyhüsrev
E) I. İzzettin Keykavus

/yediiklimyayincilik

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

6. Türkiye Selçukluları; XIII. yüzyılın başlarında Antalya, Sinop, Alanya ve Sudak'ı hâkimiyeti altına almıştır. Ayrıca bu dönemde ele geçirilen liman kentlerine ulaşan yollarda kervansaraylar inşa etmiştir.

Bu politikayla Türkiye Selçukluları'nın aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez? (2021)

A) Doğu Akdeniz'de siyasi ve ekonomik üstünlük sağlamak

B) Yabancıların Akdeniz ve Karadeniz'deki ticari faaliyetlerine son vermek

C) Zengin liman kentlerinin gelirinden yararlanmak

D) Anadolu ticaretine ve ticari yollarına hâkim olmak

E) Liman kentlerini ele geçirerek Bizans ekonomisini zayıflatmak

7. 1071 Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'da kurulan beylikler egemen oldukları yerlerin imarını sağlayarak han, hamam, kervansaray, cami ve medreseler yapmışlardır.

Aşağıdaki Türk beyliği-mimari eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır? (2022 İPTAL)

A) Danişmentliler - Yağıbasan Medresesi

B) Çaka Beyliği - Hatuniye Medresesi

C) Artuklular - Malabadi Köprüsü

D) Saltuklular - Mama Hatun Türbesi

E) Mengücekler - Divriği Ulu Cami

8. Anadolu Selçuklu Sultanı I. Alâeddin Keykubad, Artukoğulları ve Mengücek beyliklerini ortadan kaldırmış, Moğol tehlikesine karşı Eyyubilerle dostluk kurma politikası gütmüş ve Eyyubi hükümdarı Melik Adil'in kızıyla evlenmiştir. Ayrıca ticaret yolları üzerinde kervansaraylar, Alanya'da ise bir tersane inşa ettirmiştir.

Buna göre I. Alâeddin Keykubad Dönemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz? (2023)

A) Anadolu Türk birliğinin sağlanmaya çalışıldığına

B) Ticari hayata önem verildiğine

C) Komşu devletlerle siyasi ilişkiler kurulduğuna

D) Akdeniz'de denizcilik faaliyetlerine girişildiğine

E) Karadeniz'in bir Türk gölü hâline getirildiğine

/yediiklimyayincilik

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

1. Türkiye Selçukluları Dönemi'ne ait olan Kayseri'deki Gevher Nesibe, Aksaray'daki Alaeddin Keykubat ve Divriği'deki Turan Melek adlı eserler darüşşifa yani hastane türünde yapılmıştır. Ayrıca Gevher Nesibe Darüşşifası ilk tıp okulu özelliğine de sahiptir.

Cevap C

2. Malazgirt Savaşı'ndan sonra Alparslan'ın komutanlarından Ebul Kasım Saltuk Bey tarafından Erzurum ve çevresinde 1072 yılında kurulan Türk beyliği Saltuklulardır. 1202 yılında Anadolu Selçuklu hükümdarı Rükneddin Süleyman Şah tarafından yıkılan bu beyliğin günümüze kadar ulaşan Üç Kümbetler ve Mama Hatun Türbesi bulunmaktadır.

Cevap B

3. Taceddinoğulları, Ordu civarında kurulmuş bir Türk beyliğidir. Taceddinoğulları, Karadeniz kıyılarında, bugünkü Bafra ile Ordu arasında, güneyde Niksar'a kadar uzanan saha üzerinde hüküm sürmüş bir Türkmen beyliğidir. Emir Taceddin Bey tarafından kurulmuş ve adını kurucusundan almıştır.

Cevap E

4. Uzun bir sürece yayılan Haçlı Seferleri İslam dünyasını hedef almıştır. XI. yüzyılın sonlarında başlayan Haçlı Seferleri, XIII. yüzyılın sonuna kadar aralıklarla sürmüştür. Haçlılara karşı Anadolu'da mücadele veren ilk devlet, Türkiye (Anadolu) Selçukluları olmuş, diğer beylikler de bu mücadelelerde Selçukluları desteklemiştir. Haçlılar, bu mücadeleler karşısında büyük kayıplar vermelerine rağmen Urfa, Antakya, Kudüs gibi kutsal kabul ettikleri şehirleri ele geçirmiştir. I. Kılıçarslan Dönemi'nde yapılan I. Haçlı Seferi sonucunda Anadolu Selçuklu başkenti İznik'ten Konya'ya taşınmıştır.

Anadolu Selçuklu Devleti ticareti geliştirmek adına kervansaraylar yapmış, tüccarların haklarını korumak için sigorta sistemini geliştirmiştir.

Nizamiye Medreseleri ise Büyük Selçuklu Devleti zamanında açılmıştır.

Cevap D

5. I. Haçlı Seferi'nde başkent İznik'in Haçlı tehlikesine maruz kalması üzerine devletin devamını sağlamak için başkenti Konya'ya taşıyan Selçuklu Sultanı I. Kılıç Arslan'dır.

Cevap A

/yediiklimyayıncılık

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

6. Türkiye Selçuklu Devleti'nin Antalya, Alanya, Sinop ve Suğdak limanlarını (Azak Denizi'ndeki liman) ele geçirmesi bölgede varlığını sürdüren Bizans'a zarar vermiştir. Bu limanların ele geçirilmesi sonucunda Selçuklular, Anadolu'da, Doğu Akdeniz ve Karadeniz'de ekonomik ve siyasi hâkimiyetini güçlendirmeyi amaçlamıştır.

Ancak bu limanların ele geçirilmesi sonucunda yabancı devletlerle ticari ilişkiler artmıştır. Hatta sigortacılık sistemi getirilerek yabancı tüccarların Anadolu'da ticari faaliyetleri desteklenmiştir.

Cevap B

7. Soruda B seçeneğinde verilen Hatuniye Medresesi Artuklular dönemine ait olup Mardin coğrafyasında bulunmaktadır. İzmir'de kurulan Çaka Beyliği ile ilişkisi yoktur.

Cevap B

8. Soruda belirtilen beyliklerin hâkimiyet altına alınması Anadolu Türk Birliği,

Kervansaray yapımı; ticarete verilen önem,

Eyyubi ile ilişkiler; komşu devlet

Alanya'da tersane yapımı ise Akdeniz'de denizcilik faaliyeti ile ilgili durumlardır.

Karadeniz'i ifade eden bir duruma yer verilmemiştir.

Cevap E

/yediiklimyayincilik

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

1. Osmanlı Beyliği'nin Rumeli'ye geçişinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır? (2013)

A) Bizans İmparatorluğu'ndaki taht mücadeleleri

B) Karesioğulları Beyliği'nin Osmanlı egemenliğine geçmesi

C) Karamanoğulları Beyliği'nin desteği

D) Gaza düşüncesi ile hareket edilmesi

E) Uçlarda Bizans İmparatorluğu'na en yakın bölgede bulunması

2. Gaziyân-ı Rum terimiyle nitelenen kişilerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur? (2014)

A) Rumelili olmaları

B) XIX. yüzyılda Rumeli'de etkin olmaları

C) Osmanlı - İran savaşlarındaki gönüllülerden oluşmaları

D) Kuruluş Dönemi'nde, gaza yapmak amacıyla Osmanlı akınlarına katılmaları

E) Osmanlı denizciliğinin öncüleri olmaları

3. I. Bayezit'in ve Osmanlı ordusunun Niğbolu Savaşı dolayısıyla Avrupa'da bulunmasını fırsat bilerek, o dönemde Osmanlı Devleti'nin toprağı olan Ankara'yı hâkimiyeti altına alan Anadolu Türk beyliği aşağıdakilerden hangisidir? (2014)

A) Kadı Burhanettin

B) Karamanoğulları

C) Saruhanoğulları

D) Dulkadiroğulları

E) Candaroğulları

4. Fatih Sultan Mehmet'in, Ortodoks Kilisesine yönelik izlediği hoşgörü politikasıyla aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir? (2016)

A) Müslüman olmayan uyrukların güvenini sağlamayı

B) Rusya'nın açık denizlere inme çalışmasını engellemeyi

C) Askerî gücünü artırmayı

D) Latin dünyası ile iyi ilişkiler kurmayı

E) Hristiyanlar arasındaki mezhep mücadelesini sonlandırmayı

5. Aşağıdakilerden hangisinin, Balkanlardaki ahalinin Osmanlı yönetimini kolay kabullenmesinin nedenlerinden biri olduğu söylenemez? (2018)

A) Osmanlı vergi düzeninin esnekliği

B) Gayrimüslimlerin avarızdan muaf tutulması

C) Eski yöneticilerin Osmanlı sistemi içine alınması

D) Yerleşik ahalinin âdetlerinin dikkate alınması

E) İslamiyetin, Hristiyanlara zimmi statüsünü tanıması

Yediiklim Yayıncılık

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

6. Osmanlı Devleti'nin Rumeli'deki fetihlerinde uç beyleri önemli rol oynamışlardır. Başlangıçta uçlardaki askerî ve idari örgütlenmede Mihaloğulları, Turahanoğulları ve Evrenosoğulları gibi aileler etkiliyken II. Murat ve Fatih Sultan Mehmet dönemlerinde sarayda yetişen kullardan seçilenler de uçlarda yöneticiliğe atanmışlardır.

Bu durum dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>? (2020)

A) Osmanlı Devleti'nde devşirme sisteminin uygulandığı

B) Uçlardaki kuvvetlerin sınırların genişlemesinde etkili olduğu

C) Devletin merkezî yapısının güçlendirilmeye çalışıldığı

D) Devlet teşkilatlanmasında zamanla değişiklikler olduğu

E) Kulların merkezî yönetimdeki etkisinin azaldığı

7. Osmanlı Devleti'nin ilk yıllarında, fetihleri özendirmek için fethedilen bölgenin zaman zaman fetheden komutanlara verilmesi aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilidir? (2020)

A) Kılıç hakkı

B) İltizam sistemi

C) Gedik hakkı

D) Millet sistemi

E) Culüs bahşişi

8. Aşağıdakilerden hangisi II. Mehmet'in bilim ve eğitim alanındaki uygulamalarından biri <u>değildir</u>? (2021)

A) Müslüman ve Hristiyan bilginleri sarayında toplaması

B) Felsefe ve din konularında serbest tartışma ortamı oluşturması

C) Doğu ve Batı dillerinde yazılmış kitapları tercüme ettirmesi

D) Sahn-ı Seman Medresesinde pozitif bilimlere de yer verdirmesi

E) Avrupa tarzında ilk eğitim kurumlarını oluşturması

9.
- Memlük Devleti yıkılarak Suriye, Filistin, Lübnan, Mısır ve Hicaz bölgeleri Osmanlı topraklarına katıldı.
- Doğu Akdeniz'den geçen Baharat Yolu'nun denetimi Osmanlı Devleti'ne geçti.
- Doğu Anadolu'daki Safevi etkisi kırıldı.

Bu gelişmeler aşağıdaki padişahların hangisi döneminde gerçekleşmiştir? (2021)

A) Fatih Sultan Mehmet

B) Yavuz Sultan Selim

C) Kanuni Sultan Süleyman

D) II. Bayezid

E) II. Selim

/yediiklimyayincilik

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

10. Kanuni Sultan Süleyman, Bender Kalesi'ndeki 1538 tarihli yazıta, "Ben Tanrı'nın kulu, bu dünyanın sultanıyım. Tanrı'nın inayetiyle ümmet-i Muhammed'in başındayım. Adına Mekke ve Medine'de hutbe okunan Süleyman'ım ben. Ben Bağdat'ta şah, Bizans diyarında kayzer, Mısır'da sultanım. Donanmalarını Akdeniz, Mağrip ve Hind'e yollayan sultanım. Macar taht ve tacını alan ve onları bir kuluna bağışlayan sultan benim." ifadelerini yazdırmıştır.

Kanuni Sultan Süleyman'ın bu ifadesinden aşağıdakilerin hangisi <u>çıkarılamaz</u>? (2021)

A) Deniz hâkimiyetine önem verdiği
B) Bir dünya devleti yönettiği
C) Hristiyan dünyasını hâkimiyeti altına aldığı
D) İslam dünyasında önder olduğu
E) Devletin sınırlarını genişlettiği

/yediiklimyayincilik

11. Edirne ve Filibe'nin Osmanlı Devleti'nin eline geçmesi sonucu Macar Kralı Layoş'un öncülüğünde Edirne'ye kadar yaklaşan Haçlıların, Hacı İlbey'in komutasındaki Osmanlı ordusu tarafından bozguna uğratıldığı savaş aşağıdakilerden hangisidir? (2022 İPTAL)

A) Pelekanon
B) Niğbolu
C) Çirmen
D) Sırpsındığı
E) Birinci Kosova

12. Bizans'ta yaşanan taht mücadeleleri sırasında Kantakuzen, Osmanlılardan yardım istemiş ve sağlanan yardımla tahta çıkmıştır. Bizans-Osmanlı ilişkilerindeki bu gelişmenin de etkisiyle Osmanlıların Rumeli'ye geçişi kolaylaşmıştır.

Bu gelişmelerin yaşandığı dönemdeki Osmanlı hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir? (2022)

A) Yıldırım Bayezıt
B) Murat Hüdavendigar
C) Osman Bey
D) Orhan Gazi
E) Çelebi Mehmet

13. Aşağıdakilerden hangisinin bir gereği olarak Fatih Kanunnamesi'nde, devletin iç karışıklıklara düşerek parçalanmasına meydan verilmemesi için kardeş katli meşrulaştırılmıştır? (2022)

A) Kızıl elma
B) Erkân-ı erbaa
C) Nizam-ı âlem
D) Evlâd-ı Fâtihân
E) Cihad-ı Ekber

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

14. 1396 yılında Haçlı ordusu karşısında elde ettiği zafer dolayısıyla Halife tarafından "Sultan-ı İklim-i Rum" **unvanı verilen Osmanlı hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir? (2023)**

A) I. Murad

B) Orhan Gazi

C) Yıldırım Bayezid

D) Osman Gazi

E) Çelebi Mehmed

15. Fransız tarihçi F. Braudel, "Osmanlılar, Rumeli'de büyük bir toplumsal dönüşüm gerçekleştirdiler ve kitleler bu yeni düzeni bir kurtarıcı gibi benimseyerek eski ve rakip Avrupalı-Balkanlı düzenlere tereddüt etmeden tercih ettiler." demiştir.

Bu bilgiyle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz? (2023)

A) Osmanlıların Avrupa'daki Haçlı İttifakı'nı dağıttığına

B) Osmanlı öncesi Balkanlarda yönetimden rahatsız olunduğuna

C) Osmanlı uygulamalarının Balkanlarda benimsendiğine

D) Türk-İslam kültürünün Balkanlarda yayıldığına

E) Osmanlı nüfuzunun Balkanlarda geliştiğine

/yediiklimyayincilik

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

1. Osmanlı Beyliği'nin Rumeli'ye geçmesinde Bizans İmparatorluğu'ndaki taht mücadeleleri, gaza düşüncesi ile İslamiyet'i yayma çabası, Bizans'a yakın bölgede kurulması ve Karesioğulları Beyliği'ni ele geçirerek denizcilik faaliyetlerine başlaması etkili olmuştur. Ancak Karamanoğullarının desteği gibi bir durum söz konusu olmamıştır. Karamanoğulları, Osmanlıları desteklemediği gibi onun en büyük rakiplerinden biri olmuştur.

Cevap C

2. Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda çeşitli gruplar destek vermişlerdir. Gazıyan-ı Rum adı verilen grup gaza yapmak amacıyla Osmanlı akınlarına katılmıştır. Ahiyan-ı Rum, Abdalan-ı Rum ve Bacıyan-ı Rum da Osmanlı'nın kuruluşunda katkı sağlayan gruplardır.

Cevap D

3. Yıldırım Bayezit'in ordusunun Niğbolu (1396) Savaşı nedeniyle Avrupa'da olmasını fırsat bilen Karamanoğulları Beyliği, Ankara'yı hâkimiyeti altına almıştır. Bunun üzerine Yıldırım Bayezit Karamanoğulları üzerine yürüyerek Karamanoğlu beyi Alaaddin Bey'i mağlup etmiştir.

Cevap B

4. Fatih Sultan Mehmet, hoşgörü politikasının bir gereği olarak Ortodoks Kilisesine ve Hristiyan halka karşı güzel bir tutum sergileyerek onların güvenliğini sağlamıştır. Böylece gayrimüslim halkın devlete olan bağlılığı artırılmaya çalışılmıştır. Osmanlı Devleti'nde uygulamaya konulan millet sisteminin gereği olarak gayrimüslim Osmanlı vatandaşlarının dinî işlerine hiçbir zaman müdahale edilmemiş ve bu sebeple din ve milliyetlerini korumaları mümkün olmuştur.

Cevap A

5. Osmanlı Devleti Balkanları fethettikten sonra buralardaki halka iyi ve hoşgörülü davranmış, belli bir süre az vergi almış, o bölgelerdeki yerel yöneticilere Osmanlı yönetim sistemi içinde yer vermiş, fethedilen bölgedeki halkın adet ve geleneklerine saygı gösterilmiş, Hristiyan halka zımmi statüsü verilmiştir. Zimmi İslam devletinin egemenliğini kabul eden ve İslam devletinin himayesinde yaşayan gayrimüslim kişilere denir. Bir İslam devletinin himaye ve hâkimiyetini kabul etmiş Yahudi ve Hristiyana, Müslümanlar tarafından zimmi adı verilir. Mal, can, namus ve dini için teminat verilmiş olan gayrimüslim kişi anlamındadır. Osmanlının Balkanlar ve fethettiği yerlerdeki uyguladığı bu politikalar Osmanlı yönetiminin Balkan ahalileri ve diğer halklar arasında kolay kabullenilmesini sağlamıştır. Ancak avarız olağanüstü şartlarda alınan bir vergidir. Bu vergiyi Müslüman ve gayrimüslim halkların hepsi ödemiştir. Gayrimüslimlerin veya Balkan ahalilerinin bu vergiden muaf tutulması durumu yoktur.

Cevap B

/yediiklimyayincilik

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

6. Soruda başlangıçta Türk ailelerin görevlendirilmesi daha sonra ise kullar yani devşirme kökenlilerin yöneticiliğe seçilmesi vurgulanmaktadır. Soruda bu mantığı yakalayacak olursak, devşirme sisteminin uygulandığı sınırların genişlediği, devşirmelerin daha sorunsuz-isyansız olmasından dolayı merkezî otoritenin güçlendiği, devlet yapılanmasında değişiklikler olduğu sonuçlarına ulaşılır. Kulların merkezî yönetimdeki etkisinin azalmasını gösteren bir ifade yer almamaktadır.

Cevap E

7. Fethedilen bölgenin fetheden komutana verilmesi kılıç hakkı olup doğru yanıttır.

İltizam, kısaca ihale usulüdür.

Gedik, dükkân-iş yeri açma icazetidir.

Millet sistemi toplumun din ve mezhebe göre yapılandırılmasıdır.

Culüs bahşişi, yeniçerilere verilen maaş dışındaki ödemedir.

Cevap A

8. II. Mehmet (Fatih) Dönemi'nde (1451-1481) bilim ve eğitimin geliştirilmesi için Sahn-ı Seman Medresesi açılmış, Doğu ve Batı dillerinde yazılan eserler tercüme edilmiş ve bilim insanlarına destek verilmiştir.

Ancak Osmanlı'da Avrupa tarzı ilk eğitim kurumları 18. yüzyıldan itibaren açılmıştır. I. Mahmut Dönemi'nde (1730-1754) açılan Hendesehane, Batı tarzı ilk eğitim kurumu olmuştur.

Cevap E

9. Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde (1512-1520) Çaldıran Savaşı (1514) sonucunda Doğu Anadolu'da Safevi Devleti'nin etkisi azaltılmıştır.

Mısır Seferi adı verilen Mercidabık (1516) ve Ridaniye (1517) Savaşları sonucunda da Memluk Devleti'ne son verilmiş ve Baharat Yolu'nun denetimi ele geçirilmiştir.

Cevap B

/yediiklimyayıncılık

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

10. Hristiyan dünyasının hâkimiyet altına alınması çok geniş bir ifadedir. Dolayısıyla soru metninde geçen Kanuni Sultan Süleyman'ın Macar tahtını ele geçirmesi, Hristiyan dünyasının hâkimiyetinin Osmanlı'ya geçtiğini göstermez.

Cevap C

11. Değerli öğrencimiz soruda Edirne'nin Osmanlı hâkimiyetine geçmesinden sonraki yapılan savaş sorulduğu için doğru yanıt Sırpsındığı Savaşı'dır. Edirne'nin fethinden sonra Edirne'yi tekrar almak isteyen Haçlılar ile Sırpsındığı Savaşı yapılmıştır.

Cevap D

12. Soruda bahsedilen durum bir bilgi olup Orhan Bey Dönemi'ne ait bir gelişmedir.

Cevap D

Yediiklim Yayıncılık

13. Değerli öğrencimiz, Fatih Dönemi'ndeki "Kardeş Katli Kanunu" devletin bekası ve Alem-i Nizama ulaşmanın bir gereği olarak çıkartılmıştır.

Kızıl elma → Ulaşılması gereken hedef, ülküyü

Evlâd-ı Fâtihân → Balkanlara göç ettirilen Türk aileleri

Cihad-ı Ekber → Halifenin cihad çağrısı

Erkân-ı erbaa → Osmanlı Devleti'ndeki ümera, ulema, esnaf ve tüccarlardan oluşan yapıyı ifade etmektedir.

Cevap C

14. Soru net bir bilgi sorusu olup unvan verilen Osmanlı hükümdarı Yıldırım Bayezid'dir.

Cevap C

15. Soruda belirtilen "yeni düzeni kurtarıcılık gibi benimsemeleri ifadesi B seçeneğine, "tercih ettiler" ifadesi ise C, D ve E seçeneklerine ulaşmamızı sağlamaktadır.

A seçeneğini belirten bir ifade yer almamaktadır.

Cevap A

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

1. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyıldaki ıslahatçı devlet adamlarından biri değildir? (2014)

A) Nevşehirli Damat İbrahim Paşa
B) Halil Hamit Paşa
C) Sadrazam Koca Ragıp Paşa
D) Humbaracı Ahmet Paşa
E) Tarhuncu Ahmet Paşa

2. Hotin Seferi sırasında edindiği olumsuz izlenimler üzerine, Osmanlı merkez ordusunda ıslahat yapmayı düşünen padişah aşağıdakilerden hangisidir? (2016)

A) II. Osman B) IV. Murat
C) IV. Mehmet D) III. Selim
E) II. Mahmut

/yediiklimyayıncılık

3. Osmanlı Devleti'nde XVI. yüzyıl sonlarına doğru tespit edilebilen nüfus artışı beraberinde ciddi problemler de getirmiş, topraksız genç nüfus çareyi bey, paşa ve saray kapılarında kul ya da sekban olmakta bulmuştu. Bilhassa Habsburglarla yapılan savaşlar tüfekli piyadenin önemini ortaya koyduğundan devlet, savaşlarda bu ateşli silahları kullanabilen sekbanlardan yararlanmıştı. Ancak seferler sonunda kapısız kalan sekbanlar, ciddi sorunlara sebep olmuştu. Diğer yandan kapıkulu sayısında da önemli bir artış meydana gelmişti.

Bu sürecin sonuçlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi ileri sürülemez? (2017)

A) Taşrada asayiş ve güvenliğin sağlandığı
B) Timarlı sipahilerin öneminin azaldığı
C) Devletin askerî alanda yenilik yapması gerektiği
D) Kırdan kentlere göçün yaşandığı
E) Kapıları kuvvetli beylerin önem kazandığı

4. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda timar sisteminin bozulmasına bağlı olarak aşağıdaki gelişmelerden hangisinin meydana geldiği söylenebilir? (2017)

A) Yeniçeri sayısının azaldığı
B) Ekberiyyet usulüne geçildiği
C) Tarımsal ürün çeşitliliğinin arttığı
D) Müsadere uygulamasının genişlediği
E) İltizam sisteminin yaygınlaştığı

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

5. Osmanlı Devleti, XVIII. yüzyılın sonlarından itibaren Avrupa'da meydana gelen gelişmeleri daha yakından takip etmek için Avrupa başkentlerinde daimî elçilikler açmaya başlamıştır.

Bu durumun ortaya çıkmasında;

I. Avrupalı devletler karşısında yenilgiler alınması,

II. merkezî otoritenin bozulmasıyla ülkede isyanların görülmesi,

III. Osmanlı Devleti'nin denge politikası izlemeye başlaması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir? (2017)

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6. XVI. yüzyılın sonlarından itibaren girilen yoğun savaş döneminde, Celâli isyanlarının da etkisiyle Osmanlı ekonomisinde bazı sorunlar yaşanmış ve bütçe açıkları ortaya çıkmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu durumla ilgili bir gelişme olduğu söylenemez? (2018)

A) Köylerin boşalmasının
B) Yüksek fiyat artışları yaşanmasının
C) Akçenin değerinin düşmesinin
D) Tımarların sayısının artmasının
E) Ulufelilerin gerçek gelirinin azalmasının

/yediiklimyayincilik

7. III. Selim Dönemi'nde aşağıdaki alanların hangisinde ıslahat yapıldığı söylenemez? (2018)

A) Ordu B) Eğitim
C) Diplomasi D) İdare
E) Din

8. Askerî yenilgiler sonrasında Batı dünyasıyla siyasi ilişkiler dışında teknik ve kültürel alanlarda da temasa geçilmesi gerekliliği, aşağıdakilerin hangisinde ilk kez ortaya çıkmıştır? (2019)

A) II. Meşrutiyet Devri
B) Lale Devri
C) Nizam-ı Cedit Devri
D) Tanzimat Devri
E) I. Meşrutiyet Devri

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranley.org

9. XVI. yüzyılın sonlarından itibaren görülen askerî dönüşümler ve değişen savaş teknolojisi sonucunda ateşli silahların kullanımının artmasıyla timarlı sipahilerin önemi azalmış ve ücretli askerler ön plana çıkmıştır.

Bu gelişmeler, aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur? (2020)

A) İltizam sisteminin yaygınlaşmasına

B) Sekban askerlerin sayısının azalmasına

C) Âyanların nüfuzunun kırılmasına

D) Sadaret makamının önem kazanmasına

E) Salyanesiz eyalet sayısının artmasına

10. III. Selim, saltanatının ilk günlerinde devlet adamlarından, yerli ve yabancı uzmanlardan ülkenin içinde bulunduğu durum ve yapılacaklar hakkında layihalar istedi. Askerî, siyasi, idari, iktisadi vb. konuları kapsayan layihaları inceledikten sonra ilk olarak Meclis-i Meşveret adıyla, eyaletlerden gelen temsilcilerin de katıldığı büyük bir danışma meclisi oluşturdu. Ardından pek çok alanda yenilik gerçekleştirdi.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin, III. Selim'in amaç ve eylemlerinden biri olduğu <u>söylenemez</u>? (2020)

A) Köklü ıslahat hareketlerine girişmek

B) Devlet işlerinde istişareye önem vermek

C) Taşranın isteklerini dikkate almak

D) Orduda düzenlemeler yapmak

E) Meşruti idareye geçmek

11. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde yenileşme döneminde Batı etkisi altında düzenlenen askerî kurumlardan biri <u>değildir</u>? (2021)

A) Hendesehane

B) Topçu Ocağı

C) Mühendishane-i Berri-i Hümayun

D) Eşkinci Ocağı

E) Sekban-ı Cedid Ocağı

12. Lale Devri'nde yapılan yeniliklerden bazıları şunlardır:

- İlk Türk matbaası açılmıştır.
- Yeni okul ve kütüphaneler kurulmuştur.
- Tercüme ve bilim heyetleri oluşturulmuştur.
- İlk kez çiçek aşısı uygulanmıştır.

Buna göre Lale Devri ile ilgili aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>? (2021)

A) Kültür hayatının canlandığına

B) Batı etkisinin arttığına

C) Koruyucu sağlık hizmetlerinin başladığına

D) Ahalinin yönetime katıldığına

E) Eğitime önem verildiğine

/yediiklimyayıncılık

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

13. İstanbul isyanları arasında olan ve 1656 yılında otuz civarında devlet görevlisinin bir çınar ağacına asılmasıyla sonuçlanan yeniçeri isyanı aşağıdakilerden hangisidir? (2022 İPTAL)

A) Fatih Camii Vak'ası
B) Vak'a-i Vakvakiyye
C) Edirne Vak'ası
D) Vak'a-i Hayriyye
E) 31 Mart Vak'ası

/yediiklimyayincilik

14. Osmanlı Devleti'nde 1775'te açılan Mühendishane-i Bahrî-i Hümayun'un kuruluşunda yardım alınan yabancı uzman aşağıdakilerin hangisidir? (2022 İPTAL)

A) Baron De Tott
B) Guiseppe Donizetti
C) Kont de Bonneval
D) De Rochefort
E) Helmuth von Moltke

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranitey.org

1. XVIII. yüzyılda Gerileme Dönemi'ni yaşayan Osmanlı Devleti'nde çeşitli devlet adamları yaptıkları ıslahatlar ile devletin kötü gidişatını düzeltmeye çalışmışlardır. Nevşehirli Damat İbrahim Paşa, Halil Hamit Paşa, Sadrazam Koca Ragıp Paşa ve Humbaracı Ahmet Paşa bu dönemde ıslahat yapan devlet adamlarındandır. Tarhuncu Ahmet Paşa ise XVII. yüzyıl ıslahatçılarından biri olup ilk denk bütçeyi hazırlamıştır.

Cevap E

2. II. (Genç) Osman, Hotin Seferi sırasında edindiği olumsuz izlenimler nedeniyle merkez ordusunu ve Yeniçeri Ocağını kaldırmak ve ıslahatlar yapmak istemiştir. Bu durumu yeniçeriler tepkiyle karşılamıştır. II. Osman; saray dışından evlenen ilk padişahtır, ilk kez şeyhülislamın da yetkilerini sınırlandırmıştır.

Cevap A

3. Osmanlı Devleti'nde XVI. yüzyıldan itibaren tımar sisteminin bozulması ile tımarlı sipahilerin yerine ücretli sekban askerleri görev yapmıştır. Savaşlardan sonra işsiz kalan sekbanlar taşrada ve kırsal kesimde çeşitli sorunlar çıkararak taşrada asayiş ve güvenliğin bozulmasına neden olmuştur. Bu durum Osmanlı Devleti'nin taşra üzerindeki merkezî otoritesinin zayıflamasına yol açmıştır.

Cevap A

4. Osmanlı Devleti'nde tımar sistemin uygulandığı eyaletlerde asker yetiştirilmiştir. XVII. yüzyıldan itibaren tımar sisteminin ve ekonomik durumun bozulmasına bağlı olarak bu eyaletlerde iltizam sistemi uygulanarak mültezimler aracılığı ile devlet doğrudan vergi toplamıştır. İltizam sisteminin yaygınlaşması devletin nakit paraya ihtiyacı olduğunu gösterir.

Cevap E

5. Osmanlı Devleti'nin Avrupa'da elçilikler açmasının nedenleri Avrupa karşısında yenilgiler alması ve denge politikası izlediği için Avrupa'daki gelişmelerden haberdar olma isteğidir. Bu iki durum Osmanlı Devleti'nin Avrupa'nın üstünlüğünü kabul ettiğini gösterir. Merkezî otoritenin bozulması ile ülkede isyanların çıkması iç bir sorun olduğu için doğrudan Avrupa ile ilgili değildir.

Cevap D

/yediiklimyayincilik

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

6. XVI. (16) yüzyılda Osmanlı Devleti'nin yoğun savaşlar yaşaması ve Celâli isyanlarının çıkması ekonomiyi bozmuştur. Buna bağlı olarak Osmanlı Devleti devşirmelere ödediği ulufenin miktarını azaltmış ve paranın değerini düşürmüştür. Paranın (akçenin) değerinin düşmesi enflasyon ve fiyat artışlarına neden olmuştur. Anadolu'da çıkan Celâli isyanları da huzur ve asayişin bozulmasına neden olmuş, köyden kente göçler başlamış ve köyler boşalmıştır. Ancak Celâli isyanları tımar sistemini de bozduğu için tımarlı sipahi sayısı artmamış, tam tersine azalmıştır.

Önemli Celâli (Anadolu) isyanları; Karayazıcı, Canbolatoğlu, Gürcü Nebi, Tavil Ahmet, Deli Hasan ve Kalenderoğlu gibi kişilerin çıkardığı isyanlardır. Bu isyanlar sonucunda Anadolu'da güven ve huzur ortamı kalmamıştır, üretimde azalma meydana gelmiştir. Vergiler düzenli olarak toplanamamış ve ekonomi bozulmuştur. Tımar sistemi ve merkezî otorite zayıflamıştır.

Cevap D

/yediiklimyayıncılık

7. III. Selim zamanında din alanında herhangi bir ıslahat yapılamamıştır, şeyhülislamın yetkilerinin kısıtlanması din ile ilgili değildir, şeyhülislamın siyasi işlere karışmasını engellemek için yapılmıştır.

III. Selim, yapacağı yenilikler için Türk ve yabancı uzmanlara raporlar (layihalar) hazırlatmış ve devletin yeniden yapılandırılması için Meclis-i Meşveret (Danışma Meclisi) oluşturarak ıslahat yapmıştır. (İdari alan)

III. Selim devlet düzeninde radikal değişiklikler yapma gereği duyan, planlı ve programlı bir şekilde ıslahatlar yapan ilk Osmanlı padişahıdır. Bu dönemde Batılılaşma sistemli bir şekilde yapılmaya çalışılmış, bu nedenle dönem "Yeni Düzen" (Nizam-ı Cedit) olarak adlandırılmıştır. Avrupa'da ilk kez daimî elçilikler açılmıştır. (Diplomasi alanı)

Nizam-ı Cedit adı ile ilk kez Batılı tarzda bir ordu kurulmuştur. Bu ordunun masraflarını karşılamak için "İrad-ı Cedit" adlı bir hazine kurulmuştur. Ordunun eğitimi için Levent ve Selimiye Kışlaları yaptırılmıştır. (Ordu ve askerî alan)

Fransızca, askerî ve teknik okullarda zorunlu yabancı dil olarak okutulmaya başlanmıştır. İlk devlet matbaası olan Matbaa-i Amire kurulmuştur. Ülke parasının değerini korumak amacıyla ilk kez "yerli malı" teşvik edilmiştir. Şeyhülislamın yetkileri kısıtlanmıştır. Kara ve Deniz Mühendishaneleri geliştirilmiş, subay ihtiyacını karşılamak için Mühendishane-i Berr-i Hümayun (Kara Mühendishanesi) kurulmuştur. (Eğitim alanı)

Cevap E

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

8. Osmanlı Devleti'nin Batı'nın üstünlüğünü kabul ederek Avrupa'yı örnek alması ilk kez Lale Devri (1718-1730) ile gerçekleşmiştir. Bu dönemde kültürel ve sosyal alanda birçok yenileşme gerçekleşmiştir. Mimari ve sanatta yeni üsluplar uygulanmış, Avrupa'da ilk geçici elçilikler açılmıştır.

Cevap B

9. XVI. yüzyılda değişen askerî teknolojiler karşısında yarı asker yarı çiftçi özelliği gösteren timarlı sipahiler yetersiz kalmış, Osmanlı Devleti daha profesyonel ve maaşlı asker olan Kapıkulu sayısını arttırmak durumunda kalmıştır. Artan bütçe açığını kapatmak ve nakit ihtiyacını karşılamak için de "iltizam" usulü ile hazineye doğrudan para girişi yapılmak istenmiştir.

Cevap A

10. III. Selim Dönemi'nde meşruti yönetime geçilmemiştir. Meşruti rejime II. Abdülhamit'in Kanunuesasi'yi ilan etmesi ile 1876 yılında geçilmiştir.

Cevap E

11. I. Mahmut Dönemi'nde kurulan Hendesehane (1734), Batı etkisiyle açılan ilk askerî/teknik okuldur.

III. Selim Dönemi'nde kurulan Kara Mühendis Okulu veya Mühendishane-i Berri-i Hümayun (1795), II. Mahmut Dönemi'nde kurulan Sekban-ı Cedid Ordusu (1808) ve Eşkinci Ocağı (1826) Batı tarzı açılan kurumlardandır.

Ancak I. Murat Dönemi'nde (1362-1389) kurulan Topçu Ocağında Batı etkisinden söz edilemez.

Cevap B

12. Osmanlı toplumunun/ahalisinin yönetime katılması I. Meşrutiyet'in ilanı (1876) sonucunda gerçekleştirilmiştir.

Dolayısıyla soru metninde verilen bilgilerden Lale Devri'nde (1718-1730) ahalinin yönetime katıldığı yorumu çıkarılamaz.

Cevap D

13. A seçeneğinde yer alan Fatih Camii Vak'ası, 1623 yılında din adamlarının Osmanlı yönetimine gösterdiği tepki olayıdır. C seçeneğindeki gelişme II. Mustafa'nın tahttan indirilip III. Ahmet'in tahta çıkarılması olayıdır.

Vaka-i Hayriyye 1926'da Yeniçeri Ocağının kaldırılması olayıdır.

31 Mart Olayı ise 1909'daki rejim karşıtı isyandır.

Soruda bahsedilen olay Vaka-i Vakvakiye'dir (Çınar Olayı).

Cevap B

14. Soruda istenen yabancı uzman Mühendishane-i Bahr-i Hümayun okulunda da aynı zamanda ders veren Baron De Tott'tur.

Cevap A

/yediiklimyayıncılık

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

1. Osmanlı toplumunda uzun yıllar Millet-i Sadıka olarak bilinen Ermeni toplumunun isteklerinin zamanla bir soruna dönüşmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulamaz? (2013)

A) Avrupa devletlerinin kışkırtmacı politikası

B) Fransız İhtilali'yle gelişen milliyetçilik düşüncesi

C) Balkanlarda oturan Hristiyan toplulukların bağımsızlıklarını kazanması

D) Rusya ve İngiltere'nin, Ermenilerle ilgili ıslahat yapılması için Osmanlı Devleti'ne baskı yapması

E) Osmanlı Devleti'nin, Osmanlıcılık fikrini uygulamaya koyması

2. Aşağıdaki padişah - gerçekleştirdiği yenilik eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır? (2013)

A) III. Selim - Nizam-ı Cedid

B) II. Mahmut - Sened-i İttifak

C) Abdülmecit - Tanzimat Fermanı

D) Abdülaziz - Islahat Fermanı

E) II. Abdülhamit - Kanunuesasi

/yediiklimyayıncılık

3. II. Mahmut Dönemi'nde eğitim alanında gerçekleştirilen yeniliklerden bazıları şunlardır:

- Medresenin yanında modern askerî ve sivil okullar açıldı.
- İstanbul'da kız ve erkek çocuklara ilköğretim zorunlu hâle getirildi.
- Yurt dışına öğrenci gönderilmeye devam edildi.

Yalnız bu bilgilerle II. Mahmut Dönemi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi savunulamaz? (2013)

A) Okuryazarlık oranında artış olmuştur.

B) Eğitimde ikilik ortaya çıkmıştır.

C) Karma eğitime geçilmiştir.

D) Batı'dan yeni yöntem ve kurumlar alınmıştır.

E) Orduda yenileşme süreci hızlanmıştır.

4. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda savunulan İslamcılık fikriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (2013)

A) Devletin bütünlüğünün dinî esaslara uyulmakla sağlanacağı fikrini savunmuştur.

B) Din ve ümmet birdir, düşüncesiyle halifelik makamı ön plana çıkarılmıştır.

C) Osmanlıcılık fikrinin uygulanamayacağı düşüncesiyle gündeme gelmiştir.

D) II. Abdülhamit Dönemi'nde devlet politikası hâline gelmiştir.

E) I. Meşrutiyet'in ilanı ile etkisini yitirmiştir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

5. Osmanlı Devleti'nde padişaha tanınan, suçluları sürgün etme yetkisi ilk kez aşağıdakilerden hangisiyle kaldırılmıştır? (2014)

A) II. Meşrutiyetin ilanından sonra Kanunuesasi'ye eklenen yeni hükümlerle

B) Kanunuesasi'nin kabulüyle

C) Sened-i İttifak'ın imzalanmasıyla

D) Tanzimat Fermanı'nın ilanıyla

E) Islahat Fermanı'nın ilanıyla

6. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesinin nedenlerinden biri değildir? (2014)

A) Şeriatı yürürlükten kaldırmak

B) Osmanlı tebaası arasında eşitliği sağlamak

C) Devleti eski gücüne kavuşturmayı istemek

D) Mısır ve Boğazlar gibi sorunlarda Avrupalı devletlerin desteğini sağlamak

E) İç işlerine Avrupalı devletlerin karışmalarını önlemek

7. Aşağıdakilerden hangisi Ayestefanos (Yeşilköy) Antlaşması'nın hükümlerinden biri değildir? (2014)

A) Büyük bir Bulgaristan krallığı kurulacak.

B) Karadeniz; ticaret gemilerine açık, savaş gemilerine kapalı olacak.

C) Kars, Ardahan, Batum ve Doğubeyazıt Rusya'ya bırakılacak.

D) Ermenilerin yaşadığı yerlerde ıslahat yapılacak.

E) Bosna-Hersek'e özerklik verilecek.

8. Aşağıdakilerden hangisi 31 Mart Olayı'nın ortaya çıkmasında etkili olmamıştır? (2014)

A) Halkın, Trablusgarp'ın işgaline tepki göstermesi

B) Volkan Gazetesi'nin yazarı Derviş Vahdeti'nin tahrikleri

C) Serbesti Gazetesi'nin başyazarı Hasan Fehmi Bey'in öldürülmesi

D) Orduda alaylı-mektepli çekişmesinin artması

E) Bazı kesimlerin Meşrutiyet'in ilanına tepki göstermesi

/yediiklimyayıncılık

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

9. Askere setre pantolon giydirip imanına halel getiren, önlerine muallim diye Frenkleri düşüren bir padişaha elbette Allah tevfikini çok görür... Efendi şimdi ne yeniçeri var ne de sipahi! Cümlesi başı şapkalı Frenk oldu!...

Osmanlı Devleti'nde görülen ıslahat hareketlerine karşı halk arasında konuşulan bu sözlere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz? (2015)

A) Islahat faaliyetleri askerî alanla sınırlı kalmıştır.

B) Islahat hareketlerinde Avrupalı uzmanlardan yararlanılmıştır.

C) Geleneksel askerî kıyafetlerin giyimi terk edilmiştir.

D) Klasik Dönem Osmanlı ordusunun yapısı değişmiştir.

E) Halk arasında bazı ıslahatçı padişahlara karşı tepkili olanlar vardır.

10. **Aşağıdaki devletlerden hangisinin hükümdarı, 1815'te toplanan Viyana Kongresi'nde Osmanlı Devleti'ni** "hasta adam" **olarak nitelemiştir? (2015)**

A) Fransa

B) İtalya

C) Almanya

D) Rusya

E) Avusturya-Macaristan

11. • Osmanlı donanması dünyanın üçüncü büyük filosu hâline getirilmiştir.

• Beylerbeyi ve Çırağan Sarayları yapılmıştır.

• Bosna, Hersek, Bulgaristan ve Sırbistan-Karadağ isyanları çıkmıştır.

XIX. yüzyılda görülen bu gelişmeler aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisinin dönemine aittir? (2016)

A) II. Abdülhamit B) Abdülaziz

C) Abdülmecit D) II. Mahmut

E) III. Mustafa

12. İngiltere, Rusya'nın Akdeniz'e inmesine engel olmak amacıyla zaman zaman Osmanlı Devleti'ni koruyucu politikalar izlemiştir. Aynı zamanda bunu bazı Osmanlı topraklarına yerleşmek için de fırsat olarak görmüştür.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi İngiltere'nin bu tür bir politikayla yerleştiği Osmanlı topraklarından biri olarak gösterilebilir? (2016)

A) Kıbrıs B) Rodos

C) Girit D) On İki Ada

E) Kırım

/yediiklimyayincilik

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

13. Osmanlı tarihinde II. Mahmut Dönemi önemli bir dönüm noktasıdır. Vaka-i Hayriye olarak adlandırılan Yeniçeri Ocağının kaldırılmasıyla yeniliklerin önü açılmıştır. Bu dönemde nazırlıklar, muhtarlıklar ve posta teşkilatı kurulmuş, modern askerî okullar açılmış ve *Takvim-i Vakayi* adlı ilk resmî gazete yayımlanmıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz? (2017)

A) Islahat çalışmalarının, halkın istekleri doğrultusunda gerçekleştiğine

B) Devlet bürokrasisinde yenilikler yapıldığına

C) Islahatların yapılabilmesi için uygun ortamın sağlandığına

D) Merkezî yapının güçlenmesine önem verildiğine

E) Yapılan yeniliklerin kamuoyuna duyurulduğuna

14. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde tebaa için din, mezhep, dil ve cinsiyet bakımından ayırt edici tabir ve vasıfların kullanımını kaldıran Islahat Fermanı'nın amaçlarından biri değildir? (2017)

A) Gayrimüslimlere Müslümanlarla eşit statü vermek

B) Devlet dairelerinde gayrimüslimlerin çalışmasına müsaade etmek

C) Dinî farklılıkların yarattığı gerilimi ortadan kaldırmak

D) Devlet düzeninde, laiklik prensiplerini yerleştirmek

E) Toplumsal yükümlülükleri tüm kesimlere paylaştırmak

15. İngilizler 1880'lerden itibaren Araplara, Halifeliğin onların hakkı olduğunu, Osmanlı Devleti'nden ayrılarak kendi himâyelerinde kurulacak devletlerini destekleyeceklerini telkin etmişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi İngilizlerin böyle bir telkinde bulunmasının sebebi olamaz? (2017)

A) Halifelik kurumunu kendi çıkarları doğrultusunda kullanmak

B) Osmanlı Devleti'nin gücünü kırmak

C) Ortadoğu'da yeni bir siyasi yapı oluşturmak

D) Arapları tek bir devlet etrafında birleştirmek

E) Sömürge yollarının güvenliğini sağlamak

/yediiklimyayıncılık

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

16. 1838'de İngiltere ile imzalanan Baltalimanı Ticaret Antlaşması ile Osmanlı Devleti ülke içinde fiyatları kontrol etmek için kullandığı tekel sistemini kaldırdı ve yabancı tüccarların Osmanlı sınırları içinde ticaret yapması serbest bırakıldı. Bununla birlikte İngiliz tacirlere, Osmanlı topraklarında yaptıkları ticarette yerli tacirlerle aynı vergileri ödeme yükümlülüğü getirildi. Ayrıca bu tüccarlara yün, pamuk, ipek, hububat gibi ihracı yasak ya da izne tabi Osmanlı ürünlerini serbestçe ihraç etme hakkı tanındı.

Bu antlaşmanın Osmanlı ekonomisi üzerindeki etkileriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (2018)

A) Kapitülasyonların kapsamı genişletilmiştir.

B) Osmanlı ülkesi açık pazar durumuna gelmiştir.

C) Osmanlı Devleti'nde yerli sanayi olumsuz etkilenmiştir.

D) Osmanlı ülkesinden ham madde çıkışı kolaylaşmıştır.

E) Tarımsal üretimde düşüş yaşanmıştır.

/yediiklimyayincilik

17. Osmanlı modernleşme sürecinde ortaya çıkan düşünce akımları ve temsilcileriyle ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır? (2018)

A) Batıcılık - Sait Halim Paşa

B) Osmanlıcılık - Namık Kemal

C) Türkçülük - Ziya Gökalp

D) Batıcılık - Abdullah Cevdet

E) Türkçülük - Yusuf Akçura

18. Osmanlı Devleti'nde Kanunuesasi'nin kabulüyle;

I. parlamentolu sisteme geçilmesi,

II. tebaanın tüm unsurlarının mecliste temsil edilmesi,

III. padişahın yürütme yetkisinin sona ermesi

gelişmelerinden hangileri yaşanmıştır? (2018)

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

19. Osmanlı Devleti ilk daimî elçiliğini aşağıdaki Avrupa başkentlerinin hangisinde açmıştır? (2019)

A) Berlin B) Viyana
C) Paris D) Londra
E) Moskova

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

20. Tarih Öğretmeni Yasemin; "II. Mahmut, Osmanlı merkez teşkilatında köklü idari değişiklikler yapmıştır." diyerek öğrencilerinden bu duruma örnek vermelerini istemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Yasemin Öğret-men'in öğrencilerinden istediği bu örneklerden biridir? (2019)

A) Sekban-ı Cedit Ocağının kurulması
B) Heyet-i Vükelanın oluşturulması
C) Mekteb-i Harbiyenin açılması
D) Yeniçeri Ocağının kaldırılması
E) Muzika-i Hümayunun kurulması

21. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde İslamcılık düşüncesini savunan yayın organlarından biridir? (2019)**

A) Sebilürreşat
B) Tercüman-ı Ahval
C) Genç Kalemler
D) İçtihat
E) Öğüt

22. Tekel usulünü kaldıran ve gümrük oranlarını düşüren bu antlaşmanın uygulanması, Avrupa konsoloslarının gösterdikleri ilgiye ve büyük devletlerin Osmanlı Devleti'ne uyguladıkları baskıya atfedilir. Bu görüş, sebep ve neticeyi birbirine karıştırmaktadır. Zira serbest ticaret bu dönemde iyice ilerlemişti. Aslında antlaşma serbest ticareti başlatmamış, sadece onaylamıştır.

Bu antlaşma aşağıdakilerden hangisidir? (2020)

A) Küçük Kaynarca
B) Berlin
C) Ayastefanos
D) Baltalimanı
E) Hünkar İskelesi

23. **Âyanlar ve eyalet valilerinin padişaha bağlılıklarını bildirdiği, Padişahın da eyaletlere adil ve eşit vergiler salmayı taahhüt ettiği belge aşağıdakilerden hangisidir? (2021)**

A) Tanzimat Fermanı
B) Arazi Kanunnamesi
C) Vilayet Nizamnamesi
D) Sened-i İttifak
E) Mecelle

/yediiklimyayincilik

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

24. Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki düzenlemelerden hangisiyle devlet yöneticilerinin mal güvenliğinin sağlanması amaçlanmıştır? (2022 İPTAL)

A) Sened-i İttifak'ın ilan edilmesi
B) İltizam sisteminin kaldırılması
C) Müsadere usulüne son verilmesi
D) Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliyenin kurulması
E) *Takvim-i Vekayi*'nin yayımlanması

25. Tanzimat Fermanı'nda;

I. askerlik,
II. vergi,
III. cemiyetler

konularından hangileriyle ilgili düzenlemeler yapılması öngörülmüştür? (2022 İPTAL)

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

26. İkinci Meşrutiyet'in ilan edilmesine giden süreçte İngiltere ile Rusya, Osmanlı ülkesini paylaşmak konusunda aşağıdakilerin hangisinde uzlaşmaya varmışlardır? (2022 İPTAL)

A) Paris Konferansı
B) Viyana Protokolü
C) Sykes-Picot Antlaşması
D) Berlin Kongresi
E) Reval Görüşmesi

27. Sultan II. Mahmut, 3 Mart 1829'da kıyafet kanunu yayımlamıştır. Buna göre ilmiye sınıfı dışında büyük devlet görevlileri fes, pantolon ve ceket giyeceklerdi. Sarık ve cübbeyi ancak ilmiye sınıfı taşıyabilecekti.

Buna göre II. Mahmut ile ilgili

I. ıslahat çalışmalarını askerî alanla sınırlamadığı,
II. ulemanın kıyafetlerinde değişiklik yapmadığı,
III. yenilikleri hukuka dayandırdığı

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir? (2022)

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

28. I. Tanzimat Fermanı
II. Sened-i İttifak
III. Kanunuesasi

Osmanlı Devleti'nde toplumun din farkı gözetmeksizin eşit görülmesine dair hükümler yukarıdaki siyasi belgelerin hangilerinde yoktur? (2022)

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

/yediiklimyayincilik

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

29. *İkdam* gazetesinde 25 Temmuz 1908'de yayımlanan bir haber şu şekildedir: "Bunca zamandan beri beklenilen mukaddes günün yüce ve unutulmaz sabahı!.. Memleketimize hürriyet, adalet, kardeşlik getiren mübarek günün ilk benzersiz başlangıcı... Müslüman, Hristiyan, Musevi bütün Osmanlıların yüzlerinde görülen parıltılı hürriyet!"

Bu haberin aşağıdaki gelişmelerden hangisi üzerine yayımlanmış olduğu söylenebilir? (2022)

A) II. Abdülhamit'in tahttan indirilmesi

B) Vilayet Nizamnamesi'nin yayımlanması

C) Bab-ı Âli Baskını'nın yapılması

D) Balkan Savaşı'nın sona ermesi

E) İkinci Meşrutiyet'in ilan edilmesi

30. Tanzimat Fermanı'nda yer alan fakat sonrasında uygulamadan kaldırılan karar aşağıdakilerden hangisidir? (2023)

A) Vergilerin adaletli bir şekilde toplanması

B) Mahkemelerin açık ve bağımsız olması

C) Tüm tebanın kanun önünde eşit sayılması

D) Askerlik hizmetinin tüm teba için zorunlu hâle getirilmesi

E) Tebaya can ve mal güvencesi verilmesi

31. II. Mahmut Dönemi'nde yapılan bazı uygulamalar şunlardır:

- Yerli malı kullanımı teşvik edildi.
- Osmanlı tüccarları için gümrük vergisinde kolaylık sağlandı.
- Müsadere uygulaması kaldırıldı.
- Bez fabrikası kuruldu.

Bu uygulamalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (2023)

A) İthalatın azaltılmaya çalışıldığı

B) Kişilerin can ve mal güvenliğine önem verildiği

C) Yerli sanayinin geliştirilmeye çalışıldığı

D) Merkezî teşkilatın yeniden düzenlendiği

E) Osmanlı tacirlerinin rekabet gücünün artırıldığı

/yediiklimyayıncılık

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

1. Osmanlı Devleti'nde Millet-i Sadıka denilen Ermenlilerin zamanla sorun hâline gelmesinde bazı Avrupalı devletlerin kışkırtmaları, Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçilik düşüncesi, Rusya ve İngiltere'nin desteği ve bazı Balkan uluslarının bağımsız olması etkili olmuştur. Ancak Osmanlı Devleti'nin Osmanlıcılık fikrini uygulaması bu soruna yol açmamıştır. Aksine, Osmanlı Devleti bu politika ile Ermeniler de dâhil olmak üzere bütün vatandaşlarını eşitlik prensibi ile bir arada tutmayı amaçlamıştır.

Cevap E

2. Osmanlı Devleti'nde III. Selim, Nizam-ı Cedid denilen yenilikleri yapmıştır. II. Mahmut, Sened-i İttifak'ı imzalamıştır. Sultan Abdülmecit, Tanzimat Fermanı'nı yayımlamıştır. II. Abdülhamit ise Kanunuesasiye'yi ilan etmiştir. Ancak Islahat Fermanı'nı Sultan Abdülaziz değil Sultan Abdülmecit yayımlamıştır.

Cevap D

3. II. Mahmut Dönemi'nde medreselerin yanında modern askerî ve sivil okulların açılması, ilköğretimin zorunlu hâle getirilmesi ve yurt dışına öğrenci gönderilmesi okuryazar oranında artışa, eğitimde ikiliklere, orduda yenileşme sürecine ve Batı'dan yeni yöntem ve kurumların alınmasına yol açmıştır. Ancak karma eğitime geçilmesi söz konusu olmamıştır. Eğitimin her kademesinde karma düzene geçilmesi yani kız ve erkek öğrencilerin aynı mekânda eğitim görmesi Cumhuriyet Dönemi'ne ait bir gelişme olmuştur.

Cevap C

4. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda savunulan İslamcılık fikri II. Abdülhamit Dönemi'nde devlet politikası hâline gelmiştir. Devletin bütünlüğünün dinî esaslara bağlı kalmakla sağlanacağını öne süren bu fikir halifelik makamını ön plana çıkarmıştır. Osmanlıcılık fikri devletin dağılmasını önleyemediği için gündeme gelen İslamcılık I. Meşrutiyet'in ilanı ile değil I. Dünya Savaşı ile etkisini yitirmiştir. Çünkü I. Dünya Savaşı'nda Müslüman Araplar halifenin cihat çağrısına uymamıştır.

Cevap E

5. 1876'da yürürlüğe giren ve Osmanlı Devleti'nin ilk anayasası olan Kanunuesasi'de II. Meşrutiyet'in ilanından sonra değişiklikler yapılmıştır. Kanuniesasi'nin ilk halinde padişaha sürgün etme yetkisi tanınmıştı. Bu yetki 1909 yılında yapılan değişiklikle padişahın elinden alınmıştır.

Cevap A

6. Tanzimat Fermanı 1839 yılında Sultan Abdülmecit tarafından ilan edilmiştir. Bu ferman ile Osmanlı tebaası arasında eşitlik sağlamak için çeşitli düzenlemeler yapılmıştır. Devleti eski gücüne kavuşturmak için hazırlanan bu ferman ile Avrupalı devletlerin Osmanlı'nın iç işlerine karışması önlenmek istenmiş, Mısır ve Boğazlar gibi sorunlarda Avrupalı devletlerin desteğini sağlamak amaçlanmıştır. Ancak Tanzimat Fermanı'nın şeriatı yürürlükten kaldırmak gibi bir amacı olmamıştır.

Cevap A

Yediiklim Yayıncılık

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

7. 1877-78 Osmanlı-Rus Savaşı sonunda imzalanan Ayastefanos (Yeşilköy) Antlaşması'na göre Sırbistan, Karadağ ve Romanya bağımsızlığını kazanırken Karadeniz kıyılarından Ege'ye uzanan alanda Bulgar Krallığı kurulacaktı. Bosna-Hersek'e özerklik verilecek; Kars, Ardahan, Batum ve Doğubeyazıt Rusya'ya bırakılacaktır. Karadeniz'in ticaret gemilerine açık, savaş gemilerine kapalı olacağı maddesi 1841 Londra Boğazlar Sözleşmesi'nde yer almıştır. Yürürlüğe girmemiş bir antlaşmadır.

Cevap B

8. 31 Mart Vakası 13 Nisan 1909'da meşrutiyet karşıtlarının başlattığı bir ayaklanma hareketidir. İsyanın çıkmasında Volkan gazetesi yazarı Derviş Vahdeti'nin tahrikleri, Serbesti gazetesinin başyazarı Hasan Fehmi'nin öldürülmesi ve orduda alaylı-mektepli çekişmesinin artması etkili olmuştur. İsyanı Hareket Ordusu bastırmış, II. Abdülhamit taht-tan indirilerek yerine V. Mehmet Reşat tahta çıkarılmıştır.

Cevap A

9. Soruda verilen metinden, ıslahatlardan rahatsızlık duyan bir kesimin olduğu, Avrupa'nın örnek alındığı, geleneksel askerî kıyafetlerin terk edildiği ve Osmanlı ordusunun yapısının değiştiği bilgilerine ulaşılabilir. Ancak ıslahat faaliyetlerinin askerî alanla sınırlı kaldığına ulaşılamaz.

Cevap A

10. Osmanlı Devleti'ni 1815 Viyana Kongresi'nde "hasta adam" ilan eden devlet adamı Rus Çarı I. Nikolay'dır.

Cevap D

11. Osmanlı'da; donanmanın gelişmesi, Beylerbeyi ve Çırağan Saraylarının yapılması, Bosna, Bulgaristan ve Sırbistan'da isyanların çıkması Abdülaziz Dönemi'nde olmuştur.

Abdülaziz Dönemi diğer önemli gelişmeleri;

- Avrupa'ya seyahat düzenleyen ilk Osmanlı padişahıdır (Seyahati yaptığı tren vagonu günümüzde İstanbul Rahmi Koç Müzesindedir.).
- İlk kez Türk-İslam medeni hukuku olan Mecelle hazırlanmaya başlanmıştır.
- Memleket (Menafi) Sandıkları kurulmuştur.
- Vilayet Nizamnamesi yayımlanmıştır.
- 1869'da Süveyş Kanalı (Mısır'da) açılmış, İpek ve Baharat Yolları tekrar önem kazanmıştır.
- Darülmuallimat açılmıştır (Kız Öğretmen Okulu).
- Maarif-i Umumiye Nizamnamesi yayımlanmıştır (ilk ve ortaöğretimin esasları).
- Şûray-ı Devlet kurulmuştur (Danıştay).

Cevap B

/yediiklimyayıncılık

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

12. 1878 Berlin Antlaşması'ndan sonra Osmanlı Devleti doğuda ve Balkanlarda çok toprak kaybetmiştir. İngiltere, Osmanlı Devleti'ni Rusya'ya karşı korumak bahanesiyle Kıbrıs Adası'nın kendisine verilmesini istemiştir. Osmanlı da Rusya'ya karşı İngiltere'nin desteğini almak için bu isteği kabul etmiştir.

Cevap A

13. Parçada verilen bilgilerden Osmanlı Devleti'nde II. Mahmut zamanında yapılan ıslahatların halkın istekleri doğrultusunda yapıldığı bilgisine ulaşamayız. Osmanlı'da ıslahatlar genelde günün şartlarına göre Avrupa'ya birçok alanda yakınlaşmak amacıyla yapılmıştır ancak ıslahatlar yapılırken doğrudan halkın fikrine başvurma durumu olmamıştır.

Cevap A

14. Islahat Fermanı'nın amaçları halk arasında eşitlik sağlamak, dinî farklılıkların oluşturduğu gerilimleri önlemek, gayrimüslimlerin de devlet dairelerinde çalışmasını sağlamak ve toplumsal yükümlülükleri paylaştırmaktır. Islahat Fermanı ile devlet düzeninde laikliği yerleştirme yoktur. Osmanlı Devleti resmen sona erene kadar İslam dini temelde yönetimde etkili olmuştur. Devlet düzeninde laikliğin yerleşmesi ilk defa Türkiye Cumhuriyeti'nde olmuştur.

Cevap D

15. İngiltere'nin Arapları tek çatı altında ve bir devlet etrafında birleştirme gibi bir amacı olmamıştır. Tam tersine Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra İngiltere; Irak, Filistin ve Ürdün'de manda yönetimi kurmuştur. Fransa ise Suriye ve Lübnan'da manda yönetimi kurmuştur. Böylece İngiltere ve Fransa Orta Doğu'daki Arapları farklı devletlere parçalayarak kolayca yönetmişlerdir.

Cevap D

/yediiklimyayincilik

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

16. Baltalimanı Antlaşması (1838) Mısır sorununun çözümünde İngiltere'nin desteğini almak isteyen Osmanlı Devleti ile İngiltere arasında imzalanmıştır. İngiliz tüccarlar hiçbir kısıtlama olmadan, her tür malı tüm Osmanlı Devleti topraklarında hem iç hem dış ticaret amacıyla alıp satabilecektir. Bu maddeden sonra yabancılar Osmanlı pazarlarına hâkim olmuştur. İngiliz tüccarlar, iç ticarette, yerli tüccarlardan fazla vergi ödemeyecektir. Antlaşma sürekli olmuş ve bundan bütün Avrupa devletleri yararlanmıştır. Böylece Osmanlı ekonomisi Avrupa'nın açık pazarı hâline gelmiştir

Baltalimanı Ticaret Antlaşması ile yabancı tüccarlara yün, pamuk, ipek ve tarım (hububat) ürünlerinin ticaretini serbestçe yapma hakkının verilmesi ve tekel sisteminin kaldırılması Osmanlı'da tarımsal üretimin ve tarım ürünlerinin ihracatının artmasına neden olmuştur. Tarım üretimi geçimlik düzeyden pazar ekonomisi düzeyine ulaşmıştır. Sanayinin ham maddesi olan pamuk ve tütün gibi ürünlerin üretimi yoğunluk kazanmıştır. Lonca teşkilatı çökmüş ve bu teşkilatın işlemesi gereken ham madde ülke dışına çıkarılmaya başlanmıştır. Böylece Osmanlı Devleti dışarıya ham madde satan, karşılığında mamul madde alan bir devlet durumuna düşmüştür. Osmanlı'da ithalat kısıtlanmaya çalışılmış, ihracat teşvik edilmeye çalışılmıştır. Ancak kapitülasyonlar nedeniyle başarı sağlanamamıştır.

Cevap E

17. Osmanlı modernleşme sürecinde ve devleti dağılmaktan kurtarmak için çeşitli fikir akımları ortaya atılmıştır. Bu fikir akımlarını savunan kişiler şunlardır:

Osmanlıcılık: Mustafa Reşit Paşa, Mithat Paşa, Halil Paşa, Namık Kemal, Ahmet Beyzade, İskender Beyzade, Şinasi, Ziya Paşa, Ali Suavi

İslamcılık: II. Abdülhamit, Mehmet Akif Ersoy, Ahmet Hamdi Akseki, Sait Halim Paşa

Batıcılık: Dr. Abdullah Cevdet, Celal Nuri, Jön Türkler, Tevfik Fikret

Türk Birliği: Mehmet Emin Resulzade, Yusuf Akçura, Mehmet Emin Yurdakul, Ziya Gökalp, Enver Paşa, Gaspıralı İsmail, Zeki Velidi Togan

Sait Halim Paşa Batıcılığı değil İslamcılığı savunmuştur.

Cevap A

/yediiklimyayincilik

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

18. Jön Türklerin (Genç Osmanlılar) girişimleri I. Meşrutiyet'in ilanında etkili olmuştur. İstanbul Tersane Konferansı'nın toplandığı gün Osmanlı Devleti'nde Kanunuesasi ilan edilerek anayasal döneme geçilmiştir. Mebusan Meclisi açılmış ve tüm tebaa ilk kez devlet yönetiminde temsil edilme hakkına sahip olmuştur. Monarşik devlet yönetiminden meşruti sisteme geçilmiştir. Mebusan Meclisinin açılmasıyla ilk kez parlamenter sisteme geçilmiştir. Ancak padişahın yürütme yetkisi Kanunuesasi'nin ilanı ile sona ermemiştir. Kanunuesasi ile yürütme gücü yani hükûmetin kurulması ve görevden alınması yetkisi padişaha aittir. Kanunuesasi (1876 Anayasası) Osmanlı Devleti'nde yayımlanan ilk anayasadır. Anayasa hazırlanırken Prusya ve Belçika Anayasaları temel alınmıştır. Kanunuesasi, Mithat Paşa başkanlığındaki kurul tarafından hazırlanmıştır.

Cevap B

19. İlk geçici elçiliğini Lale Devri'nde Paris'te açan Osmanlı Devleti, ilk daimî elçiliğini ise III. Selim Dönemi'nde Londra'da açmıştır. İlk geçici elçi Yirmisekiz Çelebi Mehmet, ilk daimî elçi ise Yusuf Agâh Efendi'dir.

Cevap D

20. Seçenekler arasında yer alan II. Mahmut Dönemi'nde yapılan idari değişiklik Heyet-i Vükelanın oluşturulmasıdır. Divanıhümayun kaldırılarak nazırlıklar (bakanlıklar) kurulmuştur. Nazırlıkların kurulması ile Osmanlı Devleti'nde ilk kez kabine sistemine geçilmiştir.

Cevap B

21. İslamcılık düşüncesi, 93 Harbi'nden sonra önem kazanmış, toplumları bir arada tutan en önemli etkenin din olduğunu savunmuştur. Bu anlayışın temelinde; "Bütün Müslümanlar halifenin etrafında toplanmalı ve onunla birlikte hareket etmelidir." görüşü vardır. II. Abdülhamit, İslamcılık fikir akımını devlet politikası hâline getirerek İngiliz ve Ruslara karşı kullanmıştır. Bu fikrin önemli temsilcileri arasında; Cemaleddin Afganî, Mehmet Akif Ersoy, Said Halim Paşa, Ahmet Hamdi Akseki ve Mehmed Şemseddin gibi düşünürler yer alır. Mehmet Akif'in de yazı kadrosunda yer aldığı Sebilürreşat dergisi İslamcılık düşüncesini savunmuştur.

Cevap A

22. Tekel usulünün kaldırılması, gümrük vergilerinin özellikle Avrupalı devletler açısından indirilmesi 1838 Baltalimanı Antlaşması sonucunda olmuştur.

Cevap D

23. Osmanlı Devleti'nde âyanlar ve eyalet valileri ile padişah arasında yapılan sözleşme Sened-i İttifak'tır (1808).

II. Mahmut Dönemi'nde gerçekleştirilen bu sözleşmede âyanlar ve eyalet valileri padişaha bağlılıklarını bildirmişlerdir. Aynı zamanda bu sözleşme, padişah yetkisinin kısıtlandığı ilk belge olmuştur.

Cevap D

Yediiklim Yayıncılık

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

24. Osmanlı Devleti'nde yöneticilerin mallarına el koyma uygulamasına müsadere adı verilmektedir. 19. yüzyılda müsadere usulüne son verilerek yöneticilerin özel mülkiyet güvencesi sağlanmıştır.

Cevap C

25. Tanzimat Fermanı'nda,

- mahkeme
- askerlik
- vergi
- vatandaşlık
- miras
- insan hakları gibi konulara yer verilmiştir.

Cemiyet ile ilgili en önemli düzenlemeler İstibdat ve İkinci Meşrutiyet dönemlerindedir.

Cevap C

26. Soruda bahsedilen gelişme İngiltere ve Rusya'nın 1908'de bir araya geldiği Reval Görüşmesi'dir.

Cevap E

27. Değerli öğrencimiz soruda verilen tüm öncüller anlatılan durum ile ilgili olup doğru cevap E seçeneğidir.

Cevap E

28. Değerli öğrencimiz Tanzimat ve Islahat Fermanlarında azınlıklar ve Müslümanların eşit olduğu konular vurgulanmıştır. Sened-i İttifakta ise sadece ayanlar ile ilgili hükümler olup doğru cevap B seçeneğidir.

Cevap B

29. Değerli öğrencimiz sorudaki 25 Temmuz 1908 yılındaki gazetede yayımlanan haber vurgusu iki gün önce 23 Temmuz 1908'de ilan edilen İkinci Meşrutiyet'in ilanı ile ilgilidir.

Cevap E

30. Tanzimat Fermanı'nda zorunlu askerlik maddesine tepki gösterilince bu madde değişime uğramış ve Islahat Fermanı'nda bedelli askerlik getirilmiştir.

Cevap D

31. Soruda verilen ıslahat hareketleri merkezî yönetimle ilgili değildir.

Merkez teşkilatı denilince Divan ve bakanlıklarla ilgili ıslahatlar düşünülmelidir.

Cevap D

/yediiklimyayincilik

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

1. Osmanlı Devleti'nin kuruluş ve yükseliş döneminde oluşturduğu kültürde;

I. Orta Asya Türklerinin,

II. Müslümanların,

III. fethedilen yerlerin ahalisinin

yaşam tarzı ve inanışlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir? (2013)

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III

2. Osmanlı Devleti'nde Divanıhümayun'un üyelerinden reisülküttap, zamanla aşağıdakilerden hangisine dönüşmüştür? (2013)

A) Hariciye nazırı
B) Maarif nazırı
C) Maliye nazırı
D) Serasker
E) Dahiliye nazırı

3. Osmanlı Devleti'nde esnaf teşkilatının usta sayısını sınırlı tutmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir? (2013)

A) İhracatın teşvik edilmesi
B) Ürün arzının talebe göre ayarlanması
C) Para ekonomisine kısa zamanda geçilmek istenmesi
D) Tarım ürünlerinin ön plana çıkarılması
E) Askerlik hizmetinin gözetilmesi

/yediiklimyayincilik

4. Aşağıdakilerden hangisi, vezirlerle devlet adamlarının ve seferde ordunun atlarına bakmak ve sair zamanlarda has ahır ve çayır hizmetinde kullanılmak üzere gayrimüslimlerden tertip olunan ve özellikle Bulgaristan, Sırbistan, Makedonya ve Tesalya'da istihdam edilen askerî zümredir? (2014)

A) Ulah B) Martolos
C) Voynuk D) Levent
E) Miralay

5. Aşağıdakilerden hangisi Mecelle'nin özelliklerinden biri <u>değildir</u>? (2014)

A) 1926'ya kadar yürürlükte kalması
B) Bazı İslami hukuk kurallarını düzenli hâle getirmiş olması
C) Ahmet Cevdet Paşa'nın başında bulunduğu bir heyet tarafından hazırlanması
D) Müslim ve gayrimüslim tebaaya ilişkin kurallar içermesi
E) Medeni kanun özelliği taşıması

6. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin "seyfiye" sınıfı üyelerinden biri <u>değildir</u>? (2014)

A) Kapıkulu askerleri
B) Sadrazam
C) Vezirler
D) Beylerbeyi
E) Kazasker

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

7. Osmanlı Devleti'nde şehzadelerin sancağa çıkmasıyla elde ettikleri kazanımlar ve sorumlu olduğu görevler arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz? (2015)

A) Yönetimde ve askerî alanda tecrübe kazanmak

B) Kendilerine ayrılan geliri almak

C) Sultanın emirlerine göre davranmak

D) Sancaklarındaki askerlerle birlikte sefere katılmak

E) Bulundukları bölgede adına hutbe okutmak

8. Osmanlı Devleti'nde saray, Türk-İslam devletlerinde olduğu gibi hem padişahın özel hayatının geçtiği ev hem de devlet işlerinin yürütüldüğü merkezdi.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin sarayda yapıldığı söylenemez? (2015)

A) İç oğlanlarının eğitiminin

B) Cülus töreninin

C) Yabancı elçilerin kabulünün

D) Bayramlaşma törenlerinin

E) Tımarlı sipahilerin eğitiminin

/yediiklimyayincilik

9. Adalet halkın, şikâyetlerini doğrudan doğruya hükümdara sunabilmesini ve onun emriyle haksızlıkların giderilmesini gerektirir.

Buna göre Osmanlı Klasik Dönemi'nde reayanın şikâyetlerini sunmak için aşağıdakilerden hangisine başvurduğu söylenemez? (2015)

A) Kadı

B) Divân-ı Hümâyun

C) Ayan Meclisi

D) Beylerbeyi

E) Sancak beyi

10. Osmanlı toplumu, Avrupa'dan farklı olarak aşılmaz duvarlarla birbirinden ayrılmamıştır.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisi örnek olarak gösterilebilir? (2015)

A) Padişah beratıyla reayadan bir kişinin askerî sınıfa geçebilmesi

B) Yönetenler sınıfının seyfiye, ilmiye ve kalemiye olarak gruplara ayrılması

C) Müslüman olmayanların özel hukuk alanında kendi kanunlarına tabi olması

D) Halktan gelir düzeyine göre vergi alınması

E) Beşik ulemalığı sisteminin görülmesi

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

11. XVIII. yüzyıldan itibaren Osmanlı mimarisi üzerinde Avrupa etkisi görülmeye başlanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu etkinin görüldüğü eserlerden biri değildir? (2015)

A) Sultan Ahmet Camisi
B) Beylerbeyi Sarayı
C) İshak Paşa Sarayı
D) Nuru Osmaniye Camisi
E) Laleli Külliyesi

12. Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki görevlilerden hangisi kalemiye sınıfına dâhil değildir? (2016)

A) Nişancı B) Defterdar
C) Müderris D) Reisülküttap
E) Defter Emini

13. XVII. yüzyılda *Keyf-üz-Zünûn* adlı bibliyografik eserinde binlerce kitabı yazarlarıyla tanıtan ve *Cihannüma* adlı eseriyle de çeşitli ülkeler hakkında bilgi veren bilim adamı, aşağıdakilerden hangisidir? (2016)

A) Hezarfen Ahmet Çelebi
B) Lagari Hasan Çelebi
C) Evliya Çelebi
D) Kâtip Çelebi
E) Ahi Ahmet Çelebi

14. Osmanlı Devleti'nin kuruluş döneminde medreselerde, isimlerinin yanında "Arabî, Acemî, Tusî, Semerkandî" **gibi sıfatlarla anılan âlimlerin görev yapmış olmasından hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir? (2016)**

A) Osmanlı bilim ve eğitiminin gelişimine diğer İslam ülkelerinden bilginlerin de katkı sağladığına
B) Osmanlı medreselerinde sınıfsal farklılıkların bulunduğuna
C) Osmanlı medreselerinin eğitim programlarının İranlı müderrisler tarafından belirlendiğine
D) Türk-İslam sentezinin Osmanlı medreselerinde başladığına
E) Medreselerde eğitim dili olarak Arapçanın kabul edildiğine

15. Kanunuesasi'nin 8. maddesi: "Osmanlı Devleti uyruğu olan bireylerin tümüne hangi din ve mezhepten olursa olsun ayrım gözetilmeksizin Osmanlı denir." biçimindedir.

Bu tanımla, aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı savunulamaz? (2016)

A) Padişahın mutlak yetkisinin kısıtlanmasının
B) Müslüman olmayanların ayrılıkçı hareketlerinin önlenmesinin
C) Toplumun Osmanlı adı altında bütünleştirilmesinin
D) Din ve mezhep ayrımcılığının ortadan kaldırılmasının
E) Osmanlı vatandaşlığı statüsünün oluşturulmasının

/yediiklimyayıncılık

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

16. Osmanlı Devleti'nde Encümen-i Dâniş'in kurulmasında;

I. eğitim ve öğretimin geliştirilmesi,

II. Osmanlı diplomasisinin örgütlenmesi,

III. bilim politikasınını belirlenmesi

amaçlarından hangileri etkili olmuştur? (2016)

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II D) I ve III E) II ve III

17. Osmanlı Devleti'nde, şehirlerde belirli ihtiyaç mallarının ve ham maddelerin satışının yapıldığı yere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir? (2017)

A) İmaret B) Zaviye C) Menzil D) Kapan E) Kervansaray

18. Osmanlı padişahları zaman zaman tebdil-i kıyafetle (kıyafet değiştirerek) halkın arasına karışır, bizzat teftiş yaparlardı. Örneğin; Kanuni Sultan Süleyman sipahi, II. Ahmet ise Mevlevi dervişi gibi giyinip halkın ve görevlilerin durumunu denetlemişlerdir.

Bu bilgilerden hareketle Osmanlı padişahlarının aşağıdakilerden hangisini hedeflediği <u>söylenemez</u>? (2017)

A) Ahali arasındaki söylentileri öğrenmeyi

B) Devlet görevlilerinin davranışlarını gözlemlemeyi

C) Ekonomik yapıyı güçlendirmeyi

D) Olan bitenden haberdar olduğu algısını yaratmayı

E) Adil bir yönetim sağlamayı

19. Mimar Sinan'ın ustalık eseri olarak kabul edilen ve Osmanlı Klasik Dönemi'nin önemli mimari örneklerinden olan eser aşağıdakilerden hangisidir? (2017)

A) Şehzadebaşı Camii

B) Selimiye Camii

C) Süleymaniye Camii

D) Revan Köşkü

E) Topkapı Sarayı

20. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde fethedilen topraklar üzerinde tımar sisteminin uygulanma nedenlerinden biri <u>değildir</u>? (2018)

A) Fetih hareketlerini hızlandırmak

B) Merkezî yönetimi güçlendirmek

C) Hassa ordusu oluşturmak

D) Ayni vergileri doğrudan tahsil etmek

E) Taşra yönetimini yeniden yapılandırmak

/yediiklimyayincilik

21. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı maliyesinde vergilerin şeri ve örfi olarak ayrılmasının sebeplerinden biridir? (2018)

A) Vergi oranlarının bölgeden bölgeye değişmesi

B) Esnaf ve zanaat üretim alanlarının çok çeşitli olması

C) Hukuk sisteminde ikili bir yapının bulunması

D) Gayrimüslimlerin çift resmi yerine ispençe ödemesi

E) Devletin vergi toplama şeklinin zamanla değişmesi

22. Osmanlı Devleti'nde Karahisarlı Ahmet, Hafız Osman ve Şeyh Hamdullah'ın önde gelen temsilcileri olduğu; kûfi, nesih, sülus ve ta'lik gibi çeşitleri bulunan Türk-İslam sanatı aşağıdakilerden hangisidir? (2018)

A) Hat B) Ebru

C) Tezhip D) Minyatür

E) Çini

/yediiklimyayincilik

23. Osmanlı Devleti'nde mirî toprak rejimi çerçevesinde köylünün; toprağı habersiz terk etmemesi, sebepsiz olarak üç yıl boş bırakmaması ve ürettiği ürünün vergilerini ödemesi beklenirdi. Köylü toprağı satamaz, vakfedemez ve devredemezdi. Ölen kişinin toprakları oğullarına geçerdi.

Buna göre mirî toprak rejimiyle aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenemez? (2019)

A) Özel mülkiyetin yaygınlaştırılması

B) Üretimde sürekliliğin sağlanması

C) Nüfus hareketlerinin denetlenmesi

D) Devlet gelirlerinin tahmin edilebilir kılınması

E) Merkezî otoritenin güçlendirilmesi

24. Veziriazam Osman Paşa, 1584 yılında İran üzerine düzenlenecek sefer için, Anadolu'dan kapıkulu ocaklarında istihdam edilmek vaadiyle asker toplamıştır.

Bu bilgi de dikkate alınarak Osmanlı ordusuyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir? (2019)

A) Yeniçeri Ocağının Türk kökenlilere açıldığına

B) Tımar sisteminin yeniden düzenlendiğine

C) Devşirme sisteminin ortadan kalktığına

D) Eyalet ordularının güçlendiğine

E) Askerî harcamaların azaldığına

25. I. Tereke defterlerinde; büyük miktarda nakit parası, borcu ve alacağı olan kadınların bulunması

II. Zenginlerin haremlerine kumaş ve mücevherat satan kadınların olması

III. Nikah sözleşmelerinde yüksek miktarda mehir takdir edilmiş kadınlara rastlanması

Yukarıdakilerden hangileri Klasik Dönem Osmanlı ekonomik hayatında kadınların da aktif olduğunu göstermektedir? (2019)

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

26. Osmanlı Devleti'nde yerleşim merkezlerini birbirine bağlayan yollar üzerinde bulunan ve hem askerî hem de ticari amaçla kullanılan yapı türü aşağıdakilerden hangisidir? (2020)

A) Bedesten
B) Kervansaray
C) Arasta
D) İmaret
E) Kapan

27. Osmanlı timar sisteminde dirliklerle ilgili olan "kılıç" tabiri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak açıklanmıştır? (2021)

A) Beylerbeylerinin tasarruf ettikleri miri gelirler
B) Timar sahiplerinin yetiştirdikleri askerler
C) Sipahiye başlangıçta tahsis edilen dirlik
D) Yararlılık gösteren sipahiye sağlanan gelir artışı
E) Hanedan üyelerine tahsis edilen dirlikler

28. Osmanlı Devleti tarafından gönderilen elçilerin; görevlendirildikleri bölgenin siyasi, askerî, ekonomik ve kültürel yapısına dair gözlemlerini aktardıkları raporların genel adı aşağıdakilerden hangisidir? (2021)

A) Sefaretname
B) Seyahatname
C) Siyasetname
D) Surname
E) Ahidname

29. Osmanlı Devleti'nin Klasik Dönemi'nde vergilendirilebilir nüfus ve gelir kaynaklarını tespit edebilmek amacıyla gerçekleştirilen sayım işlemine verilen ad aşağıdakilerden hangisidir? (2021)

A) Esham B) Malikâne
C) Tahrir D) Mukataa
E) İltizam

/yediiklimyayıncılık

30. Osmanlı taşra teşkilatının önemli unsurlarından olan sancakbeyliği ve beylerbeyliği ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>? (2022 İPTAL)

A) Rumeli Beylerbeyliği, Anadolu Beylerbeyliği'nden önce kurulmuştur.

B) Sancakbeyi, beylerbeyi tarafından atanmaktadır.

C) Osmanlı devlet hiyerarşisinde beylerbeyi, sancakbeyinden önce gelir.

D) Fetihler, taşra teşkilatında yeni düzenlemeler yapılmasını gerektirmiştir.

E) Sancakbeyi, taşrada padişahın yürütme yetkisini kullanan görevlidir.

31. Osmanlı Devleti'nde şehir ve kasabalarda iş bölümüne tabi olarak tarım dışı üretim yapan ve hizmet üreten grupların genel adı aşağıdakilerden hangisidir? (2022 İPTAL)

A) Ehl-i hiref B) Ehl-i şer'

C) Ehl-i örf D) Ehl-i seyf

E) Ehl-i divan

32. Timar sistemine göre dirliklerin has, zeamet ve timar olarak üç kısma ayrılmasında aşağıdakilerden hangisi dikkate alınmıştır? (2022 İPTAL)

A) Dirlik tahsis edilecek kişilerin makam ve görevleri

B) Dirlik içindeki ürünlerden alınan öşür oranı

C) Dirlikten elde edilen ürünlerin çeşitliliği

D) Dirliğin bulunduğu bölgenin nüfus yoğunluğu

E) Dirliğin bulunduğu bölgenin coğrafi özellikleri

/yediiklimyayincilik

33. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde İslam hukuku çerçevesinde alınan şer'i vergilerden biridir? (2022)

A) Âvarız

B) Âdet-i ağnam

C) Çift resmî

D) Öşür

E) Tapu resmî

34. Osmanlı Klasik Dönemi'nde yeni yerleşim alanları oluşturma ve tarımsal alanlar açma faaliyeti "şenlendirme" olarak tanımlanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu uygulamanın örneklerinden biri <u>değildir</u>? (2022)

A) Konar-göçerleri fethedilen bölgelere yerleştirmek

B) Üst düzey askerlere uclarda arazi tahsis etmek

C) Tekke ve zaviyeler için vakıflar kurdurmak

D) Arazileri tarıma açanlara vergi muafiyeti tanımak

E) Mâlikâne-dîvânî sistemini yaygınlaştırmak

35. I. Mukataaların yönetilmesi

II. Eğitim-öğretimin yürütülmesi

III. Davaların görülmesi

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı Devleti'nde ilmiye sınıfının görev ve yetkileri arasındadır? (2022)

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

36. Osmanlı Devleti'nde uygulanan;

I. ekberiyet,

II. esham,

III. emanet

sistemlerinden hangileri mali uygulamalar arasındadır? (2023)

A) Yalnız I B) Yalnız II

C) Yalnız III D) I ve II

E) II ve III

37. Osmanlı Devleti'nde gayrimüslimlere verilen hareket serbestliği o dönemdeki başka ülkelerde görülmemektedir. Bu konuda Paul Coles, Avrupa'daki Osmanlı etkileri üzerine yapmış olduğu bir araştırmada; "Türkler Avrupa devletlerinde hiçbir zaman görülmemiş yüksek bir dinî müsamahanın temsilcisiydiler." demiştir.

Bu bilgiyle Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz? (2023)

A) Laik bir yönetim kurulduğuna

B) Hoşgörünün egemen olduğuna

C) Farklı unsurların bir arada yaşadığına

D) Toplumda değişik din ve mezhepler bulunduğuna

E) Kültürel etkileşim olduğuna

38. Aşağıdakilerden hangisi, özellikle XVI. yüzyılın sonlarından itibaren Osmanlı kul ve timar sistemlerinin değişim ve dönüşümünü etkileyen nedenler arasında sayılamaz? (2023)

A) Toprak kazanımlarının azalması ve zamanla durması

B) Nüfus artışı ve hareketliliğinin hızlanması

C) Batı'da ordu yapısı ve askerî teknolojide gelişme yaşanması

D) Akdeniz ve çevresinde kıymetli maden dolaşımının artması

E) İltizam sisteminde malikâne usulüne geçilmesi

39. Aşağıda verilen Osmanlı ordusundaki askerî grupların görev tanımlarından hangisi doğrudur? (2023)

A) Humbaracı: Toprak altında tüneller kazmak.

B) Silahdar: Sınırların güvenliğini sağlamak.

C) Lağımcı: Askerlerin geçeceği yolları temizlemek ve açmak.

D) Cebeci: Silahların yapım, bakım ve onarımını sağlamak.

E) Bostancı: Ordunun iaşe hizmetini yerine getirmek.

/yediiklimyayıncılık

1. Osmanlı Devleti'nin kuruluş ve yükseliş dönemlerinde oluşturduğu kültürde hem Orta Asya Türklerinin hem Müslümanların hem de fethettiği bölgede yaşayan halkın yaşam tarzı ve inanışları etkili olmuştur. Çünkü Osmanlı Devleti bir Türk-İslam devletidir. Bu nedenle kültüründe Türk ve İslam kültürleri yer alır. Ayrıca adaletli ve hoşgörülü bir politika izlediği için fethettiği bölgedeki kültürün de yaşamasına izin vermiştir.

Cevap E

2. Osmanlı Devleti'nde Divanıhümayun üyelerinden reisülküttap zamanla hariciye nazırına dönüşmüştür. Yani dışişleri bakanı olmuştur. II. Mahmut Dönemi'nde Divanıhümayun kaldırılınca reisülküttaplık Hariciye Nazırlığına yani Dışişleri Bakanlığına dönüştürülmüştür.

Cevap A

3. Osmanlı Devleti'nde esnaf teşkilatının usta sayısının sınırlı tutulmasına ürün arzının talebe göre ayarlanması neden olmuştur. Lonca teşkilatında mesleki eğitim, usta çırak ilişkisi içerisinde belli bir düzene göre verilmiştir. Usta olmak için belli bir eğitimden geçmek gerekmiştir. Usta belirlenirken arz talep dengesi korunmuştur.

Cevap B

4. Vezirlerle devlet adamlarının ve seferde ordunun atlarına bakmak ve diğer zamanlarda ahır ve çayır hizmetinde kullanılmak üzere gayrimüslimlerden oluşturulan ve özellikle Bulgaristan, Sırbistan, Makedonya ve Teselya'da istihdam edilen grup voynuklardır.

Cevap C

5. Ahmet Cevdet Paşa başkanlığındaki bir heyet tarafından 1876 yılında tamamlanan ve tam adı Mecelle-i Ahkâm-ı Adliye olan Mecelle, İslam dünyasının ilk medeni kanunudur. Müslüman tebaaya ilişkin kurallar içermiştir.

Cevap D

6. Osmanlı Devleti'nde yönetenler sınıfı; seyfiye, kalemiye ve ilmiye olarak sınıflandırılmıştır. Kapıkulu askerleri, sadrazam, vezirler ve beylerbeyi gibi görevliler seyfiye sınıfına mensuptur. Kazasker ise ilmiye sınıfına mensuptur.

Cevap E

7. Osmanlı Devleti'nde şehzadeler yönetim ve askerî alanda tecrübe kazanması amacıyla sancaklara gönderilirdi. Sancaktaki askerler ile birlikte sefere katılan şehzadeler sultanın emirlerine göre davranmak zorundaydı. Şehzadelerin bulundukları bölgede kendi adlarına hutbe okutma görevleri yoktu.

Cevap E

/yediiklimyayıncılık

8. Osmanlı Devleti'nde hem padişahın özel hayatının geçtiği ev hem de devlet işlerinin yönetildiği merkez olan sarayda iç oğlanları eğitilir, cülus töreni düzenlenir, yabancı elçiler kabul edilir, bayramlaşma töreni yapılırdı. Ancak tımarlı sipahilerin eğitimi sarayda yapılmazdı.

Cevap E

9. Osmanlı klasik döneminde halkın şikâyetlerini sunmak için başvurduğu yerler arasında kadılar, Divân-ı Hümâyun, beylerbeyi ve sancak beyi yer alır. Âyan Meclisi ise Osmanlı Devleti'nde 1876'da I. Meşrutiyet'in ilanı ile oluşturulan bir meclistir.

Cevap C

10. Dikey hareketlilik; bir kişinin yönetenlerden yönetilenlere, yönetilenlerden yöneten sınıfına geçiş yapabilmesidir. Müslüman olan, görevini layıkıyla yerine getiren ve padişaha sadakat gösteren kişiler padişah beratıyla yöneten sınıfına geçebilirdi.

Cevap A

11. XVIII. yüzyıldan itibaren Osmanlı mimarisinde Batı etkisi görülmeye başlanmıştır. Beylerbeyi Sarayı, İshak Paşa Sarayı, Nuru Osmaniye Camisi ve Laleli Külliyesi'nde Batı etkisi görülür. Sultan Ahmet Cami'nde Batı etkisi görülmez.

Cevap A

12. Osmanlı Devleti'nde müderrisler, kadılar, kazasker ve şeyhülislam ilmiye sınıfı içinde yer almıştır. Defterdar, defter emini, nişancı, reisülküttap ve kâtipler kalemiye sınıfı içinde yer almıştır. Osmanlı'da kalemiye sınıfı; dış işleri, yazışma ve maliye konularına bakmıştır.

Cevap C

13. Keşf-üz-Zünun ve Cihannüma adlı eserler Katip Çelebi'ye aittir.

Lagari Hasan Çelebi: Dünyada ilk kez füze (roket) ile uçuş yapmıştır.

Evliya Çelebi, Seyahatname adlı eseri vardır.

Hezarfen Ahmet Çelebi: İlk başarılı uçuşu yapmıştır.

Ahi Ahmet Çelebi: Tıp alanıyla ilgili çalışmalar yapmıştır.

Cevap D

14. Osmanlı Devleti'nde Arap, Acem ve Orta Asya'daki birçok şehirden gelen bilim adamı ve âlimlerin görev yapmış olması Osmanlı'da bilimin gelişmesinde başka İslam ülkelerinin de katkısının olduğunu gösterir. Osmanlı'da ilk medrese Orhan Bey Dönemi'nde İznik'te kurulmuştur. Bu medreseye atanan ilk müderris ise Kayserili Davut'tur.

Cevap A

/yediiklimyayincilik

15. Kanunuesasi'nin bu maddesi ile Osmanlı toplumunda din ve mezhep ayrımı gözetmeksizin birlik ve beraberlik sağlanmaya çalışılmıştır. Azınlıkların ayrılıkçı hareketleri önlenmek istenmiştir. Ancak verilen maddeden padişahın mutlak yetkisinin kısıtlandığına doğrudan ulaşılmaz.

Cevap A

16. Encümen-i Dâniş, Osmanlı'da üniversite ders kitabı hazırlamak için kurulmuş bilimsel akademik bir kuruldur. Bu kurum Osmanlı'da eğitimin gelişmesinde ve bilim politikasının gelişmesinde etkili olmuştur. Encümen-i Dânişin diplomasiyle ilgisi bulunmamaktadır.

Cevap D

17. Osmanlı'da belirli ihtiyaç mallarının ve aynı cins ham maddelerin satıldığı ticaret yerine kapan denilmiştir. Osmanlı'nın ilk kuruluşundan itibaren yağ, bal, un, erzak, hububat, kahve, ipek, pamuk gibi maddeler kapanlara getirilir, devlet bunlardan belli bir ardiye ücreti alarak gerektiğinde narh koyardı. Özellikle İstanbul'da, dışarıdan ithal edilen mal ve eşyanın satışı bu kapanlarda, devletin resmî memurunun nezaretinde esnafın yiğitbaşıları ve ihtiyarların katılması ile yapılırdı. Böylece malların hileli ve fazla fiyatla satılması önlenmiş ve herkesin kolayca mal temin edebilmesi sağlanmıştır.

Cevap D

18. Osmanlı'da padişahların tebdil-i kıyafet ile halk arasında gezmesinin amacı ahali arasında olup biteni öğrenmek, devlet görevlilerini denetlemek ve adil yönetim sağlamaktır. Padişahların tebdil-i kıyafetle ile gezmeleri ekonomik durumu güçlendirmez, en fazla halkın ekonomik durumu hakkında bilgi edinmelerini sağlar.

Cevap C

19. Mimar Sinan'ın ustalık eseri, Edirne Selimiye Camii'dir. Selimiye Camii II. Selim'in emri üzerine Mimar Sinan tarafından Kıbrıs'ın fethiyle elde edilen ganimetlerle eski sarayın baltacılar koğuşunun bulunduğu yerde yapılmıştır. 1568-1574 yıllarında tamamlanan Selimiye Camii Osmanlı-Türk mimarisinin en büyük eserlerinden biridir.

Cevap B

/yediiklimyayıncılık

20. Tımar sistemi, asker ve memurlara geçim, hizmet veya masraflarına karşılık belirli bölgelerin vergi kaynaklarının tahsis edilmesi sistemidir. Tımar topraklarının devlet mülkü olmasından dolayı miras bırakılması, vakfedilmesi ve bağışlanması yasaktı. Köyde oturan sipahiler reayanın toprağında güvenle çalışmasını sağlamakla yükümlü olup elde edilecek vergi gelirlerini toplamakla mükellefti. Reaya ise köyde sipahinin evini ve ambarını yapmak, sipahinin ambardaki mahsulünü bir günlük mesafeye kadar olan pazarlara taşımak, onun çayırını biçmek gibi görevlere sahipti. Köylü toprağını bir başkasına devretmek isterse sipahi yeni durumu onaylar ve toprağın yeni sahibine tapusunu verirdi. Sipahiler, reaya üzerinde egemenlik hakkına sahip değildi. Suç teşkil eden bir olay sonucunda ceza verme yetkisi kadıya aitti. Kuralları ihlal eden sipahinin tımarı elinden alınırdı.

Tımar sisteminin uygulanma nedenleri:

- Taşradaki memurların geçim giderleri ve devletin asker ihtiyacı karşılanmıştır.
- Ürün üzerinden alınan ayni ergilerin toplanması kolaylaşmıştır.
- Taşradaki merkezî devlet otoritesi sağlanmıştır.
- Taşrada yönetimi yapılandırılmış bayındırlık işleri yürütülmüştür.
- Tarımsal üretimde süreklilik sağlanmıştır.

Hassa ordusu Türk-İslam devletlerinde merkezde bulunan bir ordudur. Bu ordunun kurulmasında tımar sisteminden veya toprak sisteminden faydalanılmamıştır. Hassa ordusu direkt hazineden ayrılan bir gelir sonucu oluşturulan bir ordudur.

Cevap C

21. Osmanlı Devleti'nde vergi sisteminin şeri ve örfi olarak ikiye ayrılmasının nedeni ikili bir hukuk sisteminin olmasıdır. Osmanlı Devleti hukuk alanında kendisinden önceki Türk-İslam devletleri gibi İslam hukukunu ve İslam hukukunun açıklık getiremediği yerlerde ise örfi hukuk kurallarını temel almıştır. Bunun yanında fethedilen bölgelerdeki daha önceki uygulamalar da Osmanlı hukuk sistemi içerisinde yer almıştır. Bir bölgenin yönetiminde meydana gelecek köklü değişiklikler halkın yaşantısı ile vergi gelirlerini olumsuz etkileyeceğinden fethedilen yerlerin mevcut yasaları ve örfleri büyük ölçüde muhafaza edilirdi. Sadece Osmanlı hukukuyla uyuşmayan uygulamalar değiştirilir; vergi, yönetim, askerlik ve adalet ile ilgili düzenlemeler ise örfi kurallar esas alınarak gerçekleştirilirdi. Bütün devletlerde olduğu gibi Osmanlı maliyesinin en önemli gelir kaynağı reayadan alınan vergilerdi. Osmanlı Devleti'nde vergi memurlarına Tanzimat Dönemi'ne kadar "muhassıl" adı verilmiştir. Klasik Dönem'de Osmanlı Devleti'nin mali teşkilatı; merkez maliyesi, tımar ve vakıf sistemleri olmak üzere üç kısma ayrılmıştır.

Cevap C

/yediiklimyayıncılık

22. Hat, Arap harfleriyle yapılan yazı sanatı olup ustalarına hattat denirdi. Amasyalı Şeyh Hamdullah, Mustafa Râkım Efendi, Hafız Osman ve Ahmet Karahisarî önemli hattatlardandır. Amasyalı Şeyh Hamdullah, II. Mehmet (Fatih) Dönemi'nde yaşamıştır, lakabı "Hattatların Kıblesidir." Osmanlı Devleti'nde; matbu, sülüs, rika, siyakat, nesih, talik, divani, kûfi, muhakkak, reyhani gibi hat yazı çeşitleri kullanılmıştır.

Tezhip: Kitap süsleme sanatı olup ustalarına müzehhip denirdi.

Minyatür: Kitaplara yapılan resim sanatı olup ustalarına nakkaş denirdi. Matrakçı Nasuh, Levni ve Nigari önemli nakkaşlardır.

Ebru: Su üzerine yayılmış toz boyaları kâğıt üzerine aktarmak suretiyle yapılan sanattır.

Çini: İyi kalitedeki kilin fırınlarda pişirilmesiyle ortaya çıkan süsleme sanatıdır. İstanbul, İznik, Kütahya, Bursa ve Diyarbakır önemli çini üretim merkezleridir.

Cevap A

23. Merkezî yönetimi güçlendiren ve üretimde sürekliliği sağlayan mirî topraklar devlete ait olan topraklardır. Bu nedenle mirî toprak sisteminin özel mülkiyeti yaygınlaştırmak gibi bir amacı olamaz. Bu toprak rejimi çerçevesinde köylü toprağı habersiz terk edemez, sebepsiz olarak üç yıl boş bırakamaz, ürettiği ürünlerin vergilerini öderdi. Köylü toprağı satamaz, vakfedemez ve miras bırakamazdı. Ölen kişilerin toprakları oğullarına geçerdi.

Cevap A

24. Veziriazam Osman Paşa'nın 1584 yılında İran'a düzenlenecek sefer için Anadolu'dan kapıkulu ocaklarında istihdam edilmek üzere asker toplaması, artık Yeniçeri Ocağının devşirmeler dışında Türk kökenlilere de açıldığını gösterir.

Cevap A

25. Klasik Dönem Osmanlı ekonomik hayatında; zenginlerin haremlerine kumaş ve mücevherat satması, tereke (miras) defterlerinde büyük miktarda nakit parası ile borcu ve alacağının olması kadınların ekonomik hayatta aktif olduğunu gösterir.

Mehir, İslam hukukunda erkeğin evlenirken kadına verdiği veya vermeyi taahhüt ettiği para, mal veya menfaat hediyesidir. Nikâh sözleşmelerinde mehir alması kararlaştırılmış kadınlara rastlanması kadınların ekonomik hayat içerisinde aktif olduğunu göstermez.

Cevap C

26. Kervansaraylar, şehirler arasında ticari amaçla inşa edilmiş olup gerektiğinde kale olarak da kullanılmaktadır.

Bedesten, arasta, kapan yine ticaretin döndüğü yapılardır ancak askerî özellik göstermezler.

İmaret ise aşevidir.

Cevap B

27. Osmanlı Devleti'nde uygulanan dirlik sistemi (timar sistemi) tarıma dayalı asker yetiştirme sistemidir. Her timar birimine "kılıç" adı verilmiştir ve bunlar tımarlı sipahilere öncelikle verilen dirlikler olmuştur.

Cevap C

/yediiklimyayincilik

28. Osmanlı elçilerine "Sefir" denir. "Sefaretname"ler elçilerin görev aldığı ülkeler hakkında bilgi verdikleri raporlardır.

Ahidname; padişahın emriyle bazı devletlere, zümrelere veya kişilere özel haklar tanınmak üzere verilen belgedir.

Surname; divan edebiyatında padişah çocuklarının doğum, sünnet ve düğünlerini anlatan eserlerine verilen isimdir.

Seyahatname; seyyahların (gezginlerin) gezip gördüğü yerler hakkında yazdıkları gezi notlarına verilen isimdir.

Siyasetname; devlet yönetimine ait eserlerin genel adıdır. Devlet adamlarına siyaset ile ilgili bilgiler veren ve devlet yönetiminde dikkat edilmesi gereken hususlar hakkında önerilerde bulunulan eserlerdir.

Cevap A

29. Osmanlı mali teşkilatında vergilerin ve bu vergileri verenlerin ismen tespiti için yapılan sayıma "tahrir" adı verilmiştir. Nüfus sayımının ve bu vergilerin kaydedildiği defterlere "Tahrir defterleri" adı verilmiştir.

İltizam; salyaneli eyaletlerde (Mısır, Trablusgarp, Tunus, Cezayir, Habeş, Yemen) vergilerin açık arttırma yoluyla toplanmasıdır. Bu sistemde vergileri toplayan kişilere mültezim adı verilmiştir.

Mukataa; salyaneli eyaletlerde mültezimlere geçici süreliğine ayrılan topraklardır ve bu toprakların gelirleri doğrudan merkezî hazineye gönderilmiştir.

Malikâne; mültezimlere kullanım hakkı olarak ömür boyu bırakılan arazilerdir.

Esham; Osmanlı Devleti'nde 1775-1870 yıllarında uygulanan iç borçlanma sistemine verilen isimdir.

Cevap C

30. Değerli öğrencimiz Rumeli Beylerbeyliği I. Murat, Anadolu Beylerbeyliği ise daha sonra Yıldırım Bayezit zamanında kurulmuştur. Hiyerarşide beylerbeyi sancakbeyinden önde gelmektedir. Yine sancakbeyleri ve beylerbeyi bulundukları bölgeleri idare ettiği için yürütme yetkisini kullanmışlardır. Sınırların genişlemesi ile taşra teşkilatlarında yeni düzenlemeler yapılmıştır. Soruda B seçeneğinde verilen bilgi doğru değildir. Beylerbeyi, sancakbeyini atamaz, sancakbeyi merkezden atanmaktadır.

Cevap B

31. Soruda verilen "ehl-i şer" (şeriat ehli) ilmiye sınıfını, "ehl-i örf" ve "ehl-i seyf" seyfiye sınıfını, "ehl-i divan" ise divana katılanları ifade etmektedir.

"Ehl-i hiref" meslek ehli - esnaf anlamına gelmektedir.

Cevap A

32. Değerli öğrencimiz Osmanlı Devleti'nde dirlik adı verilen arazilerin has, zeamet ve tımar olarak bölümlere ayrılmasında arazilerin gelirleri ile yöneticilerin rütbeleri dikkate alınmıştır.

Cevap A

Yediiklim Yayıncılık

33. Değerli öğrencimiz sınavda tartışmalara neden olan sorudur. Öşür, şer'i bir vergi türüdür. (Ancak bazı kaynaklarda ağnam da şer'i geçmektedir.)

Cevap D

34. Değerli öğrencimiz "şenlendirme" iskân politikası ile birlikte düşünülmeli ve soru bu şekilde cevaplanmalıdır. Soruda geçen A, B, C ve D seçenekleri bu durumla ilgilidir.

Mâlikâne ise önceleri başarılı devlet adamlarına gelirleri bırakılan bir arazi birimi iken XVII. yüzyılın sonlarından itibaren kişilere ömür boyu kullanımı bırakılıp vergi geliri peşin alınan bir yapıya dönüştürülmüştür.

Cevap E

35. İlmiye sınıfı adalet-eğitim ve din işlerinden sorumlu zümredir. Mukataaların yönetilmesi ekonomik bir faaliyet olup ilmiye sınıfının görev alanı içinde değildir.

Cevap D

36. "Ekberiyet" veraset yani yönetimle ilgili bir durumdur.

Esham; iç borçlanma

Emanet ise vergi toplamada izlenen "emin" adı verilen kişilere maaşlı olarak mukataa arazilerin emanet edilmesidir.

Cevap E

37. Değerli öğrencimiz soruda verilen "gayr-ı müslimlere musamahanın temsilcisi ve etkileri ifadeleri B, C, D ve E seçeneklerine ulaşmamızı sağlamaktadır.

Cevap A

38. Timar-kul ilişkisini şöyle açıklayalım;

Toprak kazanımının azalması ve nüfus artışı timarın bozulmasında etkilidir.

Ayrıca Avrupa'da ateşli silahların kullanılması, profesyonel orduların kurulması timardan yetişen askerlerin rekabet edememesine neden olmuş bundan dolayı Osmanlı Devleti kapıkulu asker sayısını artırmıştır.

Yine Avrupa'da altın madenlerine ulaşılması Osmanlı ekonomisini olumsuz yönde etkilemiş, tımarların iltizama çevrilmesini de etkilemiştir.

Cevap E

39. Humbaracı: Havan topu sınıfı

Silahdar: Padişahı koruyan

Lağımcı: Tünel açan sınıftır.

Cebeci: Silah ve mühimmat yapan sınıftır.

Bostancı: Sarayı koruyan sınıftır.

Cevap D

/yediiklimyayincilik

1. Osmanlı Devleti'nde XX. yüzyılın başlarında görülen;

I. İkinci Meşrutiyet'in ilanı,

II. Babıali Baskını,

III. 31 Mart Vakası

olaylarının kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisidir? (2013)

A) I, II, III B) I, III, II C) II, I, III
D) III, I, II E) III, II, I

2. Mondros Ateşkes Anlaşması'nın 7. maddesine işlerlik kazandırmak amacıyla;

I. Mavri Mira,

II. Pontus Rum,

III. Hürriyet ve İtilaf,

IV. İngiliz Muhipleri

kuruluşlarından hangileri, fiilî hareketlerde bulunmuştur? (2013)

A) I ve II B) II ve IV
C) III ve IV D) I, II ve III
E) II, III ve IV

3. I. Dünya Savaşı'nda Brest-Litowsk Antlaşması'nın imzalanmasıyla kapanan cephe aşağıdakilerden hangisidir? (2014)

A) Çanakkale

B) Irak

C) Kafkasya

D) Kanal

E) Suriye-Filistin

4. Aşağıdakilerden hangisi Falih Rıfkı Atay'ın, I. Dünya Savaşı'nda Suriye ve Kanal cephelerinde geçen olayların konu edildiği eseridir? (2014)

A) *Çankaya*

B) *Zeytindağı*

C) *Atatürk'ten Hatıralar*

D) *Medine Müdafaası*

E) *Ateşten Gömlek*

5. XIX. yüzyıl sonlarında gelişen; öncüleri arasında Mehmet Emin Resulzade, Mahmut Celaleddin Paşa ve Gaspıralı İsmail Bey gibi kişilerin gösterildiği; düşüncelerini daha çok dil, kültür ve ekonomi meseleleri üzerinde yoğunlaştıran düşünce akımı aşağıdakilerden hangisidir? (2015)

A) Batıcılık

B) Türkçülük

C) İslamcılık

D) Adem-i merkeziyetçilik

E) Sosyalizm

6. Göçler, hastalıklar ve ölümler nedeniyle kimsesiz kalan çocuklar için 1914'te açılan kurum aşağıdakilerden hangisidir? (2015)

A) Darüleytam

B) Darülelhan

C) Darülbedayi

D) Darülmuallimat

E) Darülaceze

Yediiklim Yayıncılık

7. Mustafa Kemal'in ilk görev yaptığı, Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurduğu yer aşağıdakilerden hangisidir? (2015)

A) İstanbul B) Selanik
C) Manastır D) Şam
E) Trablusgarp

8. Mondros Ateşkes Anlaşması sonrasında, 13 Kasım 1928'de İstanbul'a dönen Mustafa Kemal, 18 Kasım 1928'de Vakit gazetesinde yayımlanan demecinde: "Herhâlde ulusun ve memleketimizin pek çok muhtaç olduğu barışı sağlayacak hükûmetin bugünkü Mebuslar Meclisine dayanması bir zorunluluktur." demiştir.

Mustafa Kemal bu sözlerle, aşağıdakilerden hangisinin gerekliliğini vurgulamıştır? (2016)

A) Hükûmetin meclisle uyumlu olmasının
B) Çok partili siyasal hayata geçilmesinin
C) Her koşulda barışın imzalanmasının
D) Yeni bir meclisin toplanmasının
E) Padişahın meclis kararlarına uymasının

/yediiklimyayincilik

9. Birinci Dünya Savaşı sırasında Osmanlı Devleti tarafından 27 Mayıs 1915'te çıkarılan Sevk ve İskân Kanunu ile aşağıdakilerden hangisi amaçlanmıştır? (2018)

A) Osmanlı ülkesinde güvenliğin sağlanması
B) Vilayet sınırlarının yeniden belirlenmesi
C) Doğudaki aşiretler arasındaki anlaşmazlıkların giderilmesi
D) Orduya asker alımının düzenlenmesi
E) Olası doğal afetler için tedbir alınması

10. Mustafa Kemal Paşa, "Osmanlı Devleti bu mütareke ile kendisini kayıtsız ve şartsız düşmanlara teslim etmeye razı olmuştu." **ifadesini aşağıdakilerden hangisi için kullanmıştır? (2018)**

A) Mudanya Anlaşması
B) Montrö Sözleşmesi
C) Mondros Anlaşması
D) Londra Ön Barışı
E) Selanik Anlaşması

11. Birinci Dünya Savaşı sırasında Medine'yi müdafaa eden Osmanlı kuvvetlerinin komutanı, aşağıdakilerden hangisidir? (2019)

A) Cemal Paşa
B) Fahrettin Paşa
C) Halil Paşa
D) Cevat Paşa
E) Sakallı Nurettin Paşa

12. Birinci Dünya Savaşı sonunda toplanan Paris Barış Konferansı'na katılarak Osmanlı Devleti'nden ayrılma isteklerini belirten Müslüman ve gayrimüslim unsurların temsilcileri, Wilson İlkeleri'ne dayanarak bağımsızlık taleplerini aşağıdaki etkenlerden hangisi üzerine inşa etmişlerdir? (2019)

A) Din B) Nüfus
C) Ekonomi D) Sosyal sınıf
E) Rejim

13. Bilhassa XIX. yüzyılda savaşlara bağlı olarak Balkanlar, Kırım ve Kafkaslar'dan Anadolu topraklarına birçok göç meydana geldi. Bu durum karşısında göçmenlerin durumunu incelemek, onları düzenli bir şekilde yerleştirmek ve ihtiyaçlarını gidermek amacıyla bir kurul oluşturuldu.

Oluşturulan bu kurul aşağıdakilerden hangisidir? (2020)

A) Dârüleytam
B) Hilal-i Ahmer Cemiyeti
C) İskân-ı Muhacirin Komisyonu
D) Sevk ve İskân Komisyonu
E) Rumeli Müfettişliği

14. Aşağıdaki olaylardan hangisi Resneli Niyazi ile Enver Bey'in "Hürriyet Kahramanları" **olarak adlandırılmasına neden olmuştur? (2020)**

A) Kutülamare'de İngilizlere karşı zafer kazanılması
B) Meşruti yönetimin tekrar ilan edilmesi
C) 31 Mart Ayaklanması'nın bastırılması
D) Babıali Baskını'nın gerçekleşmesi
E) II. Balkan Savaşı'nda Edirne ve Kırklareli'nin geri alınması

15. Trablusgarp Savaşı sırasında İtalya'nın, On İki Ada'yı işgal ederek;

I. Osmanlı Devleti'nin yardım göndermesini önlemek,
II. Osmanlı Hükûmetini barışa zorlamak,
III. On İki Ada'nın Yunanistan'a verilmesini sağlamak

durumlarından hangilerini amaçladığı söylenebilir? (2020)

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

/yediiklimyayincilik

16. Mustafa Kemal'in takma isimle, gönüllü olarak katıldığı savaş aşağıdakilerden hangisidir? (2020)

A) Çanakkale Savaşı
B) I. Balkan Savaşı
C) Kurtuluş Savaşı
D) Trablusgarp Savaşı
E) II. Balkan Savaşı

17. Aşağıdakilerden hangisi, 30 Ekim 1918 tarihinde Osmanlı Devleti ile İtilaf Devletleri arasında imzalanan Mondros Mütarekesi'nde yer alan konulardan biri değildir? (2020)

A) Boğazlar
B) Demir yolları
C) Stratejik bölgeler
D) Savaş esirleri
E) Osmanlı borçları

18. Birinci Balkan Savaşı sırasında Enver Paşa önderliğindeki bazı İttihatçıların, hükûmet binasını basarak Sadrazam Kamil Paşa'yı zorla istifa ettirdiği olay aşağıdakilerden hangisidir? (2021)

A) Çırağan Vakası
B) 31 Mart Olayı
C) Babıali Baskını
D) Kuleli Vakası
E) Vaka-i Hayriye

/yediiklimyayıncılık

19. Aşağıdakilerden hangisi İtalya'nın, XX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki topraklarını ele geçirmek için yaptığı girişimlerden biri değildir? (2022 İPTAL)

A) Trablusgarp ve Bingazi'ye asker çıkarmak
B) Beyrut Limanı'ndaki Osmanlı gemilerine saldırmak
C) Donanmasıyla Çanakkale Boğazı'nı ablukaya almak
D) Rodos ve On İki Ada'yı işgal etmek
E) Balkan Savaşı sırasında İzmir'i kuşatmak

20. Goeben ve Breslau gemilerinin 11 Ağustos 1914'te Çanakkale'ye sığınmaları üzerine Osmanlı Hükûmeti, bu gemileri daha önce satın aldığını açıklamış ve gemilere Yavuz ve Midilli isimlerini vererek Türk bayrağı çekmiştir.

Birinci Dünya Savaşı başlarındaki bu gelişme, aşağıdakilerin hangisine yol açmıştır? (2022)

A) V. Mehmet Reşat'ın İttihat ve Terakki Hükûmetine karşı güç kazanmasına
B) Osmanlı Devleti'nin tarafsızlık açıklamasının gündemden düşmesine
C) Çarlık Rusya'nın İtilaf Devletleri ile anlaşmazlığa düşerek savaştan çekilmesine
D) Osmanlı Devleti'nin İtilaf Devletlerine Boğazlardan geçiş hakkı tanımasına
E) Osmanlı Devleti ile Almanya'nın gizli bir ittifak anlaşması imzalamasına

21. Mondros Mütarekesi sonrasında Yunanistan yoğun bir propaganda çalışmasına başlamış ve Yunan diasporasının yardımını da alan Başbakan Venizelos, bu faaliyetler için bir fon oluşturmuştur. Elde edilen gelir Yunan propagandası yapmaları karşılığında İngiliz ve Fransız gazetecilere verilmiştir.

Bu bilgiler de dikkate alındığında Yunanistan'ın amaçlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>? (2022)

A) Avrupa kamuoyunu kendi lehine etkilemek için çaba sarf ettiği

B) Ege adalarının askersizleştirilmesi kararını değiştirmeye çalıştığı

C) İzmir ve çevresinin İtalya'ya verilmesini önlemek istediği

D) Büyük Yunan devletini kurmak yolunda çalışmalar yaptığı

E) Batı Anadolu'yu işgal etmek için Batı'dan destek aradığı

22. Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasından kısa bir süre sonra Goeben ve Breslau isimli iki Alman zırhlısı Osmanlı Devleti'ne sığınmıştır. Osmanlı Devleti, Yavuz ve Midilli adlarını verdiği bu gemileri satın aldığını açıklamıştır.

Osmanlı Devleti'nin bu açıklamayı yapma sebebi aşağıdakilerden hangisidir? (2023)

A) Bozulan Alman ekonomisine destek olunduğunun duyurulması

B) İlan edilen Cihad-ı Ekber'in gereği olarak görülmesi

C) Savaşın başında tarafsızlığını ilan etmiş olması

D) Rusya'nın savaşa girmesinin engellenmeye çalışılması

E) İtalya'nın taraf değiştirmesinin önüne geçilmek istenmesi

23. İtilaf Devletleri, Mondros Mütarekesi sonrasında Osmanlı ordusunda yoğun bir terhis ve silahsızlandırma politikası uygulamışlardır. Ayrıca silah ve cephaneleri ya mekanizmalarını bozarak kullanılmaz hâle getirmiş ya da koruması altındaki depolarda muhafaza etmişlerdir.

Bu uygulamanın;

I. Teşkilat-ı Mahsusanın kurulması,

II. Kuvayımilliyenin örgütlenmesi,

III. İstiklal Yolu'nun oluşturulması

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir? (2023)

A) Yalnız I B) Yalnız II

C) I ve II D) II ve III

E) I, II ve III

/yediiklimyayıncılık

1. Osmanlı Devleti'nde II. Meşrutiyet'in İlanı 1908, 31 Mart Vakası 1909, Babıali Baskını ise 1913 yıllarında meydana gelmiştir.

Cevap B

2. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın "İtilaf Devletleri güvenliklerini tehlikede gördükleri stratejik yerleri işgal edebilecekler." hükmünün yer aldığı 7. maddeye işlerlik kazandırmak amacı ile Mavri Mira ve Pontus Rum Cemiyetleri faaliyet göstermişlerdir. Bu maddenin uygulanması için yaşadıkları bölgelerde çeteler kurarak halka eziyet etmişler ve karışıklıklar çıkarmışlardır.

Cevap A

3. I. Dünya Savaşı sırasında Rusya'da çıkan Bolşevik İhtilali sonucu çarlık rejimi yıkılmıştır. Ruslar İttifak Devletleriyle 3 Mart 1918'de Brest-Litowsk Antlaşması'nı imzalayarak savaştan ve Doğu Anadolu'daki işgal ettikleri yerlerden çekildiler. Böylece Kafkasya Cephesi kapandı.

Cevap C

4. Falih Rıfkı Atay'ın, I. Dünya Savaşı'nda Suriye ve Kanal Cephelerinde geçen olayları konu edinen eseri "Zeydindağı"dır. "Çankaya" Falih Rıfkı Atay'a ait bir diğer eserdir. "Atatürk'ten Hatıralar" Hasan Rıza Soyak'a, "Medine Müdafaası" İsmail Bilgin'e, "Ateşten Gömlek" Halide Edip'e ait eserlerdir.

Cevap B

5. XIX. yüzyılın sonlarında gelişen ve Mehmet Emin Resulzade, Mahmut Celaleddin Paşa ve Gaspıralı İsmail Bey kişilerin öncülük ettiği düşünce akımı Türkçülüktür.

Cevap B

6. Darüleytam 1914'te göçler, ölümler ve hastalıklar nedeniyle kimsesiz kalan çocuklar için açılmıştır. Darülelhan, Osmanlı Devleti'nin ilk resmi müzik okuludur. Darülbedayi, 1914 yılında kurulan ve şehir tiyatrolarının temeli olan kurumdur. Darülmuallimat, 1870 yılında açılan kız öğretmen okuludur. Darülaceze, kimsesiz çocuklar, yaşlıları ve muhtaçları barındırmak için İstanbul'da açılan hayır kurumudur.

Cevap A

7. Mustafa Kemal Şam'daki 5. Orduya atandıktan sonra burada Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurmuştur. Şam, Mustafa Kemal'in hürriyetçi fikirlerini hayata geçirebileceği bir yer olmadığı için Mustafa Kemal Makedonya'ya gitme kararı almıştır. Okul arkadaşlarıyla birlikte Selanik'te Vatan ve Hürriyet Cemiyetinin şubesini açmıştır.

Cevap D

8. Mustafa Kemal, Mondros'tan sonra hükûmetin aldığı kararların Mebuslar Meclisine dayanmasını istemiştir. Buradaki amaç hükûmetim meclis ile uyumlu çalışmasını sağlamaktır. Böylece hükûmetin aldığı kararlar meclis denetimine girmiş olacaktır, millî iradenin ülke yönetiminde söz olunması istenmiştir.

Cevap A

/yediiklimyayıncılık

9. Tehcir Kanunu Osmanlı Devleti'ne karşı casusluk ve hıyanetleri görülenlerin, ayrı ayrı veya birlikte savaş alanlarından uzak yerlere "sevk ve iskanı" için 27 Mayıs 1915'te çıkarılan kanundur. Osmanlı Devleti, Birinci Dünya Savaşı sırasında Kafkasya Cephesi'nde Ruslar ile iş birliği yapan Ermenileri 27 Mayıs 1915'te Tehcir Kanunu (Sevk ve İskân Kanunu) ile güney illerine ve Suriye'ye sürgün etmiştir. Bu kanunun çıkarılmasındaki amaç Doğu Anadolu'da güvenliği sağlamaktır. Kanun, 1 Haziran 1915 günü dönemin Resmî Gazetesi Takvim-i Vekayi'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 27 Mayıs 1915 tarihli kanun Talat Paşa'nın başlattığı ve Meclisin de uygun gördüğü yer değiştirme uygulaması, "doğrudan doğruya cephelerin güvenini sarsacak bölgeleri" kapsamıştır. Bununla birlikte; "savaş hâlinde devlet yönetimine karşı gelenler için askerî birliklerce alınacak önlemleri" içeren kanun, tamamen devleti ve kanun düzenini korumaya yönelik bir yetki kanunudur. En önemli özelliklerinden biri ise "kanun metninde herhangi bir etnik grup veya zümrenin adından söz edilmemiş ve hatta ima dahi edilmemiş" olmasıdır. Kanun kapsamına giren Müslüman, Rum ve Ermeni asıllı Osmanlı vatandaşları yerlerinden başka yerlere göç ettirilerek yerleştirmeye tabi tutulmuştur.

Cevap A

10. Mondros Mütarekesi (Ateşkes Antlaşması) 30 Ekim1918'de Limni Adası'nın Mondros Limanı'nda İngilizlere ait olan Agememnon Zırhlısı'nda İtilaf Devletleri adına İngiliz Amiral Calthorpe ile Osmanlı Devleti adına Furgaç Ahmet İzzet Paşa Hükûmetinden Bahriye Nazırı Hüseyin Rauf Bey başkanlığındaki heyet arasında imzalanmıştır. İtilaf Devletleri Anadolu'yu Mondros Ateşkes Antlaşması hükümlerine dayanarak işgal etmişlerdir. Antlaşmanın bazı maddeleri şunlardır: Çanakkale ve İstanbul Boğazlarının açılması, Karadeniz'e serbestçe geçişin temini ve Çanakkale ve Karadeniz istihkâmlarının İtilaf Devletleri tarafından işgali sağlanacaktır. Hudutların korunması ve iç asayişin temini dışında, Osmanlı ordusu derhâl terhis edilecektir. İtilaf Devletleri, güvenliklerini tehdit edecek bir durumun ortaya çıkması hâlinde herhangi bir stratejik yeri işgal etme hakkına sahip olacaktır.
Mustafa Kemal'e göre bu mütareke (ateşkes) ile Osmanlı Devleti kayıtsız ve şartsız teslim olmuştur. Osmanlı'nın orduları büyük oranda dağıtıldığı için fiilen sona ermiştir.

Cevap C

11. I. Dünya Savaşı sırasında Medine'yi müdafaa eden Osmanlı komutanı Fahrettin Paşa'dır. Medine Müdaafası'ndan dolayı Fahrettin Paşa'ya Çöl Kaplanı denilmiştir.

Cevap B

/yediiklimyayincilik

12. Wilson İlkelerine göre Osmanlı Devleti'nin Türklerin çoğunlukta olduğu bölgelerinde Osmanlı egemenliği sağlanacak, Türklerin çoğunlukta olmadığı bölgelerde ise buradaki milletlerin kendi kendini yönetme hakkı olacaktı. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra toplanan Paris Barış Konferansı'na katılan Müslüman ve gayrimüslim unsurların temsilcileri, nüfuslarının çok olduğunu ileri sürerek bağımsızlık talebinde bulunmuşlardır.

Cevap B

13. Göçmenlerin sağlıklı şekilde yerleşimini sağlamak amaçlı oluşturulan kurul İskân-ı Muhacirin Komisyonudur.

Rumeli Müfettişliği, Balkanların idaresi için oluşturulan bir birimdir.

Sevk ve İskân Komisyonu ise Osmanlıdan gönderilen-göç ettirilen kişiler için oluşturulmuştur (Tehcir Kanunu'nun uygulanmasına yardımcı olmak gibi).

Hilal-i Ahmer, Kızılayın eski adıdır.

Darüleytam ise Dünya Savaşı yıllarında yoksul, yetim çocuklar için kurulmuştur.

Cevap C

14. Resneli Niyazi ile Enver Bey'in "Hürriyet Kahramanları" olarak adlandırılmasının ana sebebi, yaptıkları faaliyetlerle II. Meşrutiyet'in tekrar ilanını sağlamalarıdır.

Cevap B

15. İtalya'nın savaş esnasında On İki Ada'yı işgal etmesi Osmanlı'nın Trablusgarp'a denizden yardım göndermesini önlemek ve Osmanlı'yı barışa zorlamak amaçlıdır. İtalya On İki Ada'nın Yunanistan'a verilmesini, II. Dünya Savaşı sonucunda mecbur kalarak kabul edecektir.

Cevap C

16. Mustafa Kemal'in "Şerif Bey" takma adı ile katıldığı savaş Trablusgarp'tır.

Cevap D

17. Mondros Ateşkesi'nde Osmanlı borçları konusu yer almamıştır. Borçların ödenmesi, Duyun-u Umumiye İdaresinin kaldırılmak istemesi konuları Misakımillî kararlarında yer alacaktır.

Cevap E

/yediiklimyayıncılık

18. Babıali Baskını (23 Ocak 1913): I. Balkan Savaşı sırasında Enver Paşa liderliğindeki bazı İttihatçıların, hükûmet binasını basarak Kamil Paşa Hükûmeti'ni devirip yerine Mahmut Şevket Paşa Hükûmeti'ni kurdurmaları ile sonuçlanan bir hükûmet darbesidir.

Vaka-i Hayriye (1826): Yeniçeri Ocağının kaldırılmasıdır.

Kuleli Vakası (1859): Sultan Abdülmecit'i tahttan indirip yerine Abdülaziz'i tahta çıkarma girişimidir. Ancak başarısız olmuştur.

Çırağan Baskını (1878): Sultan II. Abdülhamit'i tahttan indirip yerine V. Murat'ı tahta çıkarma girişimidir. Ancak başarısız olmuştur.

31 Mart Vakası (1909): II. Meşrutiyet rejimine karşı çıkarılan isyandır. İsyan İttihatçılar tarafından bastırılmıştır.

Cevap C

19. Değerli öğrencimiz İtalya Trablusgarp Savaşı esnasında Osmanlı Devleti'ni zor durumda bırakıp barışa zorlamak için Beyrut Limanına, Rodos ve 12 Ada'ya ve Çanakkale Boğazı'na saldırıda bulunmuştur. İtalya'nın İzmir'i kuşatması söz konusu olmamıştır.

Cevap E

20. Goeben ve Breslau gemilerinin Osmanlı Devleti'ne sığınması olayı tarafsızlığını ilan eden Osmanlı Devleti'ni zor durumda bırakmıştır. Bu durum Osmanlı Devleti'nin tarafsızlığını bozup savaşa girmesinde etkili olmuştur.

Cevap B

21. Değerli öğrencimiz soruda verilen B seçeneğindeki "Ege adalarının askersizleştirilmesi kararını değiştirme" bilgisi Lozan Barışı'nda olan bir gelişmedir. Mondros sonrasında olan bir durum değildir.

Cevap B

22. Osmanlı Devleti savaş başladığında tarafsızlığını ilan ettiği için kendisine sığınan gemileri satın aldığını açıklamak durumunda kalmıştır.

Cevap C

23. Soruda belirtildiği gibi lojistik desteğin aktarımı ve direniş faaliyetlerinin örgütlenmesi için güzergâh olan İstiklal Yolu ve Kuvayımilliye önemli bir unsur hâline gelmiştir.

Teşkilat-ı Mahsusa ise gizli bir teşkilat olup Mondros'tan sonra tasfiye edilmiştir.

Cevap D

/yediiklimyayincilik

1.
- Mustafa Kemal ve Kongre liderlerinin tutuklanması için Ali Galip'in görevlendirilmesi
- İngilizlerin, Anadolu'da kendileri için tehlikeli gördükleri stratejik mevkileri işgal etmesi
- Ankara Valisi Muhittin Paşa'nın, Kongreyi engellemek ve Mustafa Kemal ile arkadaşlarını tutuklamakla görevlendirilmesi

Damat Ferit Hükûmeti, bu önlemleri aşağıdaki kongrelerden hangisini engellemek amacıyla uygulamaya koymuştur? (2013)

A) Erzurum B) Pozantı
C) Alaşehir D) Balıkesir
E) Sivas

2. İzmir'in Yunan askerleri tarafından işgal edilmesinin öncelikle aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulabilir? (2013)

A) Müdafaa-i Hukuk Cemiyetlerinin birleştirilmesine
B) İsmet Paşa'nın Batı Cephesi komutanlığına atanmasına
C) Redd-i İlhak Cemiyeti'nin kurulmasına
D) Tekâlif-i Milliye Emirlerinin yayımlanmasına
E) Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılmasına

/yediiklimyayıncılık

3. Misak-ı Millî aşağıdaki Avrupa devletlerinden hangisi tarafından ilk kez kabul edilmiştir? (2014)

A) Yunanistan B) İngiltere
C) Fransa D) Rusya
E) İtalya

4. Erzurum Kongresi'nde alınan;

I. işgallere karşı topyekûn direnileceği,
II. manda ve himayenin reddedileceği,
III. müslüman olmayanlara siyasi ve sosyal dengeyi bozacak ayrıcalıkların verilmeyeceği

kararlarından hangileri, kongrenin bağımsızlığı ilke edindiğinin kanıtları arasında gösterilebilir? (2015)

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III

5. Mondros Ateşkes Anlaşması sonrasında başlayan işgaller karşısında halkın örgütlenerek kurduğu Kuvayımillîye birliklerinin liderleri arasında eski askerler, tanınmış efeler ya da eşraftan kişiler de bulunmaktaydı.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin Kuvayımillîye birliklerine liderlik ettiği <u>söylenemez</u>? (2016)

A) İpsiz Recep
B) Çerkez Ethem
C) Yörük Ali Efe
D) Nene Hatun
E) Şahin Bey

6. Amasya Genelgesi'nin

I. Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir.
II. İstanbul Hükûmeti üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirememektedir.
III. Milletin bağımsızlığını yine milletin azmi ve kararı kurtaracaktır.
IV. Her türlü denetimden uzak millî bir kurul oluşturulmalıdır.

hükümlerinden hangileri, Millî Mücadele'nin yöntemini ortaya koymaktadır? (2016)

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Osmanlı Mebusan Meclisi tarafından kabul edilen Misakımillî'de, halkoyuna başvurulması uygun görülen yerler arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yer almaz</u>? (2016)

A) Trabzon B) Kars
C) Ardahan D) Batum
E) Batı Trakya

8. 28 Ocak 1920'de Osmanlı Mebusan Meclisinde kabul edilen Misakımillî kararları göz önüne alındığında, aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>? (2017)

A) Uluslararası ilişkilerde eşitlik ilkesinin gözetildiğine
B) Halkın isteklerine öncelik verildiğine
C) Tam bağımsızlık ilkesinin kabul edildiğine
D) Vatanın sınırlarının çizildiğine
E) Boğazlarla ilgili kararın Milletler Cemiyetine bırakıldığına

Yediiklim Yayıncılık

9. Mustafa Kemal'in, Anadolu'da millî bir hareket başlatma çabası, hem işgal kuvvetlerini hem de İstanbul Hükûmetini tedirgin etmiştir. İstanbul Hükûmetinin geri dön çağrılarına uymadığı için görevinden azledilen Mustafa Kemal, askerlikten ve tüm görevlerinden istifa etmiştir.

Mustafa Kemal'in gösterdiği bu tutumdan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz? (2017)

A) Mücadele konusunda İstanbul'daki bazı çevrelerden farklı düşündüğüne

B) Mondros Mütarekesi'nin koşullarını hafifletmek istediğine

C) Anadolu merkezli bir direniş oluşturmak düşüncesinde olduğuna

D) Herhangi bir makam ve mevki peşinde koşmadığına

E) İşgal kuvvetlerinin beklentilerinin dışına çıktığına

10. Sivas Kongresi sonrasında Temsil Heyetinin baskıları sonunda istifa etmek zorunda kalan Damat Ferit Paşa Kabinesinin yerine Padişah Vahdettin, hükûmeti kurma görevini Ali Rıza Paşa'ya vermiştir.

Padişah Vahdettin'in, Ali Rıza Paşa gibi ılımlı bir devlet adamına görev vermesinin gerekçeleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz? (2017)

A) Temsil Heyetini İstanbul'da etkili kılmak

B) Halk arasında birlik ve beraberliği güçlendirmek

C) Memlekette sükûn ve düzeni sağlamak

D) Yasal hükümler içerisinde seçimlerin yapılmasını sağlamak

E) Millî hareketi destekleyenlerle iyi ilişkiler kurmak

11. 1919 yılında Türkiye'ye gelen ve Sivas'ta Mustafa Kemal Paşa ile görüşme yapan General Harbord, aşağıdaki konulardan hangisinde araştırma yapmak üzere gönderilmiştir? (2018)

A) Boğazlar sorunu

B) Yunan işgali

C) Manda konusu

D) Kapitülasyonlar

E) Musul petrolleri

/yediiklimyayıncılık

12. İstiklal Mahkemelerinin amacı, millî birliğin, huzurun ve güvenliğin tesisini sağlamaktı. Üyeleri Meclis tarafından, milletvekilleri arasından seçilen mahkemelere olağanüstü yetkiler tanınmıştı. Kararları temyiz edilemeyen bu mahkemeler, Millî Mücadele'nin başarıya ulaşmasında ve inkılapların uygulanmasında etkili olmuşlardır.

Bu bilgiyle İstiklal Mahkemeleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz? (2018)

A) TBMM'nin yargı gücünü kullanmasını sağlamışlardır.

B) TBMM'ye karşı çıkan isyanların bastırılmasında etkili olmuşlardır.

C) Faaliyetleri Millî Mücadele Dönemi'yle sınırlı kalmıştır.

D) Gerektiği hâllerde kurularak yargılama yapmışlardır.

E) Kararları kesin olup, derhâl uygulanmıştır.

13. Mustafa Kemal Paşa aşağıdakilerden hangisinin hazırlıkları sırasında, Osmanlı Hükûmeti tarafından IX. Ordu Müfettişliği görevinden alınması üzerine bütün görevlerinden istifa ederek sineyimillete dönmüştür? (2019)

A) Havza Bildirisi

B) Erzurum Kongresi

C) Amasya Görüşmeleri

D) Amasya Genelgesi

E) TBMM'nin açılması

14. 4 Eylül 1919'da toplanan Sivas Kongresi'yle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır? (2019)

A) Delegeler, ittihatçı olmadıklarını ispat etmeye çalışmışlardır.

B) Kongre başkanlığı konusunda tartışmalar yaşanmıştır.

C) Bolşevik propagandası, görüşmelere damga vurmuştur.

D) Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti kurulmuştur.

E) Erzurum Kongresi'nde alınan kararlar kabul edilmiştir.

15. Damat Ferit Paşa Hükûmetinin Anadolu'dan gelen baskılar sonucunda istifa etmesinden sonra, Ali Rıza Paşa Hükûmeti kurulmuş ve bu yeni kabinenin Temsil Heyetinden bazı istekleri olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu istekler arasında yer almaz? (2019)

A) El konulan resmî dairelerin boşaltılması

B) İstanbul ve Anadolu arasındaki iletişimin yeniden kurulması

C) Hükûmet uygulamalarına saygı gösterilmesi

D) Seçimlere müdahale edilmemesi

E) Ülkenin birlikte yönetilmesi

/yediiklimyayıncılık

16. 23 Nisan 1920'de toplanan Birinci TBMM'de farklı görüş ve düşüncelere mensup milletvekilleri bulunmuştur. Görüşleri birbirine yakın milletvekilleri zamanla çeşitli gruplar oluşturmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu gruplardan biri değildir? (2019)

A) İstiklal Grubu
B) Halk Zümresi
C) Islahat Grubu
D) Mim Mim Grubu
E) Tesanüt Grubu

17. Aşağıdakilerden hangisi Heyet-i Temsiliyenin yetkili olduğu dönemde gerçekleşen olaylardan biri değildir? (2020)

A) Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun kabul edilmesi
B) Sivas'ta Komutanlar Toplantısı'nın yapılması
C) Amasya Protokolleri'nin imzalanması
D) Ali Fuat Paşa'nın Batı Cephesi'nde görevlendirilmesi
E) Ankara'nın Millî Mücadele'nin merkezi olarak seçilmesi

/yediiklimyayıncılık

18. 16 Mart 1920'de İstanbul'un İtilaf Devletleri tarafından işgal edilmesi üzerine Ankara'ya gelen Mebusan Meclisi başkanı aşağıdakilerden hangisidir? (2020)

A) Rauf Bey
B) Celalettin Arif Bey
C) Yunus Nadi Bey
D) Cafer Tayyar Paşa
E) Ali Fuat Paşa

19. Mustafa Kemal Paşa'nın Erzurum Kongresi öncesinde verdiği kararla "Sineyimillete Dönüş" **olarak nitelediği durum aşağıdakilerden hangisidir? (2021)**

A) Resmî görevinden ve askerlikten istifa etmesi
B) Büyük Millet Meclisi Başkanlığına getirilmesi
C) Tekâlif-i Millîye Emirleri'ni yayımlaması
D) Başkumandanlık görevini üstlenmesi
E) Bandırma Vapuru ile Samsun'a ayak basması

20. Aşağıdakilerden hangisi, Millî Mücadele yıllarında işgallere karşı örgütlenmede etkili olan yerel halk kahramanlarından biri değildir? (2021)

A) Demirci Mehmet Efe
B) Anzavur Ahmet
C) İpsiz Recep
D) Yörük Ali Efe
E) Şahin Bey

21. Erzurum ve Sivas kongrelerinde "Kuvayımilliye'yi amil ve millî iradeyi hâkim kılmak esastır." şeklinde karar alınmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu kararın bir sonucu değildir? (2021)

A) Birinci TBMM'nin toplanması

B) 1921 Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun kabul edilmesi

C) Halkçılık Beyannamesi'nin yayımlanması

D) Saltanatın kaldırılması

E) Heyet-i Nasihaların oluşturulması

22. Aşağıdakilerden hangisi 16 Mart 1920'de İstanbul'un İtilaf Devletleri tarafından resmen işgal edilmesinin sonuçlarından biri değildir? (2022 İPTAL)

A) Ankara'da yeni bir meclisin toplanması

B) İstanbul'dan Ankara'ya aydın ve subay göçünün artması

C) Misakımillî'nin kabul edilerek dünyaya duyurulması

D) Anadolu'daki bazı İngiliz subayların esir alınması

E) Damat Ferit Paşa'nın yeniden sadrazam olması

23. Aşağıdakilerden hangisi, Millî Mücadele Dönemi'nde ordunun asker ve mühimmat ihtiyacını karşılamaya yönelik uygulamalardan biri değildir? (2022 İPTAL)

A) Tekalif-i Milliye Emirleri'nin yayımlanması

B) Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılması

C) İstiklal Mahkemelerinin kurulması

D) İstiklal Yolu'nun oluşturulması

E) Kuva-yı İnzibatiye'nin faaliyete geçmesi

24. Mustafa Kemal Paşa, Samsun'a ayak bastıktan sonra kurtuluş yolunun düşmanla savaşmaktan geçtiğini ve bunu ancak ulusun başarabileceğini dile getirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal Paşa'nın bu tespiti doğrultusunda değerlendirilebilecek gelişmelerden biridir? (2022)

A) Yerel direniş örgütlerinin oluşturulması

B) Damat Ferit'in sadrazam olması

C) Saltanat Şurasının toplanması

D) Nasihat heyetlerinin kurulması

E) Kuvayı İnzibatiye'nin faaliyete geçmesi

/yediiklimyayıncılık

25. Millî Mücadele Dönemi'nde yaşanan

I. Sevr Antlaşması'nın reddedilmesi,

II. Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılması,

III. Misakımillî'nin ilan edilmesi

gelişmelerinden hangileri TBMM'de gerçekleşmiştir? (2022)

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

26. Mustafa Kemal Paşa ve Salih Paşa arasında gerçekleşen Amasya Görüşmesi'nde

I. Meclis başkanının kim olacağı,

II. Meclisin nerede toplanacağı,

III. Mebusan Meclisi seçimlerinin yapılması

konularından hangileri gündeme gelmiştir? (2022)

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

27. Sivas Kongresi sonrasında İstanbul Hükûmeti ile haberleşmenin kesilmesi üzerine yurdun geneline yayımlanan bildiride "Milletin istekleri padişaha arz edilip millî güvene dayanan meşru bir hükûmet kuruluncaya kadar haberleşme mercii Sivas'taki Umumi Kongre Heyet-i Temsiliyesidir." ifadesine yer verilmiştir.

Bu bilgiyle;

I. padişahın yasama ve yürütme yetkisini üstlendiği,

II. İstanbul Hükûmetinin siyasi otoritesini kaybettiği,

III. Heyet-i Temsiliyesinin milletin sözcüsü hâline geldiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir? (2023)

A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

28. Paris Barış Konferansı'nda Yunan isteklerinin bazı değişikliklerle kabul edilmesi ve İzmir'e Yunan askerlerinin çıkarılması kararı, aşağıdaki devletlerden hangisinin çıkarlarıyla çatışmasından dolayı o Devlet'in olumsuz tepki vermesine neden olmuştur? (2023)

A) İngiltere B) Fransa
C) İtalya D) Bulgaristan
E) Sırbistan

/yediklimyayıncılık

1. Damat Ferit Hükûmetinin Mustafa Kemal Paşa ve arkadaşlarını tutuklamak için Ali Galip'i görevlendirmesi, Ankara Valisi Muhittin Paşa'ya Mustafa Kemal ve arkadaşlarını tutuklama görevi vermesi ve İngilizlerin bazı stratejik bölgeleri işgal etmesi Sivas Kongresi'ni engellemek amacıyla yaptığı faaliyetlerdir.

Cevap E

2. İzmir'in Yunanlılar tarafından işgali, belirtilen seçeneklerden öncelikle Redd-i İlhak Cemiyeti'nin kurulmasına neden olmuştur. İzmir'in işgali üzerine İzmir Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Redd-i İlhak Cemiyeti adını almıştır. Müdafaa-i Hukuk Cemiyetlerinin birleştirilmesi 4-11 Eylül 1919 Sivas Kongresi'nde, İsmet Paşa'nın Batı Cephesi'nin komutanlığına atanması 24 Ekim 1920 Gediz Muharebesi'nden sonra, Tekâlif-i Milliye Emirleri 8 Ağustos 1921'de, Hıyanet-i Vataniye Kanunu ise 29 Nisan 1920'de yani 15 Mayıs 1919 İzmir'in işgalinden daha sonra görülen gelişmeler olmuştur.

Cevap C

3. 28 Ocak 1920'de kabul edilen Misakımilli'yi ilk tanıyan Avrupa devleti Rusya'dır. Moskova Antlaşması (16 Mart 1921) ile Rusya Misakımilli'yi tanımıştır.

Cevap D

4. Erzurum Kongresi (23 Temmuz - 7 Ağustos 1919) toplanış bakımından bölgesel, aldığı kararlar bakımından ulusal bir kongredir. İşgallere topyekûn direnilmesi manda ve himayenin reddedilmesi, Müslüman olmayanlara siyasi ve sosyal dengemizi bozacak ayrıcalıkların verilmemesi kongrenin ulusal bağımsızlığı ilke edindiğini gösterir.

Cevap E

5. Nene Hatun 93 Harbi'nde (1877-1878 Osmanlı Rus Savaşı) Erzurum'da Ruslara karşı mücadele etmiştir. Nene Hatun, Kurtuluş Savaşı'ndaki Kuvayımilliyeciler içinde yer almaz. Diğer kişiler Kurtuluş Savaşı'nda mücadele etmiş Kuvayımilliyeciler arasında yer alırlar.

Cevap D

6.
- Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir. (Kurtuluş Savaşı'nın gerekçesi)
- İstanbul Hükûmeti baskı altında olduğunda görevini yapamamaktadır. (Kurtuluş Savaşı'nın gerekçesi)
- Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır. (Kurtuluş Savaşı'nın yöntemi)
- Her türlü etkiden uzak millî bir heyet kurulacak, bu heyet bağımsızlığı sağlayacaktır. (Kurtuluş Savaşı'nın yöntemi)

Cevap E

/yediiklimyayıncılık

7. Misakımillî'de halkoylaması istenen yerler; Batı Trakya, Arap toprakları ve Elviye-i Selase'dir (Batum, Ardahan, Kars). Bu yerler arasında Trabzon yoktur. Misakımillî kararlarını ilan edip resmileştiren dünyaya duyuran meclis, Son Osmanlı Mebusan Meclisidir. Mustafa Kemal Son Osmanlı Mebusan Meclisine Erzurum'dan milletvekili seçilmiştir.

Cevap A

8. Misakımillî kararlarında Boğazların Milletler Cemiyetine bırakılması kararı yoktur.

Misakımillî'de alınan kararlar şunlardır:

- Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez.
- Kapitülasyonlar kaldırılsın.
- Boğazlar güvenliği sağlanırsa ticarete açılabilir.
- Osmanlı borçları uygun koşullarda ödenecektir.
- Azınlıklara komşu memleketlerdeki Türk ve Müslümanlara verilen kadar hak verilecektir.
- Batı Trakya, Arap toprakları ve Elviye-i Selase'de (Batum, Ardahan, Kars) halk oylaması (referandum) yapılsın.

Cevap E

9. Mustafa Kemal, Millî Mücadele'ye başlarken Mondros'un koşullarını hafifletme gibi bir düşüncesi olmamıştır. Mustafa Kemal ve arkadaşları Kurtuluş Savaşı sürecinde Mondros'u ve işgalleri tamamen reddetmişlerdir. Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasından sonra yapılan Mudanya Mütarekesi ile Mondros Ateşkes Antlaşması geçersiz kılınmıştır.

Cevap B

10. Sivas Kongresi'nden sonra Padişah Vahdettin'in Ali Rıza Paşa gibi ılımlı bir adama hükûmet kurma görevini vermesinin nedenleri; memlekette düzeni sağlamak, seçimlerin güvenli olmasını sağlamak, birlik içinde millî hareketi destekleyenler ile iyi ilişkiler kurmaktır. Ancak padişahın Temsil Heyetini İstanbul'da etkili kılmak gibi bir amacı yoktur. Böyle bir durum olursa padişahın ve İstanbul Hükûmetinin halk üzerindeki otoritesi büyük ölçüde sona erer. Padişah Vahdettin millî hareketi destekleyenler ile iyi ilişkiler kurmak istemiş ancak onların merkezde İstanbul'da etkili olmasını istememiştir.

Cevap A

/yediiklimyayincilik

11. General Harbord, Ermenilerle ilgili araştırma yapması ve Anadolu'nun manda olarak alınması konusu için ABD Başkanı Wilson tarafından Doğu Anadolu'ya gönderilmiştir. Sivas Kongresi sırasında Amerikalı General Harbord Mustafa Kemal ile bir araya gelmiş ve hazırlamış olduğu raporun bir örneğini de Mustafa Kemal'e sunmuştur. General Harbord, Anadolu'da yaptığı incelemelerden sonra hazırladığı raporu ABD Senatosuna sunmuştur.

Harbord Raporu'nda şu ifadelere yer verilmiştir:

Ermenilerle ilgili ortaya atılan "katledildikleri" iddiası doğru değildir.

Anadolu, kaynakları yönüyle ABD'nin ihtiyaçlarını karşılayabilecek ve manda olabilecek zenginlikte değildir.

Anadolu'da mücadele verenler, yaptıkları iş konusunda kesin kararlıdırlar.

Cevap C

/yediiklimyayıncılık

12. İstiklal Mahkemelerinin faaliyetleri Millî Mücadele'den sonra Cumhuriyet Dönemi'nde de sürmüştür. Cumhuriyet Dönemi'nde İstiklal Mahkemeleri Şeyh Sait isyancılarının ve İzmir suikastçılarının yargılanmasında da görev yapmışlardır. İstiklal Mahkemeleri ayaklanma çıkaran ve yağmaya girişenleri, bozguncuları, orduya ait silah ve mühimmatı çalanları, casusları, asker kaçaklarını ve Millî Mücadele'yi engelleme amacıyla propaganda yapanları yargılamak için özel kanunla kurulan mahkemelerdir. İlk dönem İstiklal Mahkemeleri Ankara'daki hariç, 1921 yılında kapatılmıştır. Ankara'daki İstiklal Mahkemesi ise 1927 yılında kapatılmıştır. İstiklal Mahkemelerinin üyeleri Meclis içerisinden salt çoğunlukla seçilen üç kişiden oluşurdu. Üç üyeden biri başkanlığa getirilirdi. Kararlarına karşı itiraz ve temyiz hakkı bulunmazdı. Bu mahkemelerin sayısını ve sorumluluk bölgelerini hükûmetin teklifi üzerine Büyük Millet Meclisi belirlerdi. Seyyar mahkemelerdir.

Cevap C

13. Mustafa Kemal Amasya Genelgesi'nin ardından İstanbul Hükûmeti tarafından bir telgraf ile istifaya çağırılmış, ancak Mustafa Kemal™ bu telgrafa "İş başından ayrılmayacağım." şeklinde cevap vermiştir. Mustafa Kemal, Amasya Genelgesi'nin ardından "Artık İstanbul Anadolu'ya hâkim değil, tabi olmak zorundadır." diyerek millet egemenliğinin gerçekleşmesi yolunda önemli bir adım atmıştır. Amasya Genelgesi'nin ardından İstanbul Hükûmeti Mustafa Kemal'i geri çağırmıştır. Mustafa Kemal geri gitmeyerek askerlik mesleği ve 9. Ordu Müfettişliğinden Erzurum Kongresi öncesinde istifa etmiştir.

Cevap B

14. 4-11 Eylül 1919 tarihleri arasında gerçekleştirilen Sivas Kongresi'nde bazı delegeler Mustafa Kemal'in başkanlığına karşı çıktığı için kongre başkanlığı konusunda tartışmalar yaşanmıştır. Kongre azalarının ittihatçı olmadıklarını teyit için yemin formülü hazırlanmış, kongrede cemiyetler Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adı altında birleştirilmiş, Erzurum Kongresi'nde alınan kararlar kabul edilmiştir.

Bolşevik propagandasının görüşmelere damga vurduğu söylenemez.

Cevap C

15. Temsil Heyetinin ilk siyasi başarısı olarak kabul edilen Damat Ferit Hükûmetinin istifa etmesi üzerine Ali Rıza Paşa Hükûmeti kurulmuştur. Ali Rıza Paşa Hükûmeti zamanında Millî Mücadele taraftarları ile olan ilişkiler düzelmiş, 7 Ekim 1919'da İstanbul ile olan resmî iletişim yasağı kaldırılmış, 9 Ekim 1919'da Ali Rıza Paşa Hükûmeti Temsilciler Kuruluna görüşme talebini iletmiştir. Ali Rıza Paşa Hükûmeti Temsil Heyetinden seçimlere müdahale edilmemesi, İstanbul ile Anadolu arasındaki iletişimin yeniden kurulması, el konulan resmî dairelerin boşaltılması ve hükûmet uygulamalarına saygı gösterilmesi gibi isteklerde bulunmuştur.

Ancak ülkenin birlikte yönetilmesi gibi bir istekten söz edilemez.

Cevap E

16. 23 Nisan 1920'de açılan Türkiye Büyük Millet Meclisinde; Yeşil Ordu, Halk Zümresi, Islahçılar, Tesanüt, İstiklal, Müdafaa-i Hukuk grupları yer almıştır.

Mim Mim Grubu ise yararlı cemiyetler arasında yer almış; istihbarat ve silah işiyle uğraşmış, İstanbul'dan Anadolu'ya geçecek Millî Mücadelecilerin ulaşımını sağlamıştır.

Cevap D

17. Hıyanet-i Vataniye Kanunu ilk olarak 29 Nisan 1920 tarihinde çıkarılmış olup I. TBMM Dönemi'ndedir.

Temsil Heyetinin faaliyetleri arasında yer almaz.

Cevap A

/yediiklimyayıncılık

18. Son Osmanlı Mebusan Meclisinin son başkanı Celalettin Arif Bey olup, İstanbul'un işgali ile birlikte Ankara'ya gelmiş ve TBMM'de görev almıştır.

Cevap B

19. Mustafa Kemal Paşa Amasya Genelgesi'nden sonra, 7-8 Ağustos 1919'da askerlik mesleğinden istifa ederek "sineyimillet"e dönmüştür. Mustafa Kemal Paşa'nın resmî görevinden ayrıldıktan sonra yani sineyimillete döndükten sonra, sivil olarak katıldığı ilk kongre, Erzurum Kongresi (23 Temmuz-7 Ağustos 1919) olmuştur.

Cevap A

20. Antep'te Şahin Bey, Rize'de İpsiz Recep, Batı Anadolu'da Demirci Mehmet Efe ve Yörük Ali Efe Millî Mücadele Dönemi'nin önemli Kuvayımilliyecilerindendir.

Ancak Anzavur Ahmet, Millî Mücadele Dönemi'nin Kuvayımilliyecileri arasında yer almaz.

Ahmet Anzavur, İstanbul Hükûmetinin desteğiyle Balıkesir yöresinde TBMM karşıtı isyan çıkaran kişidir.

Cevap B

21. Erzurum ve Sivas kongrelerinde "Kuvayımilliye'yi amil ve millî iradeyi-hâkim kılmak esastır." kararı ile bağımsızlığın ve cumhuriyet yönetiminin önemi vurgulanmıştır.

I. TBMM'nin açılması (23 Nisan 1920), I. TBMM'de 18 Kasım 1920'de millî iradenin ve bağımsızlığın savunulduğu Halkçılık Beyannamesi'nin duyurulması, 1921 Anayasası'nın (Teşkilat-ı Esasiye) kabul edilmesi ve saltanatın kaldırılması (1 Kasım 1922) millî iradenin hâkim olması amacıyla gerçekleştirilen faaliyetlerdendir.

Ancak Heyet-i Nasiha, Millî Mücadele Dönemi'nde İstanbul Hükûmeti tarafından Mustafa Kemal Paşa ve arkadaşlarının faaliyetlerini yok etmek için kurulan heyettir.

Cevap E

22. Değerli öğrencimiz Misakımillî kararlarının kabulü 28 Ocak 1920 olup İstanbul'un resmen işgalinden öncedir. Diğer seçenekler işgale bağlı ortaya çıkan gelişmelerdir.

Cevap C

/yediiklimyayincilik

23. Millî Mücadele Dönemi'nde ordunun asker ve mühimmat ihtiyacını karşılamak, asker kaçaklarını önlemek için;

- Tekâlif-i Milliye Emirleri yayımlanmış,
- Hıyanet-i Vataniye Kanunu çıkarılmış,
- İstiklal mahkemeleri kurulmuş ve İstiklal Yolu güzergahı kurulmuştur.

Kuvay-ı İnzibatiye ise İstanbul Hükûmeti yanlısı birim olup zararlı faaliyetlerde bulunmuştur.

Cevap E

24. Değerli öğrencimiz soruda geçen B, C, D ve E seçenekleri olumsuz gelişmeler olup direniş faaliyetleri doğrultusunda değildir. Yerel direniş örgütlerinin kurulması Mustafa Kemal'in sözleri ile ilgili bir durumdur.

Cevap A

25. I. Büyük Millet Meclisinde Sevr Antlaşması reddedilmiş ve isyanlara önlem niteliğinde Hıyanet-i Vataniye Kanunu çıkarılmıştır. Ancak Misakımillî'nin ilanı 1920 yılının Ocak-Şubat aylarında yani meclis açılmadan önce olan bir gelişmedir.

Cevap C

26. Amasya Görüşmelerinde azınlıklar, seçimler, meclisin açılması, mandanın reddi, millî sınırlar vb. konular görüşülmüştür. Meclis başkanı konusu Mebusan Meclisi'nde yaşanan bir durumdur.

Cevap E

27. Soruda verilen ifadeler dikkate alındığında millî mücadele hareketinin güçlenmesi ve İstanbul Hükûmetinin etkinliğini kaybetmesi durumları ortaya çıkmaktadır.

Padişahı ön plana çıkaran bir ifadeye yer verilmemiştir.

Cevap D

28. Paris Barış Konferansı'nda İtilaf Devletleri arasında ilk görüş ayrılıkları ortaya çıkmış ve İtalya, İzmir konusundan dolayı tepki göstermiştir.

Cevap C

/yediiklimyayıncılık

1. TBMM'nin birinci döneminde milletvekilleri sekiz ay maaşsız çalışmışlar, bir yıl sonra da 100 lira olan maaşlarının %20'sini, bütçe açığını kapatmak amacıyla iade etmişlerdir.

Bu durumun, aşağıdakilerden hangisini gösterdiği savunulabilir? (2013)

A) Ülke çıkarlarını her şeyin üstünde gördüklerini

B) TBMM'nin, farklı düşüncedeki kişilerden oluştuğunu

C) Kişisel çıkar ve ideolojilerin ön planda tutulduğunu

D) TBMM'nin üstünde bir gücün tanınmadığını

E) Anayasal düzenin uygulanmaya başladığını

2. **Aşağıdakilerden hangisi, Yeni Türk Devleti'nin kuruluşuna işaret eden gelişme olarak kabul edilebilir? (2013)**

A) Takrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması

B) Halifeliğin kaldırılması

C) Başkomutanlık Kanunu'nun kabul edilmesi

D) TBMM'nin açılması

E) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun çıkarılması

3. **24 Temmuz 1923'te imzalanan Lozan Barış Antlaşması'nda Türkiye'yi temsil eden delegasyonda yer alan kişiler aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir? (2013)**

A) Kâzım Karabekir Paşa, Refet Bey, İsmet Paşa

B) Fevzi Paşa, Rauf Bey, Rıza Nur Bey

C) İsmet Paşa, Rıza Nur Bey, Hasan Bey

D) Rıza Nur Bey, Bekir Sami Bey, Yusuf Hikmet Bey

E) İsmet Paşa, Fevzi Paşa, Rauf Bey

4. I. Batı Anadolu'da yaşayan Rumlar

II. Gümülcine ve İskeçe'de yaşayan Türkler

III. İstanbul'da yaşayan Rumlar

Lozan Antlaşması'nda yukarıdakilerin hangileri mübadele dışında bırakılmıştır? (2014)

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

5. ***İstiklal Harbimiz* adlı eser aşağıdaki Millî Mücadele komutanlarından hangisinin anılarını içermektedir? (2014)**

A) Kâzım Özalp

B) Kâzım Karabekir

C) Ali Fuat Cebesoy

D) İsmet İnönü

E) Fevzi Çakmak

/yediiklimyayincilik

6. Aşağıdakilerden hangisi Kurtuluş Savaşı Dönemi'nde Anadolu'nun dışa açılan <u>en önemli</u> ikmal limanı olmuştur? (2014)

A) İzmir B) Trabzon
C) Samsun D) İnebolu
E) Antalya

7. TBMM'nin 13 Ocak 1921'deki birleşiminde Mustafa Kemal, Namık Kemal'in ünlü beytini değiştirerek şöyle der:

"Vatanın bağrına düşman dayasın hançerini, bulunur kurtaracak bahtı kara mâderini"

Mustafa Kemal'in belirtilen bu umutlu tavrı sergilemesine yol açan askerî başarı aşağıdakilerden hangisidir? (2015)

A) I. İnönü Savaşı
B) II. İnönü Savaşı
C) Kütahya - Eskişehir Savaşı
D) Başkomutan Meydan Savaşı
E) Sakarya Meydan Savaşı

8. Millî Mücadele Dönemi'nde Türkiye'nin izlediği siyaset hakkında olumlu yazılar yazan ve Anadolu halkının direnişini destekleyerek "Türk dostu" **olarak tanınan Fransız yazar aşağıdakilerden hangisidir? (2015)**

A) Pierre Loti
B) Franklin Bouillon
C) George Picot
D) Raymond Poincare
E) Pelle

9. Kurtuluş Savaşı sadece bir Türk-Yunan Savaşı değil aynı zamanda emperyalist güçlere karşı bir savaştır.

Aşağıdaki durumlardan hangisinin bu yargıyı destekler nitelikte olduğu <u>söylenemez</u>? (2016)

A) Kars Antlaşması'yla Doğu sınırlarının belirlenmesi
B) Birinci İnönü Savaşı'ndan sonra Anlaşma Devletlerinin Londra Konferansı'nı düzenlemesi
C) Mudanya Mütarekesi Görüşmeleri'ne İngiltere, Fransa ve İtalya'nın katılması
D) Sakarya Savaşı'ndan sonra Fransızlarla Ankara Antlaşması'nın imzalanması
E) İkinci İnönü Zaferi'nden sonra İtalya'nın Anadolu topraklarından çekilmeye başlaması

10. Aşağıdakilerden hangisi Millî Mücadele'yi destekleyen basın yayın organları arasında <u>yer almaz</u>? (2016)

A) İleri
B) Peyam-ı Sabah
C) Tasvir-i Efkâr
D) İkdam
E) Yeni Gün

Yediiklim Yayıncılık

11. Lozan Konferansı'na katılan devletler hakkında aşağıdaki bilgiler verilmiştir:

- Çağrı yapan devletler: İngiltere, Fransa, İtalya, Japonya
- Tüm görüşmelere çağrılan devletler: Türkiye, Yunanistan, Romanya, Sırp-Hırvat-Sloven Devleti (Yugoslavya)
- Gözlemci devlet: ABD
- Boğazlar statüsü için çağrılan Karadeniz'e kıyısı olan devletler: Soyvet Rusya, Bulgaristan
- Ticaret ve yerleşme sözleşmelerine katılmak için çağrılanlar: Belçika, Portekiz

Konferansa katılan devletler ve katılım konuları göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>? (2017)

A) Lozan Konferansı'nın toplanması için davet Anlaşma Devletlerinden gelmiştir.

B) Türkiye'nin ve bazı Balkan devletlerinin görüşmelerin hepsinde yer alması istenmiştir.

C) Konferans görüşmelerine Avrupa kıtası dışından da devletler davet edilmiştir.

D) Boğazlar konusunda yapılacak görüşmelere çağrılan devletlerin belirlenmesinde ülkelerin coğrafi konumları da etkili olmuştur.

E) Lozan Konferansı'nda uluslararası ticaret ile ilgili kuralları Belçika ve Portekiz belirlemiştir.

12. Başkomutanlık Meydan Savaşı'nın ardından Mustafa Kemal'in "Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!" **emrini vermesinde;**

I. Güney Cephesi'nde işgal edilen yerleri kurtarmak,

II. Batı Anadolu'daki işgalleri sona erdirmek,

III. geri çekilen Yunan ordusunun yeni bir savunma hattı oluşturmasını engellemek

düşüncelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir? (2017)

A) Yalnız I B) Yalnız II

C) Yalnız III D) I ve II

E) II ve III

Yediiklim Yayıncılık

13. Gümrü Antlaşması'nın

- Türkiye ile Ermenistan arasındaki savaş durumuna son verilecektir.
- Erivan Hükûmeti, TBMM tarafından reddedilmiş olan Sevr Antlaşması'nı hükümsüz sayacaktır.
- Ermenistan'da yaşayan Müslümanlara kendi dinî ve kültürel özelliklerine göre yaşama olanağı sağlanacaktır.

maddelerinden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz? (2017)

A) Antlaşmada, askerî ve siyasi konuların dışındaki hükûmlere de yer verilmiştir.

B) Erivan ve TBMM hükûmetleri birbirlerinin varlığını tanımıştır.

C) Ermeniler, Türk topraklarındaki taleplerinden vazgeçmiştir.

D) Türkiye'nin doğu sınırını belirleyen son antlaşma olmuştur.

E) Ermenistan'daki Müslüman halkın hakları korunmuştur.

/yediiklimyayıncılık

14. Temuçin Öğremen; "Kuvayımilliye birlikleri, tüm çabalara rağmen askerî bir disiplin ve hiyerarşi içine sokulamamıştır. Bu birlikler düşmana zarar vermiş, ama ilerlemesini durduramamıştır. Her Kuvayımilliye birliği, kendi şefinin emrini dinlemiş, yakaladıkları asileri kendi yöntemleriyle cezalandırmış ve son zamanlarda halktan bazen zorla malzeme alma yoluna gitmiştir. Dolayısıyla devlet düzeni içinde bu tür davranışlar asla hoş görülmemiştir." demiştir.

Bu bilgiyi veren Temuçin Öğretmen, öğrencilerine aşağıdaki konulardan hangisini anlatmaktadır? (2018)

A) Kuvayımilliyenin oluşturulma sürecini

B) Heyet-i Temsiliyenin Ankara'ya gelmesini

C) Mondros Anlaşması sonrası işgalleri

D) Kongrelerin toplanmasını

E) Düzenli ordunun kurulmasının sebeplerini

15. Millî Mücadele Dönemi'nde gerçekleşen ve Mustafa Kemal Paşa'nın daha sonra "Rum Sındığı" **olarak da adlandırdığı savaş, aşağıdakilerden hangisidir? (2018)**

A) Birinci İnönü Muharebesi

B) İkinci İnönü Muharebesi

C) Kütahya-Eskişehir Muharebesi

D) Sakarya Meydan Muharebesi

E) Başkomutan Meydan Muharebesi

16. Lozan Konferansı sırasında ve görüşmelere ara verildiği dönemde, TBMM'de muhalefeti oluşturan ikinci grubun yoğun eleştirileri, aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesinde etkili olmuştur? (2018)

A) Takrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması

B) Milletvekili seçimleri için karar alınması

C) Başkomutanlık yetkisinin uzatılması

D) Felah-ı Vatan Grubu'nun kurulması

E) Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun yürürlüğe girmesi

17. İtilaf Devletleri'nin Haziran 1920'de Yunanlılara Milne Hattı'nı aşarak Batı Anadolu'da işgallerini genişletmesi konusunda izin vermesi, aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir? (2019)

A) Osmanlı Hükûmetini barış antlaşması imzalamaya zorlamak

B) Padişahın cihat çağrısını etkisiz kılmak

C) Sivas'ta ulusal bir kongrenin toplanmasını önlemek

D) Mebusan Meclisinde Misakımillî'nin kabul edilmesini engellemek

E) Cemiyetlerin tek çatı altında birleşmesinin önüne geçmek

18. Mustafa Kemal Paşa'nın 26 Ağustos 1922'de başlayan Büyük Taarruz sırasında bizzat yönettiği "Başkumandan Meydan Muharebesi", **savaşın geçtiği yer nedeniyle aşağıdaki isimlerden hangisiyle de anılmaktadır? (2019)**

A) İnönü

B) Sakarya

C) Dumlupınar

D) Eskişehir-Kütahya

E) Gediz

19. Aşağıdakilerden hangisi, Lozan Görüşme-leri'nin kesintiye uğradığı 4 Şubat - 23 Nisan 1923 tarihleri arasında Türk iç politikasında yaşanan gelişmelerden biridir? (2019)

A) TBMM'de seçim kararı alınması

B) Saltanatın kaldırılması

C) Ankara'nın başkent olması

D) İsmet Paşa'nın Dışişleri Bakanlığına getirilmesi

E) Takrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması

20. Aşağıdakilerden hangisi, Millî Mücadele Dönemi'nde Batı Cephesi'ne cephane taşımak için oluşturulan ve "İstiklal Yolu" **olarak adlandırılan güzergâh üzerinde yer almaz? (2020)**

A) Çankırı B) İnebolu

C) Kastamonu D) Ilgaz

E) Eskişehir

/yediiklimyayıncılık

21. 16 Temmuz 1921'de toplanan Maarif Kongresi ile ilgili olarak *Hâkimiyet-i Milliye* gazetesinde "Mustafa Kemal Paşa, Üçüncü Yunan Taarruzu'nun en ateşli zamanında muallim ordusunun gelecek vazifesiyle meşgul oluyor..." şeklinde bir yazı yer almaktadır.

Bu yazıda adı geçen "Üçüncü Yunan Taarruzu" **aşağıdakilerden hangisidir? (2020)**

A) Gediz Taarruzu

B) Birinci İnönü Savaşı

C) İkinci İnönü Savaşı

D) Kütahya-Eskişehir Savaşı

E) Büyük Taarruz

22. Aşağıdakilerden hangisi Kurtuluş Savaşı yıllarında kurulan İstiklal Mahkemelerinin yargılama alanı dışındadır? (2021)

A) Düşman ordusundan alınan esirler

B) İç ayaklanmalara katılanlar

C) Casusluk yapanlar

D) TBMM'nin otoritesine karşı çıkanlar

E) Asker kaçakları

/yediiklimyayincilik

23. Yunan ordusunun Sakarya'ya kadar ilerlemesiyle paniğe kapılan İstanbul Hükûmeti'nin Donanma Bakanı Salih Paşa, aracılar vasıtasıyla Mustafa Kemal Paşa'ya İngiltere ile bir anlaşmaya varılmasını önererek İngiltere'ye karşı belirsiz bir süre direnmenin tehlikeli olacağı ve bir felakete yol açacağı uyarısında bulunmuştur. Sakarya Zaferi'nden sonra Mustafa Kemal Paşa, Salih Paşa'nın çevrede dolaşan söylentilerden etkilenerek olayları doğru değerlendiremeyecek bir duruma geldiğini öne sürmüştür. Emperyalist bir politika takip eden İngiltere'nin Türkiye ile kolay anlaşmayacağını belirtmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>? (2021)

A) İngiliz Hükûmeti'nin, İstanbul ve Anadolu'daki gelişmeleri izlediği

B) İstanbul'daki bazı yöneticilerin teslimiyetçi ve uzlaşmacı siyaseti benimsediği

C) TBMM Hükûmeti ile İstanbul Hükûmeti arasında iletişimin bulunduğu

D) Sakarya Savaşı'nın Anadolu hareketi için önemli olduğu

E) İstanbul Hükûmeti'nin Yunanlıları durdurma konusunda Ankara'ya güvendiği

24. Aşağıdakilerden hangisi 20 Kasım 1922'de toplanan Lozan Konferansı'nın 4 Şubat 1923'te kesintiye uğramasına yol açan konulardan biri değildir? (2021)

A) Irak sınırı

B) Tamirat bedeli

C) Kapitülasyonlar

D) Mübadele

E) Boğazlar

25. Anadolu'da başlayan Millî Mücadele, Sovyet Rusya'da memnuniyetle karşılanmış ve yakından izlenmiştir.

Sovyet Rusya'nın bu tutumu;

I. Güney sınırında bir tampon bölge oluşturmak,

II. İtilaf Devletleri'nin baskısını azaltmak,

III. Orta Asya'yı ilgi alanından çıkarmak

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye yöneliktir? (2022 İPTAL)

A) Yalnız I B) Yalnız II

C) Yalnız III D) I ve II

E) II ve III

26. İzmir'in Yunan işgalinden kurtarılmasından sonraki günlerde, Çanakkale Boğazı'na yönelen Türk ordusu, İngiliz kuvvetleriyle karşı karşıya gelmiş ve "Çanakkale Olayı" olarak adlandırılan gergin günler yaşanmıştır.

Çanakkale Olayı adı verilen bu kriz herhangi bir çatışma olmaksızın aşağıdakilerin hangisiyle sona ermiştir? (2022 İPTAL)

A) Mudanya Mütarekesi'nin imzalanması

B) Saltanat rejiminin kaldırılması

C) Düzenli ordunun kurulması

D) Moskova Antlaşması'nın imzalanması

E) Lozan Antlaşması'nın onaylanması

27. Aşağıdakilerden hangisi Millî Mücadele Dönemi'nde yaşanan Kütahya-Eskişehir Muharebeleri sonrasında ortaya çıkan gelişmelerden biri değildir? (2022 İPTAL)

A) Türk ordusunun Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmesi

B) Mecliste komuta heyetine yönelik sert eleştiriler yapılması

C) Meclisin askerî yetkilerinin Mustafa Kemal Paşa'ya devredilmesi

D) Sovyet Rusya'da bulunan Enver Paşa'nın Batum'a gelmesi

E) İsmet Paşa'nın Batı Cephesi Komutanlığı'na atanması

/yediiklimyayıncılık

28. Londra Konferansı'nda imzaladığı ikili antlaşmaların Misakımillî'ye aykırı olması yüzünden istifa etmek zorunda kalan Bekir Sami Bey'in yerine Hariciye Vekilliği görevine aşağıdakilerden hangisi getirilmiştir? (2022 İPTAL)

A) Rauf Orbay

B) Ali Fethi Okyar

C) Yusuf Kemal Tengirşenk

D) Adnan Adıvar

E) Ali Fuat Cebesoy

29. Lenin, Birinci İnönü Savaşı sonrasında TBMM Başkanı Mustafa Kemal Paşa'ya yolladığı mektupta, her milletin kendi mukadderatına hâkim olması prensibinin iki devletin gelecekteki münasebetlerinin esasını teşkil edeceğini bildirmiştir.

Buna göre Sovyet Rusya'nın Anadolu ile ilgili

I. ilişkilerin o dönemle sınırlı kalacağı,

II. Türkiye'nin iç işlerine karışmayacağı,

III. emperyalist bir politika izlemeyeceği

siyasetlerinden hangilerini uygulayacağı söylenebilir? (2022)

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

30. Türk ordusunun 13 Eylül 1921'de kazandığı Sakarya Zaferi'nin sonuçlarıyla ilgili

I. Mustafa Kemal Paşa'nın askerî ve siyasi gücünün artmasını sağlamıştır.

II. TBMM Hükûmeti, sınırları belirleyen antlaşmalar imzalamıştır.

III. İstiklal Mahkemelerinin kurulması için uygun bir ortam oluşmuştur.

ifadelerinden hangilerine ulaşılamaz? (2022)

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

31. Mustafa Kemal Paşa, "Lozan Konferansı düne ve bugüne, üç beş yıla ait hesapların sonuca bağlanmasıyla uğraşmakta değildir. Belki üç dört yüzyıllık birikmiş ve yoğunlaşmış hesapların görülmesiyle uğraşmaktadır." demiştir.

Mustafa Kemal Paşa, "üç dört yüzyıllık hesaplar" **diyerek aşağıdaki sorunlardan hangisine işaret etmektedir? (2022)**

A) Türkiye-Irak sınırı

B) İskenderun Sancağı

C) Kapitülasyonlar

D) Batı Trakya

E) Savaş tazminatı

Yediiklim Yayıncılık

32. İkinci İnönü Savaşı öncesinde;

I. Londra Konferansı'nın sona ermesi,

II. İstiklal Marşı'nın kabul edilmesi

III. Tekalif-i Milliye Emirleri'nin yayımlanması

gelişmelerinden hangileri gerçekleşmiştir? (2023)

A) Yalnız I B) Yalnız II

C) I ve II D) II ve III

E) I, II ve III

33. Mustafa Kemal'in, "milletin makûs talihini de yenen komutan" **olarak nitelediği Millî Mücadele Dönemi subayı aşağıdakilerden hangisidir? (2023)**

A) İsmet İnönü

B) Kâzım Karabekir

C) Fevzi Çakmak

D) Ali Fuat Cebesoy

E) Refet Bele

34. Mustafa Kemal 26 Nisan 1920 tarihinde Amerikalı bir gazeteciye verdiği demeçte, dışarıdan yardım alamasalar da emperyalistlerin kölelik şartlarını kabul etmeyeceklerini söyledi. Ayrıca "Bu bir halk hareketidir, bütün İslam dünyasının yardımına da dayanıyoruz. Sultan İngilizlerin esidir, Britanya ise bizim düşmanımızdır." dedi.

Mustafa Kemal'in bu açıklamaları çerçevesinde, Millî Mücadele'nin stratejisiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (2023)

A) Sömürgeciliğe karşı mücadele edildiği

B) Uluslararası diplomasiden uzak durulduğu

C) Mücadelenin topyekûn sürdürüldüğü

D) Müslümanlardan destek alındığı

E) Direnişin millî iradeye dayandığı

35. Aşağıdaki gelişmelerden hangisi İngiltere Başbakanı Llyod George'un görevinden istifa etmesinde etkili olmuştur? (2023)

A) Musul sorunuyla ilgili Haliç Konferansı'nın toplanması

B) Boğazların yönetiminin uluslararası komisyona bırakılması

C) Lozan Barış Konferansı'nın kesintiye uğraması

D) Mudanya Ateşkes Anlaşması'nın imzalanması

E) Londra Konferansı'nda TBMM Hükûmetinin temsil edilmesi

/yediiklimyayıncılık

1. TBMM'nin birinci döneminde milletvekillerinin maaşlarının %20'sini iade etmeleri ve sekiz ay maaşsız çalışmaları ülke çıkarlarını her şeyin üstünde gördüklerini kanıtlayan bir tavırdır. Milletvekilleri şahsi menfaatlerini bir kenara bırakarak ülke çıkarları doğrultusunda hareket etmişlerdir.

Cevap A

2. Yeni Türk Devleti'nin kuruluşuna işaret eden gelişme 23 Nisan 1920'de TBMM'nin açılmasıdır. TBMM'nin açılması ile yeni bir Türk devleti kurulmuştur. Diğer seçeneklerde verilenler ise bu devletin daha sonra gerçekleştirdiği çalışmalar olmuştur.

Cevap D

3. 24 Temmuz 1923'te imzalanan Lozan Barış Antlaşması'na Türkiye'yi temsilen Dışişleri Bakanı İsmet Paşa (İnönü), Sağlık Bakanı Rıza Nur Bey ve Eski Maliye Bakanı Hasan Bey (Saka) katılmıştır.

Cevap C

4. Lozan Antlaşması'nda "İstanbul'da yaşayan Rumlar ve Batı Trakya'da yaşayan Türkler dışında Türkiye'de yaşayan Rumlarla Yunanistan'da yaşayan Türkler karşılıklı yer değiştirecektir." maddesi yer almıştır.

Cevap D

5. "İstiklal Harbimiz" adlı eser Milli Mücadele komutanlarından Kâzım Karabekir'e aittir. Kâzım Karabekir anılarını kaleme almıştır.

Cevap B

6. Kurtuluş Savaşı Dönemi'nde Anadolu'nun dışa açılan en önemli ikmal limanı İnebolu olmuştur. İnebolu gösterdiği başarı ve fedakârlıklardan ötürü 1924'te İstiklal Madalyası ile ödüllendirilmiştir.

Cevap D

7. 13 Ocak 1921'de Mustafa Kemal'in verilen sözü söylemesine yol açan askerî başarı 6-10 Ocak 1921'de I. İnönü Savaşı'nın kazanılmasıdır.

Cevap A

8. Türk dostu olarak tanınan Fransız yazar Pierre Loti Millî Mücadele Dönemi'nde Türkiye ile ilgili olumlu yazılar kaleme almış, Anadolu hareketini desteklemiştir.

Cevap A

Yediiklim Yayıncılık

9. Kars Antlaşması, Kurtuluş Savaşı sırasında Sovyet Rusya ve Kafkas devletleri ile yapılmıştır. Sovyet Rusya, Kurtuluş Savaşı sırasında bize destek vermiş ve Anadolu üzerinde emperyalist ve işgalci bir güç gibi hareket etmemiştir. Diğer olaylardaki güçlerin Anadolu'da bulunma nedenleri emperyalist amaçlarını gerçekleştirmektir.

Cevap A

10. Millî Mücadele sırasında; Peyam-ı Sabah, Alemdar, Şarkın Sesi, Aydede, Yenidünya, Ümit, Zincirbent gibi gazeteler Millî Mücadele aleyhine yayın yapmışlardır. İleri, Tasvir-i Efkâr, İkdam, Yeni Gün gibi gazeteler ise Millî Mücadele'yi desteklemişlerdir.

Cevap B

11. Lozan Konferansı'na Belçika ve Portekiz sadece ticaret sözleşmelerine katılmak için çağrılmışlardır. Lozan Konferansı'nda uluslararası ticaretle ilgili kuralları Belçika ve Portekiz belirlememiştir. Lozan'da TBMM'yi Dışişleri Bakanı İsmet Paşa ile Hasan Saka ve Doktor Rıza Nur temsil etmiştir.

Cevap E

12. Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nden sonra Mustafa Kemal "Ordular ilk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!" emrini vermiştir. Bu emrin amacı Yunan ordusunun savunma hattı kurmasını engellemek ve Batı Anadolu'yu düşmandan temizleyip işgalleri sona erdirmektir. Güney Cephesi'nde işgal edilen yerler daha önce Sakarya Savaşı'nın sonundaki 1921 Ankara Antlaşması ile kurtarılmıştır.

Cevap E

13. Verilen bilgilerden doğu sınırını belirleyen son antlaşmanın Gümrü olduğuna ulaşamayız. Gümrü Antlaşması Ermenistan ile yapılmıştır. Ancak daha sonra Sovyet Rusya kontrolünde Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan ile Kars Antlaşması yapılmış, doğu sınırı böylece son şeklini almıştır.

Cevap D

/yediiklimyayincilik

14. Temuçin Öğretmen derste öğrencilerine Kurtuluş Savaşı sırasında düzenli ordunun kurulma sebeplerini ve Kuvayımilliye'nin kaldırılma sebeplerini anlatmaktadır.

Düzenli Ordunun Kurulması (10 Kasım 1920): Batı Anadolu'da işgallere karşı Kuvayımilliye birlikleri oluşturulmuştur. Gerek Yunan ilerleyişi karşısında, gerekse Millî Mücadele'ye karşı başlayan isyanların bastırılmasında yararları görülen Kuvayımilliye birliklerinin, zamanla olumsuz yönleri de ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu durumun yaşanmasında Kuvayımilliye birliklerinin; gerçek bir ordu olmaktan uzak olması, kendi şeflerine bağlı kalmaları, Ankara'daki Genelkurmayın emirlerine uymamaları, ayaklananları kendi kurallarına göre cezalandırmaları, halktan zorla para ve malzeme toplamaları, düşmanla mücadelede yeterli kapasitelerinin ve silahlarının bulunmaması durumları etkili olmuştur.

Cevap E

15. Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi (26 Ağustos-9 Eylül 1922): Türk ordusu Sakarya'da zafer kazanmasına rağmen henüz Yunan ordusunu savaşa zorlayarak yok edecek durumda değildi. Başkomutan Mustafa Kemal'e göre ordunun taarruz gücüne ulaşabilmesi için uzun bir hazırlık dönemine ihtiyaç vardı. Sakarya Zaferi'nin ardından bu hazırlıklara ara verilmeden başlanmıştır. Türk taarruzu 26 Ağustos sabahı Türk topçusunun ateşi ile başlamış, 27 Ağustos'tan itibaren Türk kuvvetleri üstünlüğü ele geçirmiştir. 30 Ağustos'ta Dumlupınar'da sıkıştırılan Yunan ordusu ile büyük bir meydan savaşı yapılmış, Mustafa Kemal bizzat kendisinin yönettiği bu savaşa "Rum Sındığı Savaşı" da demiştir. Bu savaş yapıldığı yerden dolayı "Dumlupınar Meydan Savaşı" olarak da adlandırılmıştır. Kaçan Yunan kuvvetlerinin yeni bir savunma hattı oluşturmasını engellemek için Mustafa Kemal "Ordular ilk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!" emrini vermiş, bu emirle başlayan takip 9 Eylül'de Türk ordusunun İzmir'e girmesiyle sonuçlanmıştır. 18 Eylül'de işgalciler Batı Anadolu'dan tamamen çıkarılmışlardır. Bu büyük zaferin kazanılmasında 1. Ordu Komutanı Nurettin Paşa, 2. Ordu Komutanı Yakup Şevki, kolordu komutanları Kazım (İnanç) Paşa ile Fahrettin Paşa'nın üstün hizmetleri olmuştur.

Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Savaşı ile Kurtuluş Savaşı'nın askerî safhası tamamlanmış ve diplomatik süreç başlamıştır.

Cevap E

/yediiklimyayıncılık

16. Mudanya Ateşkes Anlaşması'nın imzalanmasının ardından İtilaf Devletleri, TBMM Hükûmetini İsviçre'nin Lozan kentinde toplanacak olan barış konferansına davet etmişlerdir. Lozan Antlaşması, yeni Türk Devleti'nin sınırlarının belirlenmesi, bağımsızlığının diğer devletler tarafından kabul edilmesi, ülkede yaşayan azınlıkların ve yabancıların haklarının belirlenmesi ve bunların dışında I. Dünya Savaşı'nı tam anlamıyla sona erdiren anlaşma özelliğini taşımaktadır.

20 Kasım 1922'de toplanan konferansın ilk gününde İsmet Paşa söz olarak "Çok ızdırap çektik, çok kan akıttık; bütün medeni milletler gibi hürriyet ve istiklal istiyoruz..." diyerek hürriyet ve bağımsızlık istediklerini ifade etmiştir. Lozan Görüşmelerinin kesilmesinin ardından Mecliste sert tartışmalar yaşanmış, bunun üzerine 1 Nisan 1923'te TBMM milletvekili seçimleri yenilenmiştir. 17 Şubat 1923 tarihinde de İzmir İktisat Kongresi toplanmış ve yeni Türk Devleti'nin ekonomi programı belirlenmiştir.

Cevap B

17. Milne Hattı, Paris Barış Konferansı'nın İtilaf Devletleri kuvvetleriyle Türk kuvvetleri arasında bir sınır çizilmesi kararı doğrultusunda General Milne tarafından oluşturulan sınırdır. Hattın amacı Yunan kuvvetlerinin işgal edeceği yerleri belirlemek ve Yunan kuvvetlerine vakit kazandırmaktır. İstanbul Hükûmeti Sevr Antlaşması'nı imzalamayı geciktirince İtilaf Devletleri Osmanlı Devleti'ni barış imzalamaya zorlamak için Yunanlıların bu hattı aşmasına izin vermiş, Yunanlılar Milne Hattı'nı aşarak Bursa'yı işgal etmiştir. Bu işgalin ardından meclis kürsüsüne siyah bir örtü örtülmüştür.

Cevap A

18. Kurtuluş Savaşı'nın son askerî safhası olan Büyük Taarruz ve Başkumandan Meydan Muharebesi (26 Ağustos - 9 Eylül 1922); Rum Sındığı ve Dumlupınar Meydan Savaşı olarak da adlandırılmaktadır. 30 Ağustos'ta Dumlupınar'da sıkıştırılan Yunan ordusu ile büyük bir meydan savaşı yapılmış, Mustafa Kemal savaşı bizzat kendisi yönettiği için Başkumandan Meydan Muharebesi denmiştir.

Cevap C

19. Lozan Görüşmelerinin kesintiye uğradığı dönemde TBMM'de artan muhalefet nedeniyle 1 Nisan 1923'te Meclis seçimleri yenilenmiş ve II. TBMM vekilleri seçilmiştir. Ancak II. TBMM 11 Ağustos 1923'te göreve başlamıştır. Lozan Barış Antlaşması I. TBMM Dönemi'nde imzalanmış ancak 23 Ağustos 1923'te II. TBMM tarafından onaylanarak Düstur dergisinde yayımlanmıştır.

Cevap A

/yediiklimyayincilik

20. İstiklal Yolu; İnebolu, Çankırı, Kastamonu ve Ilgaz bölgelerini kapsamaktadır.

Eskişehir, İstiklal Yolu'nun güzergâhında değildir.

Cevap E

21. 16 Temmuz 1921 tarihinde süren savaş Eskişehir-Kütahya Savaşlarıdır. Soruda hem tarihe hem Maarif Kongresi'nin toplanmasına hem de Üçüncü Yunan Taarruzu tanımına bakılarak doğru yanıtın Eskişehir-Kütahya Savaşları olduğu ortaya çıkmaktadır.

Cevap D

22. 1920 yılında kurulan İstiklal Mahkemeleri; casusluk yapanlara, asker kaçaklarına, TBMM'nin varlığına karşı çıkanlara, iç ayaklanmalara katılanlara yönelik yargılamalarda bulunmuştur.

Ancak düşman ordusundan alınan esirler, İstiklal Mahkemelerinin yargılamasının dışındadır.

Cevap A

23. Metindeki bilgilerden hareketle İstanbul Hükûmetinin Yunanları durdurma konusunda TBMM'ye güvenmediği anlaşılmaktadır.

Cevap E

24. I. Lozan Konferansı 20 Kasım 1922'de başlamış ve 4 Şubat 1923'te kesintiye uğramıştır. Savaş tazminatı (tamirat bedeli), kapitülasyonlar, Boğazlar, Irak sınırı (Musul sorunu) konferansın kesintiye uğramasına neden olan sorunlardandır.

Ancak mübadele konusunda, I. Lozan Konferansı'nda 30 Ocak 1923'te Türk ve Yunan heyetleri arasında imzalanan "Türk-Yunan Nüfus Mübadelesine İlişkin Sözleşme ve Protokol" ile anlaşmaya varılmıştır.

Cevap D

25. SSCB'nin Millî Mücadele'yi desteklemesinde; İngiltere tehdidine karşı Kafkasya'da tampon bölge oluşturma ve İtilaf tehdidine karşı sınırlarının güvenliğini sağlama düşüncesi etkili olmuştur.

Cevap D

26. Büyük Taarruz sonrası İngiltere ile yaşanan Çanakkale Krizi, Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması ile sona ermiş, İstanbul ve Doğu Trakya gibi bölgelerin çatışma olmadan Türk devletine geçmesinin zemini hazırlanmıştır.

Cevap A

/yediiklimyayincilik

27. Değerli öğrencimiz İsmet İnönü, Refet Bele'nin Aslıhanlar-Dumlupınar taarruzunda yaşadığı başarısızlık üzerine 4 Mayıs 1921 tarihinde Batı Cephesi'ne atanmıştır.

Bu atama 1921'in Temmuz ayında başlayan Kütahya-Eskişehir Savaşlarından önce yapılmıştır.

Cevap E

28. Londra Konferansı'nın ardından yaptığı antlaşmalarından dolayı Bekir Sami Bey'in istifası istenmiş, yerine dışişleri bakanlığı görevine Yusuf Kemal Tengirşenk getirilmiştir.

Cevap C

29. Soruda devletlerin birbirlerinin iç işlerine karışmayacağı ve emperyalist politikalar izlenmeyeceği vurgulanmıştır. Ancak ilişkilere "dönem sınırı" getirilmesi gibi bir durum yer almamıştır.

Cevap D

30. Değerli öğrencimiz Sakarya Zaferi'nin ardından Mustafa Kemal'in etkinliği artmış ayrıca sınırlarımızı çizen 1921 Ankara ve Kars Artlaşmaları imzalanmıştır. İstiklal Mahkemelerinin kurulması daha önce olan bir durumdur.

Cevap B

31. Değerli öğrencimiz soruda vurgulanan "üç dört yüzyıllık hesaplaşmalar" cümlesi ile bahsedilen konu kapitülasyonlar meselesidir. A, B, D ve E seçeneklerindeki konular daha yakın tarihli meseleler olup cevap C seçeneğidir.

Cevap C

32. Soruda verilen Tekalif-i Milliye Emirleri Kütahya-Eskişehir savaşlarından sonra yayımlanmıştır.

I. ve II. öncüller II. İnönü Savaşı öncesidir.

Cevap C

33. Mustafa Kemal "... makûs talihini de yendiniz." sözlerini telgraf yolu ile İsmet İnönü'ye bildirmiştir.

Cevap A

34. Mustafa Kemal'in ABD'li gazetecilere verdiği demeçte diplomasiye uzak durulduğuna dair bir ifade yer almamaktadır. Halk hareketi E seçeneğinin göstergesidir.

İslam dünyası ile ilgili sözleri ise D seçeneğinin göstergesidir.

Köle değiliz sözleri ise sömürgeye karşı mücadeleyi yansıtmaktadır.

Cevap B

35. Mudanya Ateşkesi dış politikada yankı uyandırmış, İngiltere'de hükûmet istifa etmiş ve Yunanistan'da ise kral değiştirilmiştir.

Cevap D

/yediiklimyayıncılık

1. Türkiye Cumhuriyeti'nde azınlıkların özel hukuk alanına ilişkin farklı konum ve durumlarını sona erdiren yasal düzenleme aşağıdakilerden hangisidir? (2013)

A) Tevhid-i Tedrisat Kanunu
B) Takrir-i Sükûn Kanunu
C) Türk Medeni Kanunu
D) Türk Ceza Kanunu
E) Hıyanet-i Vataniye Kanunu

2. I. Cumhuriyet Halk Partisi
II. Terakkiperver Cumhuriyet Partisi
III. Serbest Cumhuriyet Partisi

Yukarıdakilerden hangilerinin kuruluşunda Atatürk'ün rolü ve katkısı vardır? (2013)

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

3. Atatürk, vasiyetinde Türkiye İş Bankasında kendisine ait hisse gelirlerinin bir kısmını Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumuna bırakmıştır.

Atatürk'ün, bu uygulamayla aşağıdakilerden hangisini amaçladığı <u>savunulamaz</u>? (2013)

A) Kurumların maddi bağımsızlığını garanti altına almayı
B) Bilimsel çalışmalar yapılmasına imkân sağlamayı
C) Kurumların, varlıklarını uzun süre koruyabilmelerini
D) Millî bilinç oluşumuna yönelik faaliyetleri desteklemeyi
E) Kurumları siyasi iktidarın bir parçası hâline getirmeyi

4. Aşağıdakilerden hangisiyle Türkiye Cumhuriyeti'nin, ekonomik ve mali bağımsızlığını sınırlandıran engellerden kurtulduğu <u>savunulamaz</u>? (2013)

A) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının kurulmasıyla
B) Tekâlif-i Milliye Emirlerinin yayımlanmasıyla
C) Kapitülasyonların kaldırılmasıyla
D) Düyun-ı Umumiye İdaresinin yetkisinin borçlarla sınırlandırılmasıyla
E) Kabotaj Kanunu'nun kabul edilmesiyle

5. Atatürk Dönemi'nde, incelemeler yapmak ve raporlar hazırlamak üzere İsviçre'den davet edilen Prof. Malche tarafından verilen raporun ardından, devamına karar verilen kurum aşağıdakilerden hangisidir? (2014)

A) İstanbul Üniversitesi
B) Maden Tetkik Arama Enstitüsü
C) Türk Tarih Kurumu
D) Türk Hava Kurumu
E) Merkez Bankası

Yediiklim Yayıncılık

6.
- Türk dilinin halk arasında yaşayan sözcüklerini araştırmak
- Folklor üzerinde çalışmak
- Ulusal tarihin yerel olaylarına ilişkin belgeleri araştırmak
- Güzel sanatlar dallarında kurslar açmak
- Köylülerin sağlık ve sosyal alanlarda gelişmelerine yardımcı olmak

Yukarıda belirtilen işleri yapmak için kurulan kurum aşağıdakilerden hangisidir? (2014)

A) Halkevleri
B) Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü
C) Türk Dil Kurumu
D) Türk Tarih Kurumu
E) Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi

7. I. 1921 Anayasası'nı yapması
II. Osmanlı saltanatını yıkması
III. Mustafa Kemal'e "Gazi" unvanını vermesi

Yukarıdakilerden hangileri, I. TBMM'nin kuruculuk ve inkılapçılık niteliklerine örnek olarak gösterilebilir? (2015)

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I ve III

/yediiklimyayincilik

8. Atatürk Dönemi'nde kadınlar, aşağıdaki görev ve mesleklerden hangisinde diğerlerinden daha önce yer almaya başlamıştır? (2016)

A) Belediye başkanlığı
B) Cerrahlık
C) Savaş pilotluğu
D) Muhtarlık
E) Milletvekilliği

9. XX. yüzyılda kurulan, Batı tiyatrosu anlayışıyla pek çok eser sergileyen ve 1934 yılında adı İstanbul Şehir Tiyatrosu olarak değişen kurum, aşağıdakilerden hangisidir? (2016)

A) Darülbedayi
B) Darüleytam
C) Darülmaarif
D) Darülmuallimat
E) Darülfünunuşahane

10. Birinci TBMM'nin olağanüstü yetkilere sahip bir meclis olduğuna;

I. yasama, yürütme ve yargı yetkisini elinde bulundurması,
II. yetkilerini Başkomutanlık Yasası'yla Mustafa Kemal'e devretmesi
III. çoğulcu yapıya sahip olması

durumlarından hangileri kanıt olarak gösterilebilir? (2017)

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

11. Aşağıda Mustafa Kemal'in farklı iki dönemde attığı imza örnekleri verilmiştir.

Önceki İmza Sonraki İmza

Mustafa Kemal'in imzasını bu şekilde değiştirmesinde etkili olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir? (2017)

A) Latin harfli Türk Alfabesi'nin kabul edilmesi

B) Laiklik ilkesinin anayasaya girmesi

C) TBMM tarafından kendisine Gazi unvanı verilmesi

D) Türk Dil Kurumunun açılması

E) TBMM tarafından kendisine bir soyadı verilmesi

12. Aşağıdakilerden hangisi saltanat ve hilafetin kaldırılmasının ortak nedenlerinden biridir? (2018)

A) Rejimin cumhuriyet olmasını sağlamak

B) TBMM'yi egemenliği kullanan tek güç hâline getirmek

C) Dış müdahalelerin önüne geçmek

D) Meclisteki muhalif ikinci grubun gücünü kırmak

E) Lozan Konferansı'ndaki temsil kargaşasını önlemek

13. Aşağıdaki kurumlardan hangisi, Atatürk Dönemi'nde açılmıştır? (2018)

A) Darülfünun

B) Mülkiye Mektebi

C) Türk Ocakları

D) Ankara Hukuk Mektebi

E) Sanayi-i Nefise Mektebi

14. 19 Nisan 1926 tarihli Kabotaj Kanunu'yla aşağıdakilerden hangisi düzenlenmiştir? (2018)

A) Âşar vergisi

B) Toprak reformu

C) Millî bankacılık

D) Deniz ticareti

E) Planlı sanayi

15. 1923 yılında İzmir'de toplanan Türkiye İktisat Kongresi'nde alınan kararlardan hangisinin, ülkede üretim ve sanayi altyapısından çok, tüketim alışkanlıklarını düzenleme niteliği taşıdığı söylenebilir? (2019)

A) Ham maddesi yurt içinden temin edilen sanayi dalları kurulmalıdır.

B) El işçiliğinden ve küçük imalattan süratle fabrikaya ve büyük işletmeye geçilmelidir.

C) Devlet, özel sektör tarafından gerçekleştirilemeyen yatırımlara öncülük etmelidir.

D) İşletmelere kredi sağlayacak bankalar kurulmalıdır.

E) Yerli malı kullanımı ve tasarruf özendirilmelidir.

/yediiklimyayincilik

16. Aşağıdaki gelişmelerden hangisi, Sivas Mebusu Rauf Bey tarafından 2 Kasım 1922 tarihinde sunulan önergenin 24 Ekim 1923'te yasalaşmasıyla 1935 yılına kadar "Hâkimiyet Bayramı" olarak kutlanmıştır? (2019)

A) Cumhuriyet'in ilan edilmesi

B) Halifeliğin kaldırılması

C) Misakımillî'nin ilan edilmesi

D) Saltanatın kaldırılması

E) Lozan Antlaşması'nın imzalanması

17. Mustafa Kemal Atatürk, "Din, bir vicdan meselesidir. Herkes, vicdanının emrine uymakta serbesttir. Biz dine saygı gösteririz. Düşünüşe karşı değiliz. Biz sadece, din işlerini millet ve devlet işleriyle karıştırmamaya çalışıyor, kaste ve fiile dayanan taassupkâr hareketlerden sakınıyoruz." demiştir.

Bu ifade;

I. halifeliğin kaldırılması,

II. tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması,

III. Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi

gelişmelerinden hangileriyle ilişkilendirilebilir? (2019)

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

18. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi'nde eğitim alanında yapılan yeniliklerden biri değildir? (2019)

A) Maarif Teşkilatıyla ilgili bir kanun çıkarılması

B) Yeni Türk harflerinin kabul edilmesi

C) Üniversite Reformu'nun gerçekleştirilmesi

D) Millet Mekteplerinin açılması

E) Türk Ocaklarının kurulması

19. TBMM tarafından Osmanlı ailesine mensup kişilerin yurt dışına çıkarılmaları kararı, aşağıdaki gelişmelerden hangisine bağlı olarak alınmıştır? (2020)

A) Saltanatın kaldırılması

B) Lozan Antlaşması'nın imzalanması

C) Halifeliğin kaldırılması

D) Cumhuriyet'in ilan edilmesi

E) Ankara'nın başkent olması

20. Aşağıdakilerden hangisi 1924 Anayasası'na sonraki yıllarda eklenen konulardan biridir? (2020)

A) Egemenliğin millete ait olduğunun vurgulanması

B) Ankara'nın başkent olduğunun belirtilmesi

C) Türkçenin resmî dil olarak kabul edilmesi

D) Kadınlara seçme ve seçilme hakkı verilmesi

E) Türk vatandaşlığı tanımının yapılması

/yediiklimyayincilik

21. Yeni Türk Devleti'nin 1923-1930 yılları arasındaki iktisat politikasını araştıran bir öğrencinin, aşağıdaki gelişmelerden hangisini bu döneme örnek göstermesi beklenemez? (2020)

A) Kabotaj Kanunu'nun yürürlüğe girmesi

B) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun kabul edilmesi

C) Kapitülasyonların kaldırılması

D) Türkiye İş Bankasının kurulması

E) I. Beş Yıllık Sanayi Planı'nın uygulanması

22. Aşağıdakilerden hangisi Cumhuriyet Dönemi'nde hukuk alanında yapılan yeniliklerden biri değildir? (2021)

A) Ülkede tek hukuk sistemine geçilmesi

B) Batıdan laik ve çağdaş kanunların alınması

C) Şer'iye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması

D) Ankara Hukuk Mektebinin açılması

E) Aile Hukuku Kararnamesi'nin çıkarılması

23. Elif, Atatürk Dönemi'nde madencilik ve enerji işlerini yönetmek amacıyla kurulmuş olan kuruluşlar üzerine bir ödev hazırlamaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi Elif'in hazırlayacağı ödevde yer almalıdır? (2021)

A) Sümerbank

B) İş Bankası

C) Etibank

D) Ziraat Bankası

E) Denizbank

24. Cumhuriyet Dönemi'nde çok partili hayata geçiş süreciyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır? (2022 İPTAL)

A) Atatürk Dönemi'nde çok partili hayata geçiş denemeleri yapılmıştır.

B) Şeyh Sait İsyanı, bu süreci olumsuz etkilemiştir.

C) Serbest Cumhuriyet Fırkası, Takrir-i Sükûn Dönemi'nde kurulmuştur.

D) Bu süreçte Kâzım Karabekir de parti kurmuştur.

E) Çok partili genel seçimler ilk defa 1946 yılında gerçekleştirilmiştir.

/yediiklimyayıncılık

25. Cumhuriyet Dönemi'nde yapılan aşağıdaki yenilik hareketlerinden hangisiyle özel mülkiyete ilişkin sınırlamalar taşıyan miri toprak rejimi kaldırılmıştır? (2022 İPTAL)

A) Misak-ı İktisadi Kararları'nın yayımlanması

B) Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi

C) Âşar vergisinin kaldırılması

D) Yüksek Ziraat Enstitüsünün kurulması

E) Toprak Mahsulleri Vergisi Kanunu'nun çıkarılması

26. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk ders kitaplarının birinde, "Yunan Yarımadası'nın eski ahalisi; Egeler, Akalar ve Torların karışmasından hasıl olmuş bir kütle idi. Bütün bu unsurlar aynı ırktandı yani menşeleri Orta Asya olan Türk ırkından idiler." ifadesi yer almaktadır.

Ders kitabındaki bu ifadenin aşağıdakilerden hangisinin bir yansıması olduğu söylenebilir? (2022 İPTAL)

A) Harf İnkılabı'nın

B) Barışçı dış politikanın

C) Türk Tarih Tezi'nin

D) Güneş Dil Teorisi'nin

E) Millî ekonomi ilkesinin

27. 21 Haziran 1934'te çıkarılan Soyadı Kanunu ile kişi, toplum ve devlet düzeni içerisinde daha belirgin hâle gelmiş ve toplumsal eşitlik yolunda önemli bir adım atılmıştır.

Bu Kanun'a göre aşağıdakilerden hangisinin soyadı olarak alınmasında bir sakınca yoktur? (2022)

A) Rütbe ve memuriyet adları

B) Ahlâka aykırı ifadeler

C) Yabancı ırk ve millet isimleri

D) Aşiret adları

E) Şehir ve coğrafi mekân isimleri

28. Saltanatın kaldırılması ve 17 Kasım 1922'de Vahdettin'in yurttan ayrılması sonrasında Abdülmecid Efendi'nin Halifelik makamına geçişi aşağıdakilerden hangisiyle gerçekleşmiştir? (2022)

A) Şeriye ve Evkâf Vekaletinin kararıyla

B) Başkomutanın atamasıyla

C) Hilafet Komitesinin önerisiyle

D) Milletler Cemiyetinin onayıyla

E) TBMM'de yapılan seçimle

/yediiklimyayincilik

29. Türkiye'de 1930'da yapılan belediye seçimleriyle ilgili

I. Kadınlar oy kullanmıştır.

II. Genel seçimlerle birleştirilmiştir.

III. Birden fazla siyasal parti katılmıştır.

ifadelerinden hangileri doğrudur? (2022)

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

30. Hindistan'daki Müslüman liderlerden Ağa Han ve Emir Ali, aşağıdaki konuların hangisiyle ilgili Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı İsmet Paşa'ya bir mektup yazıp görüşlerini belirtmişlerdir? (2023)

A) Halifelik kurumunun korunması

B) Saltanatın güçlendirilmesi

C) Mustafa Sagir davasının araştırılması

D) İstiklal Mahkemelerinin kapatılması

E) 150'liklerin affedilmesi

31. 20 Nisan 1924 tarihinde TBMM'de kabul edilen Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun hükümleriyle ilgili bir inceleme yapıldığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz? (2023)

A) Yasama yetkisinin TBMM'ye ait olduğu

B) Yargısal denetimin Anayasa Mahmesine verildiği

C) Hak ve özgürlüklerin bütün yurttaşlara tanındığı

D) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığının tanımlandığı

E) Devletin şeklinin cumhuriyet olarak belirtildiği

/yediklimyayincilik

1. Türkiye Cumhuriyeti'nde azınlıkların özel hukuk alanına ilişkin farklı konum ve durumları 17 Şubat 1926'da kabul edilen Türk Medeni Kanunu ile sona ermiştir. Daha önce Türkiye'de hukuk birliği olmadığı için azınlıkların hukuksal durumuna ilişkin patrikhanelerin mahkeme kurma hakları bulunmakta idi. Medeni Kanun ile hukuk ikiliğine son verilerek herkese eşit ve tek bir hukuk düzeni getirilmiştir. Böylece hukuk birliği sağlanmıştır.

Cevap C

2. Atatürk Cumhuriyet Halk Partisi'ni bizzat kendisi kurmuştur. Serbest Cumhuriyet Partisi'ni ise arkadaşı Fethi Okyar'a kurdurmuştur. Hatta kız kardeşi Makbule Hanım'ı da bu partiye üye yapmıştır. Bu iki partinin kuruluşunda önemli bir rol oynamıştır. Ancak Terakkiperver Cumhuriyet Partisi Halifeliğin kaldırılmasına tepki gösteren arkadaşları tarafından kurulmuştur.

Cevap D

3. Atatürk'ün İş Bankasından kendine düşen geliri Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumuna bağışlaması; maddi bağımsızlıklarını koruması, bilimsel çalışmalara imkân yaratılması, varlıklarını uzun süre korumaları ve ulusal bilincin oluşumuna yönelik faaliyetlerini yürütmeleri amacı taşımaktadır. Atatürk, bu kurumların siyasal iktidarın parçası hâline gelmelerini değil aksine bilimsel özerkliğini ve bağımsızlığını korumalarını amaçlamıştır.

Cevap E

4. Türkiye Cumhuriyeti'nin ekonomik ve mali bağımsızlığını sınırlandıran engeller; kapitülasyonların kaldırılması, Kabotaj Kanunu'nun kabul edilmesi, Düyun-u Umumiye İdaresinin yetkisinin sınırlandırılması ve Merkez Bankasının kurulması ile sağlanmıştır. Ancak Tekâlif-i Milliye Emirleri Kütahya-Eskişehir Savaşı'nın kaybedilmesinden sonra 8 Ağustos 1921'de ordumuzun ihtiyacını karşılamak amacıyla yayımlanmıştır. Bağımsızlığımızı engelleyen unsurlardan kurtulma ile ilgisi yoktur.

Cevap B

5. Atatürk Dönemi'nde Cenevre Üniversitesinden görevlendirilen Albert Malche'nin hazırladığı rapor çerçevesinde 1933'te Darülfünun yerine İstanbul Üniversitesi kurulmuştur.

Cevap A

6. Halkevleri Atatürk Dönemi'nde; Türk dilinin halk arasında yaşayan sözcüklerini araştırmak, folklor üzerinde çalışmak, ulusal tarihin yerel olaylarına ilişkin belgeleri araştırmak, güzel sanatlar dallarında kurslar açmak, köylülerin sağlık ve sosyal alanlarda gelişmelerine yardımcı olmak amacıyla açılmıştır. Ülkü adlı yayın organları bulunan Halkevleri Demokrat Parti Dönemi'nde kapatılmıştır.

Cevap A

Yediiklim Yayıncılık

7. Kurucu meclis anayasa hazırlayan meclistir. TBMM'nin 1921 Anayasası'nı yapması kurucu meclis olduğuna, saltanatı kaldırması ise inkılapçı olduğuna örnek gösterilebilir. I. TBMM'nin yaptığı tek inkılap saltanatın kaldırılmasıdır.

Cevap D

8. Kadınlar, belediye başkanlığı görevini diğer mesleklerden daha önce almışlardır. İlk kadın belediye başkanı Sadiye Hanım'dır. Cerrahlık, savaş pilotluğu, muhtarlık ve milletvekilliği görevlerine sonradan gelmişlerdir.

Cevap A

9. Darülbedayi: İstanbul Şehir Tiyatrosu
Darüleytam: Yetim yurdu
Darülmaarif: Memur okulu
Darülmuaalimat: Kız öğretmen okulu
Darülfünunuşahane: Yüksekokul

Cevap A

10. Birinci TBMM'nin yasama, yürütme, yargı yetkilerini kendinde toplaması ve bu yetkileri belli bir süre ile Mustafa Kemal'e vermesi olağanüstü yetkilere sahip bir meclis olduğunu gösterir. Birinci TBMM'nin çoğulcu bir yapısının olması da demokratik özelliğe sahip olduğunu gösterir.

Cevap C

11. TBMM tarafından 1934'te Mustafa Kemal'e "Atatürk" soyadının verilmesi ile Mustafa Kemal'in imzası da değişmiştir. TBMM tarafından çıkarılan kanun ile "Atatürk" soyadının Mustafa Kemal dışında başkasına verilmesi de yasaklanmıştır.

Cevap E

12. Saltanat ve hilafetin kaldırılmasının ortak nedeni; kişi egemenliğine son vererek TBMM'yi millet adına egemenliği kullanan tek güç hâline getirmektir. Saltanatın kaldırılması ile kişi egemenliğine son verilmiştir. Hilafetin kalkması ile de kendini meclisin üstünde bir güç olarak gören halifeliğe son verilmiştir. Bu iki durumda da TBMM ve halk egemenliği güçlenmiştir. Egemenliğin millet tarafından kullanılması toplumun her alanda kendini geliştirmesine ortam hazırlamıştır. Cumhuriyet yönetiminin kurulmasıyla beraber kişi egemenliğine dayanan bir yönetim son bulmuş ve millet iradesi yönetimde hâkim kılınmıştır. Herkesin yönetime katılma hakkı elde etmesiyle devlet-millet bütünleşmesi sağlanmıştır.

Cevap B

/yediiklimyayincilik

13. Ankara Hukuk Mektebi, 1925'te Atatürk Dönemi'nde açılmıştır.

Darülfünun, Tanzimat Dönemi'nde Osmanlı Devleti'nde açılmıştır.

Mülkiye Mektebi, Tanzimat Dönemi'nde Osmanlı Devleti'nde açılmıştır.

Türk Ocakları, 1912'de Osmanlı Devleti'nde açılmıştır.

Sanayi-i Nefise Mektebi, Osmanlı Devleti'nde İstibdat Dönemi'nde Osman Hamdi Bey tarafından açılan güzel sanatlar okuludur.

Cevap D

14. Kabotaj Kanunu (1 Temmuz 1926): Osmanlı Devleti, kapitülasyonlar nedeniyle kabotaj hakkına sahip değildi. Türk limanları arasında yolcu ve yük taşıma işi, yabancı gemilerle yapılıyordu. Deniz ulaşımının büyük bir bölümü ile önemli limanlarının işletilmesi, yabancı şirketlerin elindeydi. Lozan Antlaşması gereğince Türk gemilerinin kabotaj hakkı kabul edilmiştir.

Kabotaj Kanunu'na göre;

- Türkiye sahillerinin bir noktasından diğerine eşya ve yolcu alıp naklet-mek yalnızca Türk gemicilerine aittir.
- Nehirler ve göller ve Marmara Havzası'yla Boğazlarda bilumum kara sularıyla kara sularına dâhil bulunan körfez, liman, koylarda vapur, romorkör, istimbot, motörbot, mavna, salapurya, sandal, kayık velhasıl makine, yelken, kürek ve her nevi nakliye ve su dubaları limyo, sefaini tahlisiye ve emsali ile şamandıra, sal gibi sabit ve sâbih vesait bulundurmak ve bunlarla seyrüsefer ve nakliyat icra etmek suretleriyle ticaret hakkı Türkiye gemicilerine aittir.
- Kara suları dâhilinde balık, istiridye, midye, sünger, inci, mercan, sedef vesaire saydı, kum ve çakıl ihraç ve tahlisi dalgıçlık, arayıcılık, kılavuzluk, deniz bakkallığı, bilcümle kaptanlık, çarkçılık, kâtiplik, tayfalık ve amelelik vesaire icrası ve iskele, rıhtım hamallığı ve bilumum deniz esnaflığı icrası Türk gemicilerine aittir.

Cevap D

/yediiklimyayıncılık

15. 17 Şubat 1923'te Kâzım Karabekir başkanlığında toplanan İzmir (Türkiye) İktisat Kongresi'nde Türkiye'nin ekonomi programı belirlenmiş ve oy birliği ile Misak-ı İktisadi kararları kabul edilmiştir. Kongrede, tüketim alışkanlıklarını düzenlemek adına yerli malı kullanımı ve tasarrufun özendirilmesi kararları kabul edilmiştir.

Cevap E

16. Saltanatın kaldırılış tarihi olan 1 Kasım, 1935 yılına kadar Hâkimiyet-i Milliye Bayramı olarak kutlanmıştır. 1935'te 23 Nisan Millî Bayramı ile birleştirilmiştir.

Cevap D

17. Mustafa Kemal Atatürk'ün soruda verilen sözlerinde laiklik vurgusu yer almaktadır. Bu doğrultuda 3 Mart 1924'te halifeliğin kaldırılması, 30 Kasım 1925'te tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması, 17 Şubat 1926'da Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi Mustafa Kemal'in sözleriyle ilişkilendirilebilir.

Cevap E

18. Türk Ocakları, 1912 yılında İstanbul'da bir kültür derneği olarak kurulan ve Cumhuriyet Dönemi'nde Türkiye'de millî devletin oluşumuna katkıda bulunan milliyetçi örgüttür. Kurulmasında İttihat ve Terakki Partisi etkili olmuştur.

Verilen diğer gelişmeler Atatürk Dönemi'nde eğitim alanında yaşanan gelişmelerdir.

Cevap E

19. Soruda TBMM tarafından çıkarılması kararı vurgusuna dikkat edilmelidir. Padişahın yurt dışına çıkması kendi isteğiyle saltanatın kaldırılması ile olmuştur. Soruda Osmanlı ailesinin ve mensup kişilerin denilmesi hanedanı kastetmektedir ki Osmanlı hanedanı Meclis kararı ile halifeliğin kaldırılması sonucu yurt dışına çıkarılmıştır.

Cevap C

20. Kadınlara seçme-seçilme hakkının verilmesi 1924 Anayasası'na sonradan eklenen bir gelişmedir.

Cevap D

21. Soruda 1923-1930 zaman dilimindeki gelişmeler istenmektedir.

Kapitülasyonların kaldırılması, 1923

İşbankasının kurulması, 1924

Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun çıkarılması, 1927

Kabotaj Kanunu 1926 yılında gerçekleştirilmiştir.

Birinci 5 Yıllık Sanayi Planı'nın hazırlanması 1933, yürürlüğü girmesi ise 1934 yılında olmuştur.

Cevap E

22. Aile Hukuku Kararnamesi 1917 yılında kabul edilmiştir. Dolayısıyla bu kararname Cumhuriyet Dönemi'ne değil Osmanlı Devleti'ne ait gelişmelerdendir.

Diğer seçeneklerdeki gelişmeler Cumhuriyet Dönemi gelişmelerindendir.

Cevap E

23. Atatürk Dönemi'nde maden ve enerji işletmelerinin geliştirilmesi için Etibank (1935) açılmıştır.

Cevap C

yediklimyayıncılık

24. Değerli öğrencimiz Takrir-i Sükûn Dönemi 1925-1929 yılları arasını kapsamaktadır.

SCF'nin kurulması ise 1930 yılındadır.

Cevap C

25. Değerli öğrencimiz 2022 KPSS tarih sorularının en kapalı ve zor olan sorusu bu soruydu. Medeni Kanun'un yaklaşık 1030 maddesi bulunmaktadır. Bu maddeler içerisinde toprak yönetimi de bulunmaktadır.

Cevap B

26. Değerli öğrencimiz soruda verilen özellikler Türk Tarih Tezi ile ilgilidir. Türk Tarihinin Ana Hatları gibi bu çalışmalar Mustafa Kemal'in isteğiyle Türk Tarih Kurumu tarafından yapılmıştır.

Cevap C

27. Değerli öğrencimiz Soyadı Kanunu ile Türkçe soyad zorunluluğu getirilirken ırk, aşiret ve millet isimlerinin kullanılması da uygun görülmemiştir.

Cevap E

28. 1 Kasım 1922 Saltanatın Kaldırılması ile son padişah Vahdettin 17 Kasım 1922'de ülkeden ayrılmıştır. Şartlar gereği hilafeti devam ettirmek isteyen Meclis Abdülmecid Efendi'yi halife ilan etmiştir.

Cevap E

29. 1930 yılında yapılan belediye seçimlerine Halk Fırkasının yanında yeni kurulan Serbest Cumhuriyet Fırkası da katılmıştır. Ayrıca kadınlar da oy kullanarak seçime katılmışlardır.

Cevap D

30. Hindistan'dan gelen mektuplar halifeliğin kaldırılması ile ilgili bir durumdur.

Cevap A

31. Soruda verilen B seçeneğindeki Anayasa Mahkemesi 1961 yılında kurulmuştur.

Dolayısı ile 1924 Anayasası ile ilişkilendirilemez.

Cevap B

/yediiklimyayincilik

1. Atatürk, "Bizde ruhbanlık yoktur, hepimiz eşitiz ve dinimizin hükümlerini eşit olarak öğrenmeye mecburuz." **şeklindeki sözleriyle;**

I. halkçılık,

II. devletçilik,

III. laiklik

ilkelerinden hangilerine vurgu yapmıştır? (2015)

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisinin Fransız İhtilali'nin sonuçlarına dayandığı savunulamaz? (2015)

A) Devletçilik
B) Laiklik
C) Milliyetçilik
D) Cumhuriyetçilik
E) Halkçılık

3. Devlet yönetiminde millî egemenliği, millî iradeyi ve özgür seçimi esas kabul eden ilke aşağıdakilerden hangisidir? (2016)

A) Cumhuriyetçilik B) Milliyetçilik
C) Halkçılık D) Devletçilik
E) Laiklik

4. Atatürk Dönemi'nde;

- Saltanatın kaldırılması,
- Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi,
- Soyadı Kanunu'nun çıkarılması,
- Türk Tarih Kurumunun kurulması

gibi gelişmeler yaşanmıştır.

Bu gelişmelerle aşağıdaki ilkelerden hangisi arasında ilişki kurulamaz? (2017)

A) Halkçılık
B) Laiklik
C) Devletçilik
D) Cumhuriyetçilik
E) Milliyetçilik

5. 1929 Dünya Ekonomik Krizi'nin etkisiyle ortaya çıkan otarşi (kendine yetme) eğiliminin Türkiye'de yansıması olarak geliştirilen Atatürk ilkesi, aşağıdakilerden hangisidir? (2018)

A) Devletçilik
B) Laiklik
C) Cumhuriyetçilik
D) Milliyetçilik
E) Halkçılık

Yediiklim Yayıncılık

6. Türk İnkılabı'nın temelini oluşturan Atatürk İlkeleri'yle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>? (2019)

A) Devletçilik, diğerlerinden sonra uygulama alanı bulmuştur.

B) Fransız Devrimi'nden etkilenmiştir.

C) Atatürk'ün ölümünden sonra CHP'nin programına girmiştir.

D) 1937 yılında Anayasa hükmü hâline getirilmiştir.

E) "Kemalizmin Prensipleri" olarak da tanımlanmıştır.

7. Atatürk'ün altı ilkesiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>? (2020)

A) Atatürk'ün Nutuk adlı eserinde ilkelerin tamamı kapsamlı bir şekilde anlatılmıştır.

B) Cumhuriyet Halk Fırkasının 1931 yılındaki kurultayında parti programına alınmıştır.

C) 5 Şubat 1937 tarihinde Anayasa'da yapılan değişiklikle devletin nitelikleri olarak sıralanmıştır.

D) İlkelerin bir kısmı, Fransız İhtilali sonucu ortaya çıkan düşünce akımlarından etkilenmiştir.

E) Dönemin ihtiyaçları doğrultusunda oluşturulmuştur.

8. Aşağıdakilerden hangisi milliyetçilik ilkesiyle doğrudan ilişkilidir? (2021)

A) Efendi, Bey, Paşa Gibi Lakap ve Unvanların Kaldırılmasına Dair Kanun'un çıkarılması

B) Bazı Kisvelerin Giyilmeyeceğine Dair Kanun'un kabulü

C) Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın uygulanması

D) Şer'iye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması

E) Türk Parasını Koruma Kanunu'nun yayımlanması

9. Atatürk, "Türk milleti bin yıldan fazladır bu topraklarda yaşama hakkına sahiptir... Biz kudreti ve görkemi bütün dünyada, Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarında tanınan bir milletiz." demiştir.

Atatürk'ün bu ifadeleri aşağıdaki ilkelerden hangisiyle doğrudan ilgilidir? (2022)

A) Devletçilik

B) Halkçılık

C) Laiklik

D) Milliyetçilik

E) Cumhuriyetçilik

/yediiklimyayıncılık

10. TBMM'nin açıldığı 23 Nisan 1920'den Kurtuluş Savaşı'nın sonuna kadar geçen sürede yapılan uygulamaların

I. milliyetçilik,

II. halkçılık,

III. devletçilik

ilkelerinden hangilerini barındırdığı söylenebilir? (2022)

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

11. Türkiye, 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'nın olumsuz etkilerinden kurtulmak amacıyla devlet müdahaleciliğini uygulamaya başlamıştır. Bu süreçte Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı hazırlanmış ve ham maddesi ülke içinde bulunan ürünlerle ilgili yatırımlara öncelik verilmiştir. İthal ikameci sanayileşme politikası olarak da adlandırılan bu uygulama sayesinde Türkiye kısa zamanda pek çok büyük sanayi kuruluşunun açılışını gerçekleştirmiştir. Aynı günlerde Sümerbank ve Etibank gibi devlet bankaları da kurulmuştur.

Türkiye'nin 1930'lardaki devletçilik uygulamasıyla aşağıdakilerden hangisini hedeflediği söylenemez? (2023)

A) Döviz tasarrufu sağlamayı

B) Sanayi üretimini artırmayı

C) İthalata öncelik vermeyi

D) Madenleri etkili kullanmayı

E) Yerli malını özendirmeyi

/yediiklimyayıncılık

1. Atatürk'ün "Bizde ruhbanlık yoktur, hepimiz eşitiz ve dinimizin hükümlerini eşit olarak öğrenmeye mecburuz." sözü eşitlik vurgusu yaptığı için halkçılık, ruhban sınıfını reddettiği için laiklik ilkeleriyle ilgilidir. Devletçilik ise ekonomi ile ilgili bir ilkedir.

Cevap C

2. 1789 yılında yaşanan Fransız İhtilali ile dünyaya birçok etki yayılmıştır. Özellikle milliyetçilik akımı pek çok devletin isyanlarla karşı karşıya kalmasına yol açmıştır. Atatürk ilkelerinden laiklik, cumhuriyetçilik, milliyetçilik ve halkçılık Fransız İhtilali'nin sonuçlarına dayandırılabilir. Devletçilik ise ekonomi ile ilgili bir ilke olup ekonomik yatırımların devlet eliyle yapılması gerektiği savunur.

Cevap A

3. Devlet yönetiminde millî egemenlik, millî irade ve özgür seçimi esas alan ilke cumhuriyetçiliktir. Demokrasi, millî irade, halk iradesi, ulus iradesi, parlamento, meclis, seçme ve seçilme hakları, siyasi haklar ve siyasi partiler, çoğulculuk kavramları cumhuriyetçilik ilkesi ile ilgilidir.

Cevap A

4. Saltanatın kaldırılması, cumhuriyetçilik ilkesi ile ilgilidir.

Medeni Kanun, halkçılık ve laiklik ilkeleriyle ilgilidir.

Soyadı Kanunu, halkçılık ilkesi ile ilgilidir.

Türk Tarih Kurumu, milliyetçilik ilkesi ile ilgilidir.

Devletçilik ilkesi doğrudan ekonomi ile ilgili bir ilkedir, verilen öncüllerde ekonomi ile ilgili gelişme yoktur.

Cevap C

5. 1929 Dünya Ekonomik Krizi 1929 ile 1930 yılları arasında önce Amerika'da çıkan ve birçok ülkede etkisini gösteren buhrandır. New York Borsası 1929 yılı Ekim ayının başına kadar olan süreçte gittikçe yükselmiş ve yüksek fiyat-yüksek kazanç oranı getirmiştir. 3 Ekim 1929 tarihine gelindiğinde borsa çöküşe geçmiştir. Bu düşüş 21 Ekim günü yabancı yatırımcıların hisse senetlerini ellerinden çıkarmalarıyla hızlanmış ve Kara Perşembe olarak anılan 24 Ekim 1929 Perşembe günü borsa dibe vurmuştur.

Türkiye'nin Krize Karşı Aldığı Önlemler

- Devletçilik politikasına geçilmiştir.
- Korumacı iktisat politikasına ağırlık verilmiştir.
- Dış ticaret ve döviz üzerinde denetim artmış, ithalata sınırlamalar getirilmiştir.
- Yerli Malı Haftası'nın kutlanması kararı alınmıştır.

/yediiklimyayincilik

- TBMM Başkanı Kâzım Özalp, Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyetini kurmuştur.
- Merkez Bankası kurma kararı alınmış ve bu da yeni dış kredi bulma gereksinimini artırmıştır.
- Türkiye, dış ödemelerde kliring ve takas sistemini uygulamıştır.

Cevap A

6. Atatürk ilkeleri 1931 yılında yani Mustafa Kemal Atatürk ölmeden önce CHP kurultayında ana ilkeler olarak kabul edilmiştir.

Cevap C

7. Atatürk ilkeleri ile ilgili tamamı Nutuk'ta kapsamlı şekilde anlatılmıştır ifadesi doğru değildir. Diğer seçeneklerdeki özellikler doğru niteliktedir.

Cevap A

8. 1930 yılında kabul edilen Türk Parasını Koruma Kanunu'nun yayımlanması, ekonominin korunmasına/millîleştirilmesine yönelik bir inkılap olduğu için milliyetçilik ilkesi ile ilgilidir.

Cevap E

/yediiklimyayincilik

9. Soruda verilen paragraf Mustafa Kemal'in "milliyetçilik" ilkesi ile ilgilidir. Soruda geçen "görkemli milletiz" gibi vurgular milliyetçiliğin göstergesidir.

Cevap D

10. Değerli öğrencimiz TBMM'nin açılmasından Kurtuluş Savaşı'nın sonuna kadarki süreçte devletçilik ilkesi doğrultusunda uygulamalara yer verilmemiştir. Devletçilik 1929 Krizi ile ön plana çıkacaktır.

Cevap C

11. Atatürk Dönemi'nde ithalattan ziyade yerli üretimin artırılması ve halkın ihtiyaçlarının karşılanmasına önem verilmiştir. İthalatı artırmak yerli üretime zarar veren bir durumdur.

Cevap C

1. 1929 yılından itibaren Türk-İngiliz ilişkileri;

I. Almanya,

II. İtalya,

III. Fransa

devletlerinden hangilerinin, Orta Doğu'daki siyasi ve ekonomik nüfuzlarını artırma çabalarının etkisi altında gelişmiştir? (2013)

A) Yalnız I B) Yalnız II

C) Yalnız III D) I ve II

E) II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi, Mustafa Kemal Atatürk'ün hayatını anlatan biyografik bir eserdir? (2013)

A) Ankara

B) Tek Adam

C) Üç Devirde Bir Adam

D) Onlar da Çocuktu

E) Türk'ün Ateşle İmtihanı

3. Türkiye'de 1923-1938 yılları arasında yılda ortalama 200 km ile toplam 3.360 km yeni demir yolunun yapımı tamamlanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, 1923-1938 yılları arasında tamamlanmış bu demir yolu hatlarından biri <u>değildir</u>? (2014)

A) Samsun - Sivas

B) Sivas - Erzurum

C) Malatya - Diyarbakır

D) Zonguldak - Ankara

E) Eskişehir - Ankara

4. Atatürk Nutuk'ta, "Bütün memleketi karışıklık ateşleri içerisinde yakmış; hıyanet, cehalet, kin ve taassup dumanları bütün vatan semasını yoğun karanlıklar içinde bırakmıştı." demiştir.

Bu sözle Atatürk, Millî Mücadele'yi etkileyen aşağıdaki gelişmelerden hangisine işaret etmiştir? (2015)

A) İç isyanlara

B) Yerel direniş hareketlerine

C) I. İnönü Savaşı'na

D) II. İnönü Savaşı'na

E) İşgal karşıtı mitinglere

5. Mustafa Kemal'in 8 Nisan 1923'te açıkladığı "Dokuz Umde (Dokuz İlke)" **aşağıdakilerden hangisinin varlığının esasını oluşturmuştur? (2015)**

A) TBMM'nin

B) Halk Fırkası'nın

C) Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun

D) İsmet Paşa Hükümeti'nin

E) Lozan Konferansı'nın

6. Afet İnan tarafından derlenen ve Atatürk'ün de devlet ve toplum hayatını ilgilendiren konularda yazıları bulunan eser aşağıdakilerden hangisidir? (2015)

A) *Medeni Bilgiler*

B) *Nutuk*

C) *Cumali Ordugâhı*

D) *Zabit ve Kumandan ile Hasbihal*

E) *Geometri*

/yediiklimyayıncılık

7. 17 Şubat 1923'te toplanan Türkiye iktisat Kongresi'nin başkanlığını aşağıdakilerden hangisi yapmıştır? (2015)

A) Kâzım Karabekir
B) Fethi Okyar
C) Ali Fuat Cebesoy
D) İsmet İnönü
E) Mustafa Kemal Atatürk

8. Aşağıdakilerden hangisi İtalyan yayılmacılığına karşı 1936 yılında İngiltere'nin öncülüğünde oluşturulmuştur? (2015)

A) Bağdat Paktı
B) Atlantik Paktı
C) Akdeniz Paktı
D) Sadabat Paktı
E) Briand-Kellog Paktı

9. Ankara'nın başkent olduğu 13 Ekim 1923 tarihinde Ankara'da elçiliği bulunan devlet aşağıdakilerden hangisidir? (2016)

A) İngiltere
B) Afganistan
C) İtalya
D) Yunanistan
E) Fransa

/yediiklimyayıncılık

10. Batı Cephesi Komutanlığı ve Mudanya Görüşmeleri'ndeki başarısından dolayı, Lozan Konferansı'na gidecek heyete İsmet İnönü'nün başkanlık etmesi için Dışişleri Bakanlığı görevinden istifa eden kişi, aşağıdakilerden hangisidir? (2016)

A) Mahmut Esat Bozkurt
B) Dr. Rıza Nur
C) Hasan Saka
D) Kâzım Karabekir
E) Yusuf Kemal Tengirşenk

11. 19 Mayıs 1924'te İstanbul'da "Haliç Konferansı" **adı altında gerçekleşen ve Türkiye'yi Fethi Okyar'ın temsil ettiği görüşmeler aşağıdaki sınırlardan hangisiyle ilgilidir? (2016)**

A) Irak sınırı
B) İran sınırı
C) Suriye sınırı
D) Gürcistan sınırı
E) Ermenistan sınırı

12. 1927 seçimlerine dair Atatürk tarafından belirlenen koşullar arasında, "Milletvekilleri özel hayatlarında, tarım, ticaret, sanayi gibi ekonomiyi ve maliyeyi ilgilendiren çalışmalarında devletin resmî yasalarına bağlı olacaklardır." maddesi yer almaktadır.

Bu maddeyle aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenebilir? (2017)

A) Milletvekillerinin nüfuzlarını kullanarak çıkar sağlamalarını önlemenin

B) Milletvekillerinin Meclise devam sorununu ortadan kaldırmanın

C) Milletvekillerinin ülke gelişimine katkılarını siyasi alanla sınırlamanın

D) Milletvekilliğinin ayrıcalıklı bir konum olduğunu halka göstermenin

E) Milletvekili maaşlarının yetersiz olduğu gerçeğine dikkat çekmenin

13. İngiltere kendi kontrolünde tutmak istediği, zengin petrol yataklarını barındıran Musul vilayetinin, Türkiye'nin yönetimine girmesini istemiyordu. Bu amaca ulaşmak için de çeşitli yollar denedi.

Aşağıdakilerden hangisi İngiltere'nin bu politikasına ulaşmak için başvurduğu yollardan biri değildir? (2017)

A) Bölgede casusluk faaliyetleri yürütmek

B) Musul'da halk oylamasına gidilmesini sağlamak

C) Milletler Cemiyetini kendi çıkarları doğrultusunda kullanmak

D) Bölgedeki etnik ve dinsel farklılıklardan yararlanmak

E) Türkiye'ye yönelik askerî harekât tehdidinde bulunmak

14. 1938 yılında yapılan Türk-Sovyet Antlaşması ile Türkiye Odesa, Bakü, Erivan ve Leningrad'daki; Sovyetler Birliği de İzmir ve Kars'taki konsoloslıklarını kapatmıştır.

Bu bilgiden hareketle Türkiye-Sovyetler Birliği ilişkileriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir? (2017)

A) Karşılıklılık ilkesiyle hareket ettiklerine

B) Dünyadaki gelişmelerin dışında kaldıklarına

C) İki ülke arasındaki ilişkilerin girerek geliştiğine

D) Sovyetler Birliği'nin yayılmacı politika uyguladığına

E) İkinci Dünya Savaşı öncesinde farklı gruplarda yer aldıklarına

15. Atatürk Dönemi'nde en uzun süre Dışişleri Bakanlığı görevinde bulunan ve Hatay sorununun çözümünde önemli katkı sağlayan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir? (2018)

A) Tevfik Rüştü Aras

B) Yusuf Kemal Tengirşenk

C) Şükrü Kaya

D) Mahmut Esat Bozkurt

E) Ali Fethi Okyar

/yediiklimyayıncılık

16. İngiltere, Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanması sürecinde Türkiye'yi desteklemiştir.

İngiltere'nin bu tutumunda, aşağıdakilerden hangisinin etkisi olduğu söylenemez? (2020)

A) Avrupa'da Alman ve İtalyan tehdidinin artmasının

B) Türkiye ile birlikte Akdeniz Paktında yer almasının

C) Türkiye'nin Milletler Cemiyetine üye olmasının

D) Bozkurt-Lotus Davası'nı Türkiye'nin kazanmasının

E) Türkiye'nin anti-revizyonist bir politika izlemesinin

17. Lozan Görüşmeleri'nde ele alınan;

I. Musul,

II. Hatay,

III. Boğazlar

sorunlarından hangileri, daha sonra Türkiye'nin isteği doğrultusunda çözümlenmiştir? (2020)

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

18. Yakın Dönem Türkiye tarihiyle ilgili aşağıdaki gelişmelerin hangisinde neden-sonuç ilişkisi kurulamaz? (2021)

A) İstanbul Hükûmetinin Lozan Konferansı'na davet edilmesi - Saltanatın kaldırılması

B) Şeyh Sait Ayaklanması - Takrir-i Sükûn Kanunu'nun kabul edilmesi

C) İstanbul'un resmen işgali - Büyük Millet Meclisinin açılması

D) Mustafa Kemal'e suikast girişimi - Serbest Cumhuriyet Fırkasının kapanması

E) Halifeliğin kaldırılması - Osmanlı hanedanı üyelerinin ülke dışına çıkarılması

/yediiklimyayıncılık

19. 1934'te kurulan Balkan Antantı'na Türkiye'nin tüm girişimlerine rağmen Bulgaristan katılmamıştır.

Türkiye'nin, Balkan Antantı'na Bulgaristan'ın da katılmasını istemesinde;

I. Balkanlarda kalıcı barışı sağlamak,

II. Yunan-Bulgar anlaşmazlığından yararlanmak,

III. Bulgaristan'ın İtalya ile yakınlaşmasını önlemek

amaçlarından hangileri etkili olmuştur? (2021)

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

20. Atatürk Dönemi Türk-Yunan ilişkilerindeki önemli sorunlardan biri de nüfus mübadelesiydi. Yunan tarafı, İstanbul'daki tüm Rumların yerli unsur (etabli) sayılmasını ve mübadele dışında tutulmasını istiyordu.

Buna karşılık Türk tarafı aşağıdakilerin hangisi sonrasında İstanbul'a yerleşmiş olan Rumların mübadeleye tâbi tutulmasını ve yerli unsur sayılmamasını savunmuştur? (2022 İPTAL)

A) 1829 Yunan İsyanı
B) 1897 Osmanlı-Yunan Savaşı
C) 1913 Atina Antlaşması
D) 1918 Mondros Mütarekesi
E) 1923 Lozan Antlaşması

21. Aşağıdakilerden hangisi, İkinci Dünya Savaşı öncesinde Almanya'nın yayılmacı politikası karşısında Fransa'nın Türkiye'ye yakınlaşma siyasetinin bir parçası olarak gerçekleşmiştir? (2022 İPTAL)

A) Hatay Sorunu'nun Türkiye lehine çözümlenmesi
B) Türkiye'nin Osmanlı'dan kalan borçlarının silinmesi
C) Türkiye'nin Milletler Cemiyetine kabul edilmesi
D) Adana-Mersin demir yolunun Türkiye'ye devredilmesi
E) Türkiye'nin Birleşmiş Milletlere kurucu üye olması

22. Atatürk Dönemi sanayi yatırımları iç kaynaklarla karşılanmaya çalışılmıştır. Buna rağmen farklı zamanlarda yabancı devletlerden de kredi sağlanmıştır. Örneğin 1934'te Rusya'dan 8 milyon dolar, 1938'de de İngiltere'den 13 milyon sterlin alınmıştır.

Bu bilgi ve dönemin koşulları dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz? (2023)

A) Sanayileşme politikasında farklı kaynaklara yönelme olduğuna
B) Dış politikadaki gelişmelerin ekonomik kararları etkilediğine
C) Uluslararası ilişkilerde denge politikası takip edildiğine
D) Yabancı sermayeye açık bir iktisat politikası izlendiğine
E) Dışarıdan kredi sağlanırken ideolojik bir yaklaşım sergilendiğine

23. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'nin İki Savaş Arası Dönem'de elde ettiği dış politik kazanımlardan biri değildir? (2023)

A) Montrö Sözleşmesi'nin imzalanması
B) Balkan Antantı'nın oluşturulması
C) Hatay sorununun çözümlenmesi
D) Sadabat Paktı'nın kurulması
E) Avrupa Konseyine üye olunması

/yediiklimyayıncılık

1. 1929'dan itibaren Almanya ve İtalya'nın saldırgan bir tutumla Orta Doğu'daki nüfuzlarını arttırmak istemeleri Türk İngiliz ilişkilerine olumlu yönde etki etmiştir. Almanya ve İtalya'nın saldırgan tutumuna karşılık İngiltere ve Türkiye'yi karşısına almamak için Boğazlar ve Hatay konusunda isteklerine karşı çıkamamıştır.

Cevap D

2. Mustafa Kemal Atatürk'ün hayatını anlatan eser Tek Adam'dır. Şevket Süreyya Aydemir tarafından yazılan 3 ciltlik bir biyografidir. I. cilt 1881-1919 dönemini, II. cilt 1919-1922 dönemini, III. cilt ise 1922-1938 dönemini anlatır. Ankara, Y. Kadri Karaosmanoğlu tarafından yazılan bir romandır. Üç Devirde Bir Adam, Ali Fethi Okyar'ın anılarını yazdığı bir eserdir. Onlar da Çocuktu, Burhan Bozgeyik tarafından yazılan bazı Türk büyüklerinin çocukluğunu anlatan bir eserdir. Türk'ün Ateşle İmtihanı ise Halide Edip Adıvar'ın anılarından yola çıkarak yazdığı romandır.

Cevap B

3. Türkiye'de 1923-1938 yılları arasında yılda ortalama 200 km ile toplam 3.360 km yeni demir yolunun yapımı tamamlanmıştır. Samsun-Sivas, Sivas-Erzurum, Malatya-Diyarbakır, Zonguldak-Ankara demir yolu hatları bu dönemde yapılmıştır. Eskişehir-Ankara demir yolu hattı ise bu tarihlerden daha önce tamamlanmıştır.

Cevap E

4. Atatürk Nutuk'ta "Bütün memleketleri karışıklık ateşleri içerisinde yakmış; hıyanet, cehalet, kin ve taassup dumanları bütün vatan semasını yoğun karanlıklar içinde bırakmıştı." sözü Millî Mücadele yıllarındaki iç isyanlara işaret etmektedir.

Cevap A

5. Dokuz Umde (Dokuz İlke), Mustafa Kemal'in TBMM'nin birinci dönemi sona ermeden önce, 8 Nisan 1923'te yayımladığı bildiridir. Dokuz Umde Halk Fırkası'nın çekirdeğini oluşturan bir program olarak benimsendi.

Cevap B

6. "Medeni Bilgiler" adlı eser Afet İnan tarafından derlenen ve Atatürk'ün de belirli konularda yazılarının bulunduğu eserdir.

Cevap A

/yediiklimyayıncılık

7. İzmir İktisat Kongresi 17 Şubat 1923'te toplanmıştır. Kongre başkanlığını Kâzım Karabekir yapmıştır. Kongrede ekonomide tam bağımsızlık kararı alınmıştır.

Cevap A

8. Akdeniz Paktı 1936 yılında İngiltere öncülüğünde Türkiye, Yunanistan ve Yugoslavya arasında oluşturulmuştur. İtalya'nın saldırılarına karşı Türkiye İngiltere'ye yaklaşmıştır.

Cevap C

9. Ankara başkent olduğu sırada Ankara'da elçiliği bulunan devlet Afganistan'dır. Afganistan, Ankara'da elçilik açan ilk Müslüman devlettir. Karşılıklı elçiliklerin açılması kararı daha önce TBMM ile Afganistan arasında yapılan dostluk antlaşmasında kararlaştırılmıştır (1 Mart 1921).

Cevap B

10. TBMM, Lozan'a gidecek heyete İsmet İnönü'nün başkanlık yapması kararını almıştır. Bu nedenle mevcut dışişleri bakanı olan Yusuf Kemal Tengirşenk istifa etmiş, yerine İsmet İnönü dışişleri bakanı olmuştur.

Cevap E

11. Lozan'da çözülemeyen tek sorun Türkiye ile İngiltere arasındaki Irak sınırıdır (Musul meselesi). Türkiye ile İngiltere meseleyi çözmek için 1924'te Haliç Konferansı'nı toplamış ancak sorun çözülememiştir. Bu konferansta Türkiye'yi Ali Fethi Okyar temsil etmiştir.

Cevap A

12. Mustafa Kemal bu sözü ile milletvekillerinin nüfuzlarını (güçlerini) ve kendilerine verilen yetkileri kullanarak çıkar sağlamalarını önlemek istemiştir. Mustafa Kemal'e göre milletvekilleri tarım, ticaret, sanayi ve ekonomi gibi her alanda resmî yasalara bağlı kalarak Türk halkına hizmet etmek zorundadır.

Cevap A

/yediiklimyayıncılık

13. İngiltere Musul'u almak için Milletler Cemiyetindeki gücünü kullanmış, bölgede casusluk faaliyetleri yapmış, Türkiye'ye yönelik askeri tehditte bulunmuş ve bölgedeki etnik-dinî farklılıkları kullanmıştır. Ancak İngiltere Musul vilayetinde önemli miktarda Türkmen nüfusu olduğu için bölgede halk oylaması istememiştir çünkü halk oylaması yapılırsa Türkiye'nin lehine bir sonuç çıkacağını tahmin etmiştir.

Cevap B

14. 1938'de Türkiye ve Sovyet Rusya'nın belirli şehirlerdeki konsoloslukları karşılıklı kapatmaları uluslararası ilişkilerde karşılıklılık ilkesine göre hareket edildiğini gösterir. Kurtuluş Savaşı sırasında ve sonrasında Sovyet Rusya belli dönemlerde Türkiye'ye ekonomik alanda çeşitli yardımlar da yapmıştır.

Cevap A

15. Atatürk zamanında en uzun süre dışişleri bakanlığı yapan ve Hatay sorununun çözümünde etkili olan devlet adamı Tevfik Rüştü Aras'tır. 1926 Ankara Antlaşması, Balkan Antantı, Montrö Boğazlar Sözleşmesi, Sadabat Paktı, Nyon Sözleşmesi ve Akdeniz Paktı'nı Türkiye adına Dışişleri Bakanı Tevfik Rüştü Aras imzalamıştır.

Ali Fethi Okyar,TBMM'yi temsilen Musul konusunda Haliç Konferansı'na katılmıştır.

Yusuf Kemal Tengirşenk, 1921 Ankara Antlaşması'nı TBMM adına imzalamıştır.

Mahmut Esat Bozkurt, Fransa ile yaşanan Bozkurt-Lotus davasında Türkiye'yi Lahey Adalet Divanında savunan kişidir.

Şükrü Kaya, Atatürk Dönemi'nde içişleri ve dışişleri bakanlığı yapmıştır.

Cevap A

16. 1930'lu yıllardan itibaren Almanya-İtalya saldırganlığının artması ve Türkiye'nin barışçıl tutum sonucunda Türk-İngiliz yakınlaşması oluşmuştur.

Bu durum sonucunda Türkiye Milletler Cemiyetine üye olmuş, Akdeniz Paktına katılmış ve Boğazlar meselesini lehine çözmüştür.

Bozkurt-Lotus davasını Fransa'ya karşı kazanmamız, İngiltere'nin Türkiye'yi desteklemesinde etkili bir neden değildir.

Cevap D

yediiklimyayıncılık

17. Lozan'dan sonra Hatay ve Boğazlar meselesi isteğimiz doğrultusunda çözülürken Musul, Misakımillî'ye aykırı şekilde çözülmüştür.

Cevap D

18. Sorudaki neden-sonuç ilişkisi düşünüldüğünde Mustafa Kemal'e suikast girişimi (1926) ile Serbest Cumhuriyet Fırkasının kapatılması (1930) arasında bir bağ kurulamaz.

Cevap D

19. Almanya ve İtalya'nın yayılmacı (revizyonist) politikalarına karşı 1934 yılında Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya arasında Balkan Antantı kurulmuştur.

Türkiye, Balkanlarda kalıcı barışı sağlamak ve Bulgar-İtalyan yakınlaşmasını önlemek için Antant'a Bulgaristan'ın da girmesi için girişimde bulunmuş ancak başarılı olamamıştır.

Cevap D

20. Değerli öğrencimiz Misakımillî sınırları çizilirken Mondros öncesi sınırlar dikkate alınmıştır. Bu nedenle mübadele konusunda Türk heyeti Mondros sonrası Rumların etabli (yerleşik) sayılmasını kabul etmemiştir.

Cevap D

21. İkinci Dünya Savaşı öncesi Fransa-Türk Devletinin yakınlaşmasında, Almanya'ya karşı önlem alınmasında Hatay sorununun Türkiye lehine çözümlenmesi etkili olmuştur.

Cevap A

22. Atatürk Dönemi Türk dış politikasında ideolojik rekabet ön planda tutulmamıştır.

Diplomasi, ülke çıkarları ve bağımsızlık duygusunu zedelemeyecek şekilde izlenmiştir.

Cevap E

23. Türkiye Cumhuriyeti'nin Avrupa Konseyine üye olması 1949 yılında yani II. Dünya Savaşı sonrasındadır.

Cevap E

/yediiklimyayincilik

1. **Aşağıdakilerden hangisi, Demokrat Parti Dönemi'nde Atatürk ile ilgili olarak yapılan çalışmalardan biri değildir? (2013)**

   A) Atatürk'ün hazineye devrettiği Atatürk Orman Çiftliği arazisinin parçalanmasını, yasayla önlemek

   B) Atatürk aleyhine işlenen suçlara ilişkin özel bir yasa çıkarmak

   C) Anıtkabir'i tamamlayarak Atatürk'ün naaşını buraya taşımak

   D) Devlet dairelerine, yalnızca Atatürk'ün resminin asılmasını sağlayacak bir genelge yayımlamak

   E) Atatürk'ün öngördüğü üniversiteyi, ona ithafen Erzurum'da kurmak

2. **İkinci Dünya Savaşı'nın ardından;**

   I. Almanya,
   II. Kore,
   III. Japonya

   topraklarının hangilerinde farklı rejimlerle yönetilen iki ayrı devlet kurulmuştur? (2013)

   A) Yalnız I B) Yalnız II
   C) Yalnız III D) I ve II
   E) II ve III

3. **1950'li yılların başlarında Kıbrıs'ın Yunanistan'a bağlanması amacı ile Yorgo Grivas liderliğinde kurulmuş Rum örgütü aşağıdakilerden hangisidir? (2013)**

   A) EOKA B) IMRO
   C) Mavri Mira D) Etniki Eterya
   E) Pontus

4. **II. Dünya Savaşı sonrası çok partili hayata geçiş sürecinde kurulan ilk siyasi parti aşağıdakilerden hangisidir? (2014)**

   A) Hürriyet Partisi

   B) Millî Nizam Partisi

   C) Demokrat Parti

   D) Millet Partisi

   E) Ahali Partisi

5. **Türkiye'nin de içinde bulunduğu ve antlaşmayı imzalayan devletlerden birinin ayrılmasından sonra CENTO adını alan pakt aşağıdakilerden hangisidir? (2014)**

   A) Bağdat B) Balkan
   C) Akdeniz D) Sadabat
   E) Briand-Kellogg

6. **1991-2013 yılları arasında Kırım Tatar Millî Meclisi Başkanlığı görevini yapan Kırımlıoğlu soy isimli siyasetçi ve halk kahramanı aşağıdakilerden hangisidir? (2014)**

   A) İsa Yusuf

   B) Mustafa Abdülcemil

   C) İsmail Gaspıralı

   D) Remzi İlyasov

   E) Refat Çubarov

Yediiklim Yayıncılık

7. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de 1993 yılında ilk resmî *İnternet* bağlantısının kurulduğu kurumdur? (2014)

A) İstanbul Teknik Üniversitesi
B) Türkiye Büyük Millet Meclisi
C) Ankara Üniversitesi
D) Boğaziçi Üniversitesi
E) Orta Doğu Teknik Üniversitesi

8. 1992 yılında Türkiye'nin öncülüğünde İstanbul'da kurulan ve üyeleri arasında ekonomik, teknolojik ve sosyal ilişkileri geliştirmeyi amaçlayan uluslararası örgüt aşağıdakilerden hangisidir? (2014)

A) TÜRKSOY B) D8
C) AGİT D) KEİ
E) BDT

9. 1991'de Sovyet Rusya'dan ayrılarak bağımsızlığını ilan eden Türk Cumhuriyetleri arasında, Türkiye tarafından bağımsızlığı en erken tanınan devlet aşağıdakilerden hangisidir? (2015)

A) Kırgızistan B) Kazakistan
C) Özbekistan D) Azerbaycan
E) Türkmenistan

/yediiklimyayincilik

10. Binlerce Birleşmiş Milletler askerinin muhakkak bir çemberden kurtuluşunu Türk askerinin kahramanlığına borçluyuz. Bu başarı Türk milletinin kahramanlık, anane ve menkıbelerine, yeni ve unutulmaz bir şeref sayfasını daha ilave etmiştir."

İngiltere Millî Savunma Bakanı Emanuel Shinwell, bu sözlerini aşağıdaki savaşlardan hangisinin ardından söylemiştir? (2015)

A) Kore Savaşı
B) Vietnam Savaşı
C) Kurtuluş Savaşı
D) II. Dünya Savaşı
E) Körfez Savaşı

11. 1986'dan itibaren ABD ve Batı Avrupa ülkelerinin yağ kullanımını azaltmak, çöpleri yeniden işlemek, su ve enerji tüketiminde tutumlu davranarak yeşil dostu politikalar izlemek gibi çevreye daha duyarlı davranmalarında etkili olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir? (2015)

A) Dünya Ekonomik Buhranı
B) II. Körfez Savaşı
C) Çernobil Kazası
D) Kyoto Protokolü
E) Pearl Harbor Baskını

12. I. ABD ve SSCB arasında bloklaşmaya neden olmuştur.

II. Avrupa'nın ekonomik açıdan ABD ile rekabet edebilmesini amaçlamıştır.

III. Türkiye ve Yunanistan'a askerî yardım yapılmasını öngörmüştür.

1947 yılında ilan edilen Truman Doktrini hakkında yukarıdakilerden hangileri söylenebilir? (2016)

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

13. 1948'de Cominform'dan çıkarılması üzerine Doğu Bloku ülkeleri arasından resmen ayrılan ve 1961'de Bağlantısızlar Grubu arasında yer alan ülke aşağıdakilerden hangisidir? (2016)

A) Mısır B) Endenozya
C) Yugoslavya D) Hindistan
E) Afganistan

14. 16 Ağustos 1960'ta bağımsız Kıbrıs Cumhuriyeti ilan edildikten sonra, cumhurbaşkanlığı görevine Rum lider Makarios getirilirken cumhurbaşkanı yardımcılığı görevini üstlenen Türk lider, aşağıdakilerden hangisidir? (2016)

A) Fazıl Küçük
B) Rauf Denktaş
C) Mehmet Ali Talat
D) Tayfur Sökmen
E) Abdurrahman Melek

15. İkinci Dünya Savaşı'nın sonuna doğru 1945'te ABD, İngiltere ve SSCB liderleri Yalta Konferansı'nda bir araya gelmişler ve burada yayımladıkları bildiride savaş sonrası Avrupa'da yeni düzenin yerleşmesi için bazı ilkeler ortaya koymuşlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu ilkelerden biri değildir? (2017)

A) Nazizm ve Faşizm'in kalıntılarının ortadan kaldırılmasını sağlamak
B) Demokratik kurumların oluşturulmasını desteklemek
C) Toplumlara yönetim şekillerini belirleme hakkı vermek
D) İşgalci güçlerin zorla aldığı egemenlik ve otonomi hakkını toplumlara iade etmek
E) Temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması konusunda devletleri serbest bırakmak

16. Aşağıdakilerden hangisi İkinci Dünya Savaşı sonrası Avrupa'da meydana gelen sosyal ve ekonomik gelişmelerden biri değildir? (2017)

A) Kadınların iş hayatında daha fazla yer alması
B) Nüfus artışının yaşanması
C) Devletlerin askerî harcamalarının artması
D) SSCB tarafından uzaya ilk uydunun gönderilmesi
E) Radyonun günlük hayatta kullanılmaya başlanması

/yediiklimyayincilik

17. 1992-1995 yıllarındaki Bosna Savaşı sırasında Bosna-Hersek'in bağımsızlığını kazanmasında önemli rolü bulunan ve "Bilge Lider" olarak bilinen devlet başkanı, aşağıdakilerden hangisidir? (2017)

A) Ebulfeyz Elçibey
B) Enver Hoca
C) Sadık Ahmet
D) Aliya İzzetbegoviç
E) Saparmurad Niyazov

18. Yusuf, bir sahafta eski gazetelerin yer aldığı bölüme gitmiş ve eline aldığı bir gazetenin ilk sayfasında Bulgaristan'da toplanmış olan Alman kuvvetlerinin Yunanistan'a girerek işgale başladığı haberini okumuştur.

Gazetenin bu nüshasında yer alan haberin aşağıdaki savaşların hangisine ait olduğu söylenebilir? (2018)

A) Birinci Balkan Savaşı
B) İkinci Balkan Savaşı
C) Trablusgarp Savaşı
D) Birinci Dünya Savaşı
E) İkinci Dünya Savaşı

19. Aşağıdakilerden hangisi 27 Mayıs 1960 Askerî Darbesi sonrasında kurulan, Genel Başkanlığını Ragıp Gümüşpala'nın üstlendiği ve Demokrat Partinin devamı niteliğinde olan siyasi partidir? (2018)

A) Adalet Partisi
B) Hürriyet Partisi
C) Millet Partisi
D) Millî Kalkınma Partisi
E) Ahali Cumhuriyet Partisi

20. SSCB'nin yıkılmasından sonra Azerbaycan, Gürcistan ve Türkiye üzerinden bir enerji koridoru oluşturulmuştur.

Bu politikanın;

I. Rusya'nın bölgedeki etkinliğini azaltmak,
II. Türkiye'nin önemini artırmak,
III. Bağımsız Devletler Topluluğunu güçlendirmek

amaçlarından hangilerini taşıdığı söylenebilir? (2018)

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

yediiklimyayıncılık

21. Almanya'nın Avusturya ve Çekoslovakya'yı işgal ederek yayılmacı ve saldırgan bir politika izlemesi karşısında, İngiltere'nin geliştirdiği ve Başbakan Chamberlain ile özdeşleşen politika aşağıdakilerden hangisidir? (2019)

A) Yalnızlık
B) Aktif tarafsızlık
C) Mekik diplomasisi
D) Yatıştırma
E) Yumuşama

22. Demokrat Parti Dönemi'nde, ABD üniversiteleri modeline uygun olarak kurulan yükseköğretim kurumu aşağıdakilerden hangisidir? (2019)

A) İstanbul Teknik Üniversitesi
B) Orta Doğu Teknik Üniversitesi
C) Hacettepe Üniversitesi
D) Ankara Üniversitesi
E) Ege Üniversitesi

23. Aşağıdakilerden hangisi SSCB'nin Soğuk Savaş Dönemi'nde izlediği politikalardan biri <u>değildir</u>? (2019)

A) Avrupa'nın önemli bir bölümünü nüfuzu altına alma
B) Ordusunu güçlendirerek savaş sanayisini geliştirme
C) Türk Cumhuriyetlerine bağımsızlık verme
D) Afganistan'ı işgal etme
E) Uzay çalışmalarına başlama

/yediiklimyayıncılık

24. 1955 yılında kurulan Bağdat Paktından, askerî darbeye bağlı yönetim değişikliği sonucunda çekilen devlet aşağıdakilerden hangisidir? (2020)

A) Irak
B) İran
C) Pakistan
D) Suriye
E) Afganistan

25. Amerika Birleşik Devletleri, aşağıdaki gelişmelerin hangisinin bir sonucu olarak 1975-1978 yılları arasında Türkiye'ye ambargo uygulamıştır? (2020)

A) Küba Krizi
B) Vietnam Savaşı
C) Kıbrıs Barış Harekâtı
D) 6 - 7 Eylül Olayları
E) 12 Mart Muhtırası

26. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de 12 Eylül 1980 sonrasında yaşanan gelişmelerden biridir? (2020)

A) Devlet Planlama Teşkilatının oluşturulması
B) Yükseköğretim Kurulunun kurulması
C) Ekonomide 24 Ocak Kararları'nın alınması
D) Cumhuriyet Senatosunun faaliyete geçmesi
E) 12 Temmuz Beyannamesi'nin yayınlanması

27. Aşağıdakilerden hangisi, Birinci Dünya Savaşı ve İkinci Dünya Savaşı'nın ortak noktalarından biri değildir? (2021)

A) Almanya, her iki savaştan da yenik çıkmıştır.

B) Her iki savaş sonrasında uluslararası örgütler kurulmuştur.

C) Fransa ve İngiltere, her iki savaşta müttefik olmuşlardır.

D) ABD, her iki savaşa da sonradan katılmıştır.

E) Japonya, her iki savaşta da galip tarafta yer almıştır.

28. Aysun, İkinci Dünya Savaşı yıllarında Türkiye'deki politik gelişmelerle ilgili bir ödev hazırlamaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi Aysun'un yararlanabileceği eserler arasındadır? (2021)

A) *Türkiye'de Millî Şef Dönemi*

B) *Üçüncü Meşrutiyet*

C) *Tek Adam*

D) *İnkılap ve Kadro*

E) *Türkiye'de Kongre İktidarları*

/yediiklimyayincilik

29. 1950'lerde başlayan Kıbrıs Sorunu'nu tırmandıran ve Kıbrıs'ın Yunanistan'a katılmasını hedefleyen Enosis düşüncesini hayata geçirmek için Kıbrıs'ta terör faaliyetlerinde bulunan örgüt aşağıdakilerden hangisidir? (2021)

A) EOKA

B) Mavri Mira

C) Pontus

D) Etnik-i Eterya

E) ASALA

30. Birinci Dünya Savaşı'nda Almanya'ya karşı savaş ilan eden;

I. İtalya,

II. İngiltere,

III. Japonya

devletlerinden hangileri, İkinci Dünya Savaşı'nda Almanya'nın müttefiki olmuştur? (2022 İPTAL)

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

31. ABD Başkanı J. F. Kennedy ve SSCB Başkanı Nikita Kruşçev, 1961 yılında bir araya gelerek yumuşama sürecini başlatmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi, Yumuşama Dönemi'nin başlamasına etki eden gelişmelerden biri değildir? (2022 İPTAL)

A) Almanya'nın doğusunun SSCB'nin, batısının ABD'nin kontrolüne girmesi

B) SSCB ile Çin arasındaki sorunların, Çin-ABD yakınlaşmasına yol açması

C) SSCB ve ABD'nin nükleer silahlanma yarışında birbirine denk güçler hâline gelmesi

D) Doğu ve Batı bloklarının kendi içinde çatışmalar yaşaması

E) Salt II Antlaşması'yla uzun menzilli nükleer silahların sınırlandırılması

32. 27 Mayıs 1960'tan 15 Ekim 1961 tarihine kadar geçen sürede Türkiye'de iktidar elinde tutan ve yeni bir anayasanın oluşturulmasında doğrudan etkili olan yapı aşağıdakilerden hangisidir? (2022 İPTAL)

A) Millî Güvenlik Kurulu

B) Vatan Cephesi

C) Millî Birlik Komitesi

D) Müstakil Grup

E) Millî Güvenlik Konseyi

/yediiklimyayincilik

33. 25 Nisan-26 Haziran 1945 tarihlerinde toplanan San Francisco Konferansı'nda aşağıdakilerden hangisiyle ilgili karar gerçekleştirilmiştir? (2022)

A) Birleşmiş Milletlerin kurulması

B) Bağlantısızlar Hareketi'nin dağılması

C) Almanya'nın ikiye ayrılması

D) Kore'ye asker gönderilmesi

E) Truman Doktrini'nin yayımlanması

34. 7 Ocak 1946'da kurulan Demokrat Partinin ilk genel kurulunda; antidemokratik yasaların yürürlükten kaldırılmasını, seçim yasasında gerekli değişikliklerin yapılmasını ve Cumhurbaşkanlığı ile parti başkanlığı görevlerinin birbirinden ayrılmasını öngören bir bildirinin yayımlanması kabul edilmiştir.

Bu bildiri aşağıdakilerden hangisidir? (2022)

A) Dörtlü Takrir

B) Hürriyet Misakı

C) 12 Temmuz Beyannamesi

D) Misak-ı İktisadi

E) Halkçılık Beyannamesi

35. ABD Başkanı Johnson'ın Başbakan İsmet İnönü'ye Kıbrıs Sorunu ile ilgili yazdığı 5 Haziran 1964 tarihli mektubu, Türkiye'nin başta SSCB olmak üzere Doğu Bloku ülkelerine yönelerek bu ülkelerle ilişkilerini geliştirmesine neden olmuştur.

Johnson'ın bu mektubuyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir? (2022)

A) Soğuk Savaş Dönemi'nde yazılmıştır.

B) Kıbrıs Sorunu'nun çözümüne katkı sağlamıştır.

C) Türkiye'nin NATO'dan ayrılmasına yol açmıştır.

D) Türkiye'nin, ABD ile diplomatik ilişkilerini kesmesine yol açmıştır.

E) 27 Mayıs Askerî Müdahalesi'ne neden olmuştur.

36. İki Savaş Arası Dönem'de, izolasyon politikası izleyerek Avrupa'daki sorunlarla elden geldiğince az ilgilenme yoluna giden ABD, bu politikasında köklü bir değişiklik yaparak uluslararası ilişkilerin merkezine yerleşmiştir.

Bu süreçte ABD'nin dünya siyasetinde büyük güç olarak belirmesinde aşağıdaki başkanlarından hangisinin ortaya koyduğu doktrin başlangıç teşkil etmiştir? (2023)

A) Roosevelt B) Truman

C) Wilson D) Eisenhower

E) Monroe

37. NATO'nun 1952'de Türkiye'nin üyelik başvurusunu kabul etmesinde aşağıdaki hususlardan hangisinin etkisi olmamıştır? (2023)

A) SSCB'nin coğrafi olarak çevrelenmek istenmesi

B) NATO'nun güney kanadının güçlendirilmesine ihtiyaç duyulması

C) Türkiye'nin Kore Savaşı'nda Batı dünyasının yanında yer alması

D) Türkiye'nin Orta Doğu petrollerine yakın bir konumda bulunması

E) Türkiye'nin İkinci Dünya Savaşı'na fiilen katılmamış olması

38. Türkiye Cumhuriyeti'nin üçüncü Cumhurbaşkanı Celal Bayar siyasi hayatında;

I. Başbakan,

II. TBMM Başkanı,

III. İktisat Vekili

görevlerinden hangilerini üstlenmiştir? (2023)

A) Yalnız I B) I ve II

C) I ve III D) II ve III

E) I, II ve III

/yediiklimyayıncılık

1. Demokrat Parti, 7 Ocak 1946 tarihinde kurulmuştur. 14 Mayıs 1950 tarihinde iktidara gelmiştir. 27 Mayıs 1960 Askerî Müdahalesi'nden sonra 29 Eylül 1960'ta kapatılmıştır. Demokrat Parti Dönemi'nde 25. 07. 1951 tarihinde "Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanun" çıkarılmıştır. 05. 06. 1951 tarihinde yayımlanan bir genelge ile devlet dairelerinde yalnızca Atatürk resimlerinin asılması sağlanmıştır. 9 Ekim 1944 tarihinde yapımına başlanan Anıtkabir 1 Eylül 1953 tamamlanmış, 10 Kasım 1953 tarihinde de Atatürk'ün naaşı Etnografya Müzesinden alınarak buraya nakledilmiştir. Yine Atatürk'ün Doğu Anadolu'da bir üniversite kurulmasını istemesine paralel olarak 7 Haziran 1957'de Erzurum'da Atatürk Üniversitesi kurulmuştur. Ancak Atatürk'ün hazineye devrettiği Atatürk Orman Çiftliği arazisinin parçalanmasını önlemek amacıyla çıkarılan yasa 24. 03. 1950 tarihinde yani Cumhuriyet Halk Partisi Dönemi'nde çıkarılmıştır.

Cevap A

2. II. Dünya Savaşı'nın ardından Almanya'da Federal Almanya Cumhuriyeti ile Demokratik Alman Cumhuriyeti adı ile iki ayrı devlet kurulmuştur. Federal Almanya demokratik bir rejimle, Demokratik Almanya ise komünist bir rejimle idare edilmiştir. Yine Kore'de Güney Kore Cumhuriyeti ile Kore Halk Cumhuriyeti adıyla iki ayrı devlet kurulmuştur. Güney Kore Cumhuriyeti demokratik, Kore Halk Cumhuriyeti ise komünist bir rejimle idare edilmiştir. Ancak Japonya'da böyle bir bölünme olmamıştır.

Cevap D

3. 1950'li yılların başlarında Kıbrıs'ın Yunanistan'a bağlanması amacı ile Yorgo Grivas liderliğinde kurulan Rum Örgütü EOKA'dır (Kıbrıs Mücadelesi Rum Örgütü). EOKA Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlamak hedefi olan ENOSİS'i gerçekleştirmek amacıyla faaliyet göstermiştir.

Cevap A

4. II. Dünya Savaşı sonrası çok partili hayata geçiş sürecinde kurulan ilk siyasi parti Demokrat Partidir. Demokrat Parti CHP'den ayrılan Refik Koraltan, Celâl Bayar, Adnan Menderes ve Fuat Köprülü tarafından kurulmuştur.

Cevap C

5. 1955'te Türkiye ile Irak tarafından temelleri atılan ve daha sonra İngiltere, İran ve Pakitan'ın da katıldığı Bağdat Paktı Orta Doğu'da güvenliği sağlamak ve savunma oluşturmak amacıyla kurulmuştur. 1959'da Irak pakttan ayrılma kararı almıştır. Bunun üzerine paktın adı CENTO (Merkezi Anlaşma Örgütü) olarak değişmiş, merkezi Ankara olmuştur.

Cevap A

/yediiklimyayıncılık

6. 1991-2013 yılları arasında Kırım-Tatar Millî Meclisi başkanlığını yapan siyasetçi ve halk kahramanı Mustafa Abdülcemil Kırımlıoğlu'dur.

Cevap B

7. Türkiye'de 1993 yılında ilk resmî İnternet bağlantısı Orta Doğu Teknik Üniversitesinde kurulmuştur.

Cevap E

8. 1992 yılında Türkiye'nin öncülüğünde İstanbul'da kurulan ve üyeleri arasında ekonomik, teknolojik ve sosyal ilişkileri geliştirmeyi amaçlayan örgüt, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütüdür.

Cevap D

9. Sovyet Rusya'dan ayrılarak 1991'de bağımsız olan Türk Cumhuriyetleri arasında Türkiye tarafından bağımsızlığı en erken tanınan devlet Azerbaycan'dır.

Cevap D

10. Kore Savaşı 1950-1953 yılları arasında Kuzey Kore ve Güney Kore arasında meydana gelen iç savaştır. 38. enlem olayı olarak da bilinir. Türkiye Tuğgeneral Tahsin Yazıcı komutasındaki askerî birliğini Kore'ye göndermiştir. Bu olay Türkiye'nin NATO üyeliğini kolaylaştırmıştır.

Cevap A

11. Çernobil Kazası 1986 yılında SSCB içerisinde yer alan Ukrayna'da meydana gelmiştir. Bu kaza 1986'dan beri ABD ve Batı Avrupa ülkelerinin yağ kullanımını azaltmak, çöpleri yeniden işlemek, su ve enerji tüketiminde tutumlu davranarak yeşil dostu politikalar izlemek gibi çevreye daha duyarlı davranmalarında etkili olmuştur.

Cevap C

12. Truman Doktrini ile ABD, Türkiye ve Yunanistan'da komünizmin yayılmaması için Yunanistan'a 300 milyon dolar, Türkiye'ye ise 100 milyon dolar yardım yapmıştır. Bu durum ABD ile SSCB arasında bloklaşmayı artırmıştır. ABD, Avrupa ülkelerine ekonomik yardımı Marshall Planı ile yapmıştır.

Cevap C

/yediiklimyayıncılık

13. 1948'de Cominform'dan atılan ve Bağlantısızlar Hareketi'ni kuran devlet Yugoslavya'dır. Yugoslavya, 1953'te de Türkiye ve Yunanistan ile Balkan Paktını kurmuştur. Yugoslavya Marshall Planı'ndan yardım alan tek Doğu Bloku ülkesidir.

Cevap C

14. İngilizler çekildikten sonra adadaki Türk ve Rumlar 1960'ta Kıbrıs Cumhuriyeti'ni kurmuşlardır. Bu devletin cumhurbaşkanı Makarios, cumhurbaşkanı yardımcısı ise Doktor Fazıl Küçük'tür. Kıbrıs'taki Rumlar ENOSİS ve Akritas Planı çerçevesinde EOKA Rum Terör Örgütünü kurarak Türklere karşı saldırılar başlattılar (Kanlı Noel Olayı). Türkler de Rumlara karşı Doktor Fazıl Küçük önderliğinde Türk Mukavemet Teşkilatını kurmuşlardır.

Türkiye 1974'te Kıbrıs Barış Harekatı'nı düzenlemiştir (Başbakan Bülent Ecevit). ABD Başkanı Johnson, yazdığı mektupla Türkiye'yi kararından vazgeçirmeye çalıştı. 1975'te Kıbrıs Federe Türk Cumhuriyeti, 1983'te Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kurulmuştur (Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş).

Cevap A

15. Yalta Konferansı'nda demokrasinin geliştirilmesi, baskıcı yönetimlerin ortadan kaldırılması, milletlerin egemenlik ve özgürlük haklarının genişletilmesi kararları alınarak Avrupa'daki yeni düzen tesis edilmeye çalışılmıştır. Yalta Konferansı'nın temel kararlarında özgürlüklerin artırılması olduğu için devletlerin temel hak ve özgürlükleri sınırlandırmasına izin verilmemiştir. Ayrıca bu konferansta her ne kadar SSCB istemese de 1 Mart 1945 tarihine kadar Mihver Devletlere savaş ilan eden devletlerin BM üyeliğine alınmasına karar verilmiştir.

Cevap E

16. Radyonun günlük hayatta kullanılması, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra olmuştur. İlk radyo Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra 1920'de ABD'de yapılmıştır.

Cevap E

/yediiklimyayincilik

17. 1992-1995 yıllarındaki Bosna Savaşı sırasında Bosna-Hersek'in bağımsızlığını kazanmasını sağlayan "Bilge Lider" veya "Bilge Kral" lakaplı kişi Aliya İzzet Begoviç'tir.

Ebulfeyz Elçibey, Azerbaycan'ın kurucu Halk Cephesi lideridir.

Enver Hoca, Arnavutluk'un devlet başkanıdır.

Sadık Ahmet, Batı Trakya Türklerinin lideridir.

Saparmurad Niyazov, Türkmenistan'ın kurucu devlet başkanıdır.

Cevap D

18. İkinci Dünya Savaşı (1939-1945) sırasında Bulgaristan Mihver Devletlerin tarafında yani Almanya'nın yanında savaşa katılmıştır. Bulgaristan'da toplanan Alman kuvvetleri Marita Harekâtı ile Yunanistan'ı işgal etmişlerdir. II. Dünya Savaşı sırasında Nazi Almanyası'nın Yunanistan'a saldırması ile Nisan 1941'de başlamış ve Ekim 1944'te Almanya'nın ana topraklardan geri çekilmesi ile son bulmuştur. Geri çekilmenin ardından yine de Girit ve bazı önemli adalar 1945 Haziran'ına dek Alman askerî birliklerinin denetimi altında kalmıştır .Yunanistan'ı ilk olarak işgal etmeye kalkışan devlet İtalya'dır. Ekim 1940'ta İtalya'nın Yunanistan'ı almada yaşadığı başarısızlığın ardından Alman lider Adolf Hitler, Balkanları kontrol altına alabilmek için ordusunu doğruca Yunanistan'a yönlendirmiştir. Hızlı bir "yıldırım savaşı" taktiği ile 1941 Nisan'ında ülkeye girilmiş ve Mayıs ayının ortalarına doğru Yunanistan; Almanya, İtalya ve Bulgaristan olmak üzere üç farklı devletin işgali altında kalmıştır.

İşgâl altında olunan süre boyunca sivil Yunanistan halkı birçok zorluk ile karşı karşıya kalmış ve 300.000 sivil açlık ve salgın hastalıklardan dolayı yaşamını yitirmiştir.

Cevap E

/yediiklimyayıncılık

19. Adalet Partisi (kısaca AP), 1961-1980 yılları arasında siyasi faaliyette bulunmuş merkez sağ ve liberal görüşlü Türk siyasi partisidir. 1965-1971 yılları arasında tek başına, 1970'li yılların büyük bölümünde ise koalisyonlarda ülke yönetiminde söz sahibi olmuş olan parti 12 Eylül sonrasında 1980 yılında diğer siyasi partilerle birlikte kapatıldı. Adalet Partisi içinde birçok eski Demokrat Partili politikacı bulunmaktaydı. AP özellikle idamların ardından oluşan toplumsal tepkiyi iyi bir şekilde değerlendirdi. Bu Demokrat Parti seçmen tabanının büyük bir kısmının AP'yi tutmasını sağladı. Adalet Partisi Türk siyasal hayatında asıl çıkışını ise 1964'te Süleyman Demirel'in genel başkan seçilmesiyle yapmıştır.

Cevap A

20. Bakü-Tiflis-Ceyhan (BTC) Boru Hattı projelerinin yapımına 2002'de başlanmış; 2005'te tamamlanan hat, faaliyete geçerek Azeri petrolünü taşımaya başlamıştır. Rusya tepki göstermiştir. BTC ile paralel olarak geliştirilen Güney Kafkasya Boru Hattı (GKB) ile Azerbaycan doğal gazının Şah Deniz Projesi'yle Gürcistan ve Türkiye üzerinden dünyaya pazarlanması hedeflenmiştir. Bu projelere Rusya karşı çıkmıştır ancak bu projeler Türkiye'nin önemini artırmış, Rusya'nın bölgedeki etkinliğini azaltmıştır. Bağımsız Devletler Topluluğunu Rusya kurmuştur. Kafkasya'da Türkiye, Gürcistan ve Azerbaycan'ın kurduğu enerji koridoru Bağımsız Devletler Topluluğu ve Rusya'nın güç kaybetmesine neden olmuştur.

Cevap B

/yediiklimyayincilik

21. Yatıştırma Politikası, İkinci Dünya Savaşı'na giden süreçte İngiltere Başbakanı Neville Chamberlain'in olası bir savaşın başlamasına engel olmak için yürüttüğü diplomasidir. "Appeasement Politikası" olarak da adlandırılmaktadır.

Cevap D

22. Demokrat Parti Dönemi'nde 1956'da ODTÜ, 1957'de Erzurum Atatürk Üniversitesi, 1955'te Ege Üniversitesi, 1955'te Karadeniz Teknik Üniversitesi, 1958'de Anadolu Üniversitesi kurulmuştur.

ABD üniversiteleri modeline uygun olarak kurulan üniversite Orta Doğu Teknik Üniversitesidir.

Cevap B

23. Soğuk Savaş, II. Dünya Savaşı'ndan sonra süper güçler olarak ortaya çıkan Sovyetler Birliği ile Amerika Birleşik Devletleri'nin silaha başvurmaktan kaçındıkları dönemdir. Bu süreç, 1947 yılında başlar ve 1991'de SSCB'nin dağılmasına kadar devam eder. Türk Cumhuriyetlerinin bağımsız olması Soğuk Savaş'tan sonradır.

Cevap C

24. Bağdat Paktından askerî darbe sonucu çekilen devlet Irak'tır.

Cevap A

25. ABD'nin Türkiye'ye 1975-1978 arası ambargo uygulamasının ana sebebi Kıbrıs Barış Harekâtı'dır.

Cevap C

26. 12 Eylül 1980 sonrası görülen gelişme YÖK'ün kurulmasıdır. YÖK 1981 yılında kurulmuştur.

Çeldirici seçenek ise 24 Ocak Kararları'dır. Ekonomik içerikli 24 Ocak Kararları askerî darbeden önce 24 Ocak 1980 tarihinde yayımlanmıştır.

Cevap B

27. Birinci ve İkinci Dünya Savaşları düşünüldüğünde Japonya ile ilgili bilgi yanlış verilmiştir.

Japonya, I. Dünya Savaşı'nın galibi olan İtilaf (Uzlaşma-Anlaşma) Devletleri arasında yer alırken,

II. Dünya Savaşı'nda ise yenilen Mihver Devletleri arasında yer almıştır.

Cevap E

28. II. Dünya Savaşı (1939-1945), İsmet İnönü Dönemi (1938-1950) gelişmelerindendir.

İsmet İnönü Dönemi diğer adıyla Millî Şef Dönemi olarak da isimlendirilmiştir.

Dolayısıyla II. Dünya Savaşı yıllarını incelemek isteyen bir kişinin, seçeneklerde verilen "Türkiye'de Millî Şef Dönemi" adlı eserden yararlanması gerekir.

Cevap A

29. 1954 yılında başlayan Kıbrıs Sorunu'nunda Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlamak için (Enosis için) Rumlar tarafından kurulan terör örgütü EOKA'dır.

Mavri Mira, Etnik-i Eterya ve Pontus Rum, Millî Mücadele Dönemi'nde faaliyetlerde bulunan Rumlara ait örgütlerdendir.

ASALA 1975 yılında kurulan Ermeni terör örgütüdür.

Cevap A

30. Birinci Dünya Savaşı döneminde İtalya ve Japonya İtilaf, Almanya ise İttifak blokunda yer almıştır. İkinci Dünya Savaşı'nda ise Japonya-İtalya-Almanya Mihver blokunda birlikte yer almışlardır. İngiltere ise her iki savaşta da Almanya'nın yanında değil karşısında yer almıştır.

Cevap C

31. Değerli öğrencimiz soruda verilen A seçeneği yumuşamanın sebebi olan bir gelişme değildir. Almanya'nın SSCB ve ABD tarafından paylaşılması Soğuk Savaş'ın zeminini oluşturan bir gelişmedir.

Cevap A

/yediiklimyayıncılık

32. 27 Mayıs 1960 darbesini gerçekleştirerek 1961'e kadar ülke yönetiminde etkin olan birim Millî Birlik Komitesi'dir.

Cevap C

33. BM kurulması fikri Yalta Konferansı, teşkilatın kurulmasının gerçekleşmesi ise San Francisco Konferansı olup doğru cevap A seçeneğidir.

Cevap A

34. Değerli öğrencimiz Demokrat Partinin yayınladığı bildiri Hürriyet Misakı'dır.

Dörtlü Takrir: Celal Bayar, Adnan Menderes, Refik Koraltan ve Fuat Köprülü'den oluşan Demokrat Parti kurucu heyetidir.

12 Temmuz Beyannamesi → 1947 yılında yayınlanan Muhalefet-i İktidar gerilimini azaltmak için İsmet İnönü'nün yayınladığı belgedir.

Halkçılık Beyannamesi → Mustafa Kemal'in 13 Eylül 1920'de yayınladığı 1921 Anayasası'nın temelini oluşturan bildiridir.

Misak-ı İktisadi ve İzmir İktisat Kongresi kararlarıdır.

Cevap B

35. Değerli öğrencimiz Johnson Mektubu Kıbrıs konusunda Türk-ABD ilişkilerini bozsa da diplomatik ilişkileri kesmemiştir. Bu durum çeldiricidir.

B, C, E seçenekleri ile mektup olayının bir ilgisi yoktur.

Soğuk Savaş Dönemi ise 1945-1991 yıllarını kapsadığı için A seçeneği doğru cevaptır.

Cevap A

36. II. Dünya Savaşı sonrasında ABD ilk olarak 1947 yılında Truman Doktrini'ni yayımlayarak dünya siyasetine yön vermeye çalışmıştır.

Cevap B

37. Türkiye'nin II. Dünya Savaşı'na fiilen katılmamış olması uluslararası diplomaside özellikle Batı Bloku'nda yer almasına katkı sağlayan bir durum değildir. Dolayısı ile NATO'ya kabul edilmemizde etken olmamıştır.

Cevap E

38. Celal Bayar Atatürk Dönemi'nin son başbakanıdır. Aynı zamanda 1932-1937 yılları arasında İktisat Bakanlığı görevinde de bulunmuştur.

Cevap C

/yediiklimyayıncılık